

Del V

Bilagor

Direktiv, kronologi, möten, hearings,
intervjuer, patentlagen, tidigare SOU, övriga
rekommendationer, bakgrundsrapporter,
statistik m.m.

Beslut vid regeringssammanträde den 15 april 2004.

Sammanfattning av uppdraget

En särskild utredare tillkallas för att se över de ekonomiska aspekterna av patentering för företags tillväxt i Sverige, Norden och Europa. Utredningen skall omfatta en analys av hur svenska företag hanterar patentering som konkurrensmedel i jämförelse med företag i andra länder i Europa och den övriga världen och hur den fördelar sig på företag av olika storlek. Här bör också den senaste utvecklingen inom EU vägas in. Studien skall även innefatta en nordisk jämförelse och skall identifiera problem och möjligheter på den nordiska patentmarknaden.

Uppdraget skall redovisas senast den 31 januari 2005.

Bakgrund

Patent spelar en viktig roll när det gäller innovationer och ekonomiskt agerande. Genom patentskyddet ges förutsättningar för företagen att i högre utsträckning exploatera och kommersialisera sina innovationer både nationellt och internationellt. Det är från ett tillväxtperspektiv mycket viktigt att verka för att innovationer leder till fler realiserbara affärsidéer, fler företag, utveckling av befintliga företag och ökad sysselsättning.

De senaste åren har tjänsteinnehållet i ekonomin blivit allt viktigare och avreglering av främst tjänstemarknaderna har påkallat nya sätt att hantera de ekonomiska riskerna som är karaktäristiska för denna sektor. De immateriella rättigheterna som upphovsrätt, varumärken, patent etc. har fått en större betydelse för bedömning av affärsrisker och framtida värde av investeringar. Betydelsen av att säkra immateriella rättigheter för ekonomiska aktörer har således

ökat kraftigt sedan början av 1990-talet. Betydelsen av patenträtten har också ökat dramatiskt. Det är inte längre innovationen i sig utan också i ökande omfattning den överlåtbara immateriella rättigheten som skapar värde. Internationell handel baserad på denna rättighet eller med licensiering av patent har medfört att patentens användning blir mer komplex än när uppfinnaren också tillverkar, marknadsför och exporterar.

Sverige har traditionellt sett haft en stor andel av patenteringarna i Europa. Patenten innehas dock främst av stora företag. På senare tid har dock patenteringen minskat starkt i Sverige både inom stora och små företag. Samtidigt ökade andelen patent som registrerades i Europa, Japan och USA med mer än 40 procent mellan 1992 och 2002. Den ökade internationella användningen av patent hör nära samman med utvecklingen av de internationella regelverken på området.

Behov av en översyn

Tillväxt skapas i dag allt mer inom tjänsteekonomin där produktionen i hög grad baseras på användning av mjukvaror, bioteknik och finansiella tjänster. Sådana tjänstekoncept är svåra att säkra i Sverige och Norden, vilket har fått till följd att patenteringen sker främst i andra länder, som USA och Storbritannien. Enligt uppgifter från PRV och branschen är orsaker till att patenteringen flyttas utomlands bl.a. en låg medvetenhet hos svenska företag om de ekonomiska möjligheter som finns, brist på riskvilligt kapital och att reglerna om patenteringen kan vara mer förmånliga i andra länder utanför Europa.

För att långsiktigt kunna bygga upp en tjänste- och kunskapsbaserad ekonomi i Sverige behöver patenteringsfrågorna och de immaterialrättsliga frågorna få en mer framskjuten plats inom näringspolitiken.

Bland de små företagen uppfattas patentskyddet som svårt, komplicerat och dyrt. Få småföretag har en företagsstrategi och än färre en patentstrategi. I Sverige behöver främst de mindre företagen mer kunskaper och ett bättre strategiskt tänkande när det gäller immateriella rättigheter.

Uppdraget

Patentskyddet är av mycket stor betydelse för företagande och tillväxt. En särskild utredare tillkallas för att se över de ekonomiska aspekterna av patentering för företags tillväxt i Sverige, Norden och Europa. Utredaren skall göra en analys av hur de skyddade intellektuella kapitalen kan bidra till export och handel. Utredningen skall inhämta synpunkter från både näringsliv och andra aktörer.

Utredningen skall omfatta en analys av hur svenska företag hanterar patentering som konkurrensmedel i jämförelse med företag i andra länder i Europa och den övriga världen, samt hur den fördelar sig på företag av olika storlek. Här skall även den senaste utvecklingen inom EU-området vägas in. Studien skall även innefatta en nordisk jämförelse och skall identifiera problem och möjligheter på den nordiska patentmarknaden.

Uppdraget skall

- leda fram till förslag som kan skapa förståelse och insikt hos främst de små kunskapsintensiva företagen om de ekonomiska vinsterna – och kostnaderna – med patentering,
- leda fram till förslag om hur kunskapsintensiva företag kan stimuleras till att i ökad utsträckning patentera sina innovationer,
- belysa sambandet mellan patentering och ekonomisk tillväxt,
- innehålla en analys av nedgången av patenteringsfrekvensen i Sverige och de viktigaste orsakerna till denna.

Uppdraget skall redovisas senast den 31 januari 2005. Kostnaden för uppdraget får inte överstiga 1 miljon kronor.

(Näringsdepartementet)

**Tilläggsdirektiv till utredningen för en
översyn av de ekonomiska aspekterna av
patentering för företags tillväxt (N 2004:13)**

**Dir.
2005:96**

Beslut vid regeringssammanträde den 1 september 2005.

Sammanfattning av uppdraget

Utredningen för en översyn av de ekonomiska aspekterna av patentering för företags tillväxt (N 2004:13) skall ha slutfört sitt arbete den 31 december 2005.

Uppdraget

Med stöd av regeringens bemyndigande den 15 april 2004 (dir. 2004:55) tillkallade chefen för Näringsdepartementet en särskild utredare med uppdrag att se över de ekonomiska aspekterna av patentering för företags tillväxt i Sverige, Norden och Europa. Utredningen skall enligt tilläggsdirektiv (dir. 2005:9) redovisas senast den 31 augusti 2005.

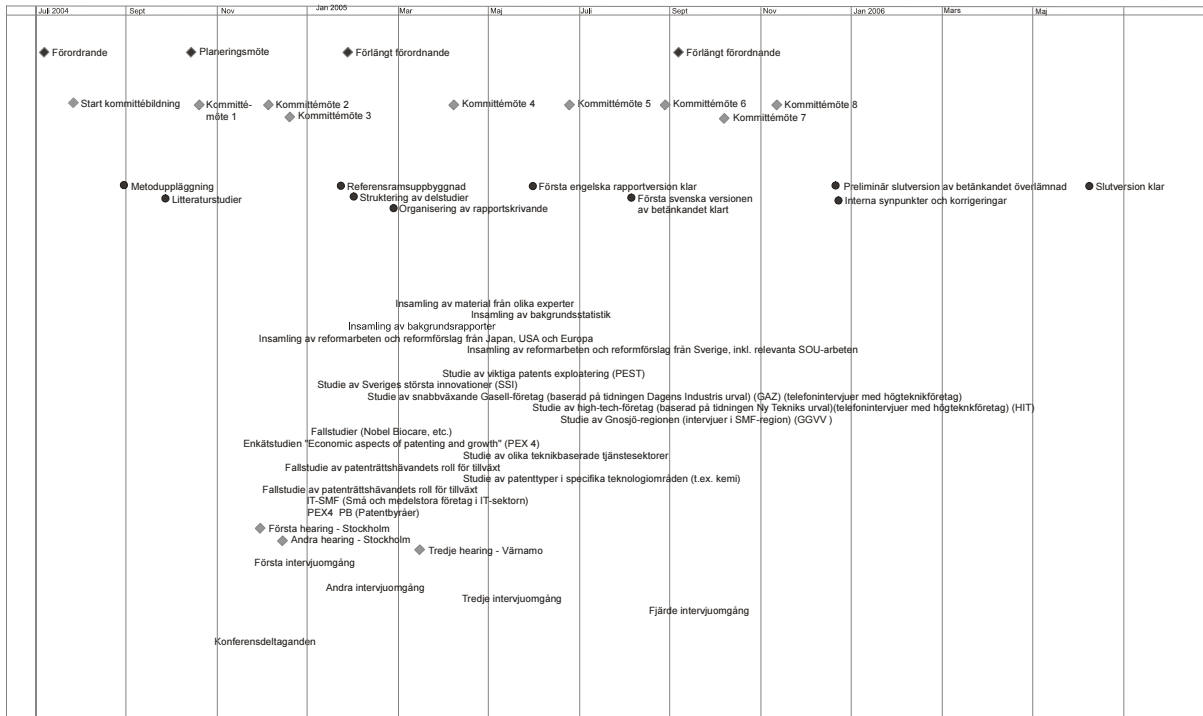
Regeringen har nu beslutat att uppdraget skall redovisas senast den 31 december 2005.

(Näringsdepartementet)

Utredningens kronologi

Medlemmar i expertkommittén och kommittémöten

Särskild utredare: Professor Ove Granstrand, Industriell organisation och ekonomi, Chalmers tekniska högskola

Namn	Titel/företag (huvudsaklig tillhörighet under utredningsarbetet)
Anna Rogmark	Jurist, Biovitrum AB
Anne Weiner Jiffer	Civ.ing., VD, Ellen AB
Anneli Skoglund	Hovrättsassessor, Justitiedepartementet
Bengt Domeij	Jur. dr, docent, Kungliga tekniska högskolan (KTH)
Charlotte Brogren	Tekn.dr., FoU-chef, ABB AB
Christer Östlund	Vice VD, jurist, Företagarna
Elisabeth Kristensson	Departementssekreterare, jur.kand., Näringsdepartementet
Eva Jarnvall	Jurist, Svenskt Näringsliv
Gösta Karlsson	Förbundsekonom, Svenska industrietjänstemannaförbundet (SIF)
Lars Björklund	Civ.ing., överdirektör, Patent- och registreringsverket (PRV)
Lena Stridsberg	Departementssekreterare, Näringsdepartementet
Sven Christer Nilsson	Fil.kand., direktör, Startupfactory AB
Werner Fröhling	Dr.(fysik), patentchef, Volvo Technology Corporation AB
Adjungerad deltagare Marianne Levin	Jur. dr, professor, Stockholms universitet

Kommittémöten

Kommittén hade under utredningens gång åtta heldagsmöten. Två hearings hölls i samband med dessa, 1 december 2004 och 16 december 2004.

Datum	Plats
15 oktober 2004	Näringsdepartementet
1 december 2004	Näringsdepartementet
16 december 2004	Näringsdepartementet
5 april 2005	Näringsdepartementet
22 juni 2005	Näringsdepartementet
25 augusti 2005	Näringsdepartementet
4 oktober 2005	Finansdepartementet
2 november 2005	Näringsdepartementet

Hearings och studiebesök (agendor, deltagare, sammanfattningar)

Deltagare, 1:a hearing, Stockholm, den 1 december, 2004

Namn	Företag/organisation
Werner Fröhling	Volvo Technology Corporation AB
John Hedenström	Pfizer Inc.
Ronny Janson	Ehrner o. Delmar Patentbyrå AB
Eva Jarnvall	Svenskt Näringsliv
Marianne Levin	Stockholms universitet
Urban Paulsson	BIRD & BIRD
Anna Sandström	VINNOVA
Katarina Strömholm	RydinCarlsten Advokatbyrå AB
Karl-Johan Sundberg	Karolinska Institutet
Christer Wahlström	AstraZeneca AB
Jonas Westerberg	RydinCarlsten Advokatbyrå AB
Göran Widborn	Nobel Biocare AB
Stefan Winström	Winström Consulting AB

Inbjudan

Patentfrågor och tillväxtfrågor har fått starkt ökad vikt och uppmärksamhet under senare år. Regeringen har därför tillsatt en särskild utredning av de ekonomiska sambanden mellan patentering och företags tillväxt med Professor Ove Granstrand, Chalmers tekniska högskola, som utredare, biträdd av en kommitté med olika företrädare från näringsliv, förvaltning och universitet. Ett viktigt led i utredningsarbetet är att hålla en serie "hearings" – eller snarare "listnings" – med olika intressenter och bedömare. Två sådana hearings är nu inplanerade:

1. Onsdagen den 1 december 2004, kl. 09.00–12.00 speciellt för bio/hälsa/medicinområdet i bred mening
Plats: Näringsdepartementet, Kajutan, plan 7
2. Torsdagen den 16 december 2004, kl. 09.00–12.00 för övriga områden (traditionella såväl som otraditionella näringar i svensk ekonomi, inkl. datorrelaterade näringar)
Plats: Näringsdepartementet, Hangaren, plan 5

Utredningen vill speciellt ha hjälp att besvara följande huvudfrågor:

1. Hur kan tillräcklig förståelse och insikt skapas hos kunskapsintensiva företag, inte minst de små, om de ekonomiska vinsterna och kostnaderna med patentering?
2. Hur kan kunskapsintensiva företag stimuleras till att i ökad utsträckning patentera sina innovationer?
3. Hur ser sambanden ut mellan patentering och ekonomisk tillväxt?

Vi vill härmed bjuda in er (eller en företrädare för er) till dessa ”hearings”. Frågorna är angelägna för oss alla och era synpunkter, idéer och bedömningar är av stort värde för ett gott och användbart resultat av utredningen.

Av praktiska skäl behöver vi er bekräftelse om deltagande senast en vecka i förväg till Gunilla Karlsson, Näringsdepartementet (gunilla.karlsson@industry.ministry.se).

Mycket välkommen!

Ove Granstrand

Deltagare, 2:a hearing, Stockholm, den 16 december, 2004

Namn	Företag/Organisation
Michaela Ahlberg	Nobel Biocare AB
Michael Andersson	Albihns Stockholm AB
Wanja Bellander	Svenska Uppfinnareföreningen
Jan-Erik Bodin	Patent- och registreringsverket
Björn Brandt	Swedish Foundation for Strategic Research
Jenny Egermark	Utrikesdepartementet
Werner Fröhling	Volvo Technology Corporation AB
Erland Holmborn	Scania AB
Ronny Janson	Ehrner o. Delmar Patentbyrå AB
Eva Jarnvall	Svenskt Näringsliv
Therese Kreuer	Svenskt Näringsliv
Marianne Levin	Stockholms universitet
Jan Modin	Svenska Patentombudsföreningen (SPOF)
Rolf Nilsson	VINNOVA
Ann-Louise Persson	VINNOVA
Stefan Svahn	Patentbesvärsträtten
Per Johan Ulfendahl	Quiatech AB
Jonas Westerberg	RydinCarlsten Advokatbyrå AB
Lars Öjefors	Industrifonden
Bertil Örtenblad	Noréns Patentbyrå AB

AGENDA FÖR HEARING Nr 2

**Ekonomiska aspekter av patentering för företags tillväxt
("Patent/tillväxt-utredningen")**

Torsdag 16 december 2004, kl. 09.00–12.00

**Näringsdepartementet, Jakobsgatan 26, Stockholm, Sal
Hangaren, Plan 5**

Mycket välkomna till denna hearing!

Utredningen vill speciellt ha hjälp att besvara följande huvud- och delfrågor:

1. Hur kan tillräcklig förståelse och insikt skapas hos kunskapsintensiva företag, inte minst de små, om de ekonomiska vinsterna och kostnaderna med patentering?

- a. Vilka är de främsta bristerna vad gäller patenteringskompetens i svenskt näringsliv idag?
  - b. Vilka är nyckelkompetenserna för tillväxtskapande patentering i företag av olika slag (små/stora) i olika skeden (tidiga/sena)?
  - c. Finns speciella 'undermedvetna' företag och sektorer vad gäller patentering?
2. Hur kan kunskapsintensiva företag stimuleras till att i ökad utsträckning patentera sina innovationer?
    - a. Vilka hinder finns för ökad patentering?
    - b. Vilka speciella finansieringsproblem finns och hur kan de lösas?
    - c. Hur kan ett samspel mellan små och stora företag utnyttjas och förbättras?
    - d. Hur kan patentens ekonomiska kvalitet höjas?
  3. Hur ser sambanden ut mellan patentering och ekonomisk tillväxt?
    - a. I vilken utsträckning stimulerar patentering tillväxtskapande investeringar i FoU- och innovationer?
    - b. I vilken utsträckning bromsar egen och andras patentering investeringar i FoU- och innovationer?
    - c. Vad betyder publicering av egen och andras patentinformation för företagets tillväxt?
    - d. Hur mycket patentering och innovationer sker utanför FoU i vedertagen (snäv) mening?
    - e. Vilka förändringar i patentsystemet och företagets patentering kan främja företagets tillväxt?
  4. Vilka är de viktigaste orsakerna bakom en nedgång i patenteringsfrekvensen i Sverige?
    - a. Vad betyder svängningar i volym och inriktning av företagets FoU?
    - b. Hur stor betydelse har internationalisering av patentering och FoU?
    - c. Vad betyder eventuella förändrade patentstrategier i övrigt?
  5. Övriga frågor.

Deltagare, 3:e hearing, Värnamo, den 19 augusti, 2005

Deltagare i frukostmöte (hearing nr 3) den 19 augusti 2005 (förutom medlemmar i utredningens projektarbetsgrupp).

Namn	Företag/organisation	Befattning
Annette Hurtig Andersen	Värnamo Näringsliv AB	Projektledare
Joakim Birgersson	MSA Sordin AB	VD
Lars-Gösta Carlsson	Föreningssparbanken AB	Företagsrådgivare
Håkan Davidsson	MSA Sordin AB	Produktchef
Göran Hansson	Värnamo Energi AB	VD
Stellan Hellberg	Värnamo El-service AB	VD
Per K. Hermansen	Per K. Hermansen AB	Ordförande
Jan Hultegård	Värnamo Näringsliv AB	VD
Bengt Kjellberg	Värnamo Nyheter	Journalist
Camilla Nilsson	Patentbyrå Wallengren AB	Patentingenjör
Christer Petersson	Föreningssparbanken AB	Företagsrådgivare
Lars Sahlin	Boggi Reklambyrå AB	VD
Nils-Olof Sjöberg	ALMI Innovation Gnosjöregionen	VD

**AGENDA FÖR HEARING Nr 3
med företag och företagareföreningar i GGVV-regionen**

Mycket välkomna till denna hearing!

Utredningen vill speciellt ha hjälp att besvara följande huvud- och delfrågor:

1. Hur kan tillräcklig förståelse och insikt skapas hos regionens företag, inte minst de små, om de ekonomiska vinsterna och kostnaderna med patentering?

- a. Vilka är de främsta bristerna vad gäller patenteringskompetens i GGVV-regionen idag?
- b. Vilka är nyckelkompetenserna för tillväxtskapande patentering i företag av olika slag (små/stora) i olika skeden (tidiga/sena)?
- c. Finns speciella 'undermedvetna' företag och sektorer i regionen vad gäller patentering?
2. Hur kan företagen i GGVV-regionen stimuleras till att i ökad utsträckning patentera sina innovationer?
  - a. Vilka hinder finns för ökad patentering?
  - b. Vilka speciella finansieringsproblem finns och hur kan de lösas?
  - c. Hur kan ett samspel mellan små och stora företag utnyttjas och förbättras?
  - d. Hur kan patentens ekonomiska kvalitet höjas?
3. Hur ser sambanden ut mellan patentering och ekonomisk tillväxt för företagen i GGVV-regionen?
  - a. I vilken utsträckning stimulerar patentering tillväxtskapande investeringar i produktutveckling och innovationer?
  - b. I vilken utsträckning bromsar egen och andras patentering investeringar i produktutveckling och innovationer?
  - c. Finns det någon form av uppfinnings- och innovationskultur bland företagen i GGVV-regionen? Varför/varför inte?
  - d. Kan/vill man bygga upp småföretag till stora företag i GGVV-regionen? Varför/varför inte?
  - e. Vad betyder patent och innovationer för att möta lågpris-konkurrens i framtiden, t.ex. från Kina och Östeuropa?
4. Övriga frågor.

Inbjudan

Översyn av de ekonomiska aspekterna av patentering för företags tillväxt - Delstudie i GGVV-regionen -

Patentfrågor och tillväxtfrågor har fått starkt ökad vikt och uppmärksamhet under senare år. Regeringen har därför tillsatt en särskild utredning av de ekonomiska sambanden mellan patentering och företags tillväxt med Professor Ove Granstrand, Chalmers tekniska högskola, som utredare. Han biträds av en kommitté med

olika företrädare från näringsliv, förvaltning och universitet. Ett viktigt led i utredningsarbetet är att hålla en serie hearings med olika intressenter och bedömare, bland annat med företrädare för företag i GGVV-regionen.

Utredningen vill speciellt ha hjälp att besvara följande huvudfrågor:

1. Hur kan tillräcklig förståelse och insikt skapas hos regionens företag, inte minst de små, om de ekonomiska vinsterna och kostnaderna med patentering?
2. Hur kan regionens företag stimuleras till att i ökad utsträckning patentera sina innovationer?
3. Hur ser sambanden ut mellan patentering och ekonomisk tillväxt?

Frågorna är angelägna för oss alla och era synpunkter, idéer och bedömningar är av stort värde för ett gott och användbart resultat av utredningen. Bifogat finns ett dokument med frågor som hearingen kommer att kretsa kring. Läs gärna igenom och tänk över dessa inför vårt besök.

En kort presentation av oss som kommer på besök:

Professor Ove Granstrand har en civilingenjörsexamen i Maskinteknik från Chalmers tekniska högskola och examina i matematik respektive ekonomi från Göteborgs universitet. Han har också en examen i ekonomi och tillämpad matematik från Stanford University, USA, samt en doktorsexamen i Industriell organisation och ekonomi från Chalmers tekniska högskola. Ove arbetar som professor i Industriell organisation och ekonomi på Chalmers tekniska högskola men har också en gästprofessur på Stanford University och ett antal styrelseuppdrag.

Oskar Granstrand studerar till civilingenjör i Teknisk fysik vid Chalmers tekniska högskola.

Marcus Holgersson studerar till civilingenjör i Industriell ekonomi med inriktning på System och Matematik vid Chalmers tekniska högskola.

Vi ser fram emot att träffa er!

Med vänlig hälsning

Marcus Holgersson

Intervjuade företag i GG-VV-regionen

Företag	Kontaktperson(er) och befattning	Verksamhet	Typ av intervju
1 AB Ernol	Anders Emilsson (VD)	Formsprutade plastprodukter	Telefon ¹
2 Gnosjö Konstsmide AB	Daniel Johansson (VD) Jonas Johansson (Produktchef)	Belysningsystem	Besök
3 Golvabia AB	Roger Davidsson (Produktionschef)	Golvmaterial	Besök
4 Isaberg Rapid AB	Ingemar Broström (VD) Per Torstensson (Teknisk direktör) Urban Johannesson (Patentchef)	Häftverktyg och klammer	Besök
5 Thule Sweden AB	Jan-Erik Johansson (Produktutvecklingschef) Pontus Nelander (Patentingeniör)	Takräckssystem	Besök
6 Troax AB	Åke Berg (Teknikchef)	Områdesskydd	Besök

¹ Företagsbesöket på AB Ernol blev inställt. En telefonintervju genomfördes istället.

Konferensdeltagande

Beteckning: OG = Ove Granstrand, FTI = Frank Tietze

Konferens	Datum	Plats	Deltagande
XXVII NIR-mötet i Saltsjöbaden för de nordiska rättsskyddsföreningarna	22–24 augusti, 2004	Stockholm, Sverige	OG
4 th European Policy for IP (EPIP) conference- History and Economics	1–2 oktober, 2004	Paris, Frankrike	OG
Licensing Executive Society (LES) International Annual Conference	17–21 oktober, 2004	Boston, USA	OG
Promoting Creativity – IP and other Incentive Mechanisms	27–29 oktober, 2004	Lund, Sverige	FTI
Pan-European IP Summit	2–3 december, 2004	Bryssel, Belgien	OG, FTI
5 th European Policy for IP (EPIP) conference – European Policy on Patents and Intellectual Property: What direction should it go?	10–11 mars, 2005	Köpenhamn, Danmark	FTI
Stanford Program in Law, Science and Technology – Biotechnology & Intellectual Property: Current controversies.	11 mars, 2005	Stanford, USA	OG
Svenskt Näringsliv – Innovationsskydd för mindre företag	15 april, 2005	Stockholm, Sverige	OG, FTI
Center for Intellectual Property Studies (CIP) Forum	22–25 maj, 2005	Göteborg	FTI
National Academy of Engineering (NAE), National Academy of Science (NAS) and Science Technology and Economic Policy (STEP) Conference on Patent Reform	9 juni, 2005	Washington, USA	OG

Konferens	Datum	Plats	Deltagande
EPO, OECD, BMWA – Patent Valuation and Exploitation	30 juni–1 juli, 2005	Berlin, Tyskland	FTI
Center for Advanced Studies and Research in IP (CASRIP) – High Technology Protection Summit	22–23 juli, 2005	Seattle, USA	OG
The XXI Nordic Congress for IP Agents – Conopa	7–11 september, 2005	Norge	OG
European University Institute – National Intellectual Property Policy between Regional Dominance and International Governance	23–24 september, 2005	Florence, Italien	OG

Lista över personer som intervjuats för utredningen¹

Beteckning: OG = Ove Granstrand, FTI = Frank Tietze.

Datum	Person, titel, företag	Intervjuare
Nov. 2004	Kristina Runeberg, Manager Intellectual Property & Licensing, Santaris Pharma A/S	FTI
	Stina Gestrelus, Acting CEO, Medicon Valley Academy	FTI
	Suzanne Scotchmer, Professor of Economics and Public Policy, University of California, Berkeley	FTI
	Per Johan Ulfendahl, IP Manager, QUIAtech AB	FTI
	Finn Valentin, Professor, Department of Industrial Economics & Strategy, Copenhagen Business School	FTI
	Lars Håkanson, Professor, International Business, Associate Dean (DBA-program), Copenhagen Business School	FTI
	Lennart Hjalmarsson, Professor in Economics, Göteborg University	FTI
	Åsa Lindholm Dahlstrand, Professor in Entrepreneurship, University of Halmstad	FTI
Nov./Dec. 2004	Ivan Hjertman, European Patent Attorney	OG, FTI
	Hans Wigzell, Professor and former President of the Karolinska Institute	OG, FTI
	Staffan Normark, Professor and Executive Director, Swedish Foundation for Strategic Research (SSF)	OG, FTI

¹ Listan upptar specifika intervjuer utöver intervjuer och diskussioner som genomförts i samband med hearings, studiebesök, konferenser och enkäter.

Datum	Person, titel, företag	Intervjuare
	Mathias Uhlén, Professor of Microbiology at the Royal Institute of Technology (KTH)	OG, FTI
	Paul de Potocki, Senior Vice President Commercial Operations, Biovitrum AB	OG, FTI
	Erik Wetter, Center for Entrepreneurship and Business Creation, Stockholm School of Economics	FTI
	Annika Ryberg, Head of Group Intellectual Property, AB Electrolux	OG, FTI
	Jörgen Lönngren, Director Business Area Life Science, The Swedish Industrial Development Fund (Industrifonden)	OG, FTI
	Thorlakur Jonsson, Dr, Head of research, deCODE genetics, Reykjavik	OG
	Hilmar Janusson, Vice President R&D, Ossur Company, Reykjavik	OG
Jan. 2005	Johan Forssell, Vice President, Head of Core Holdings, Investor AB	OG, FTI
	Anders Flodström, Professor and President, Royal Institute of Technology (KTH)	OG, FTI
	Arvid Carlsson, Professor and Nobel Laureate, Head of Arvid Carlsson Institute, Göteborg University	OG, FTI
April 2005	Hans Dalborg, Chairman, Nordea AB	OG
	Assar Lindbeck, Professor of International Economics, Stockholm University	OG, FTI
	Per Eriksson, Director General, Vinnova	OG, FTI
	Madelene Sandström, Director General and Head, FOI Swedish Defence Research Agency	OG, FTI
	Michael Treschow, Chairman of the Board, Ericsson AB	OG, FTI
	Gun Hellsvik, Director General, PRV	OG, FTI
	Erik Wetter, Center for Entrepreneurship and Business Creation, Stockholm School of Economics	FTI

Datum	Person, titel, företag	Intervjuare
	Claes Wilhelmsson, Former Director R&D, AstraZeneca	OG, FTI
	Anna Rygård, Project Manager, Year of Design 2005	OG, FTI
	Karl Bergman, Director R&D, Vattenfall AB	OG, FTI
	Jan-Olof Lind, Acting Director General, Swedish Defence Materiel Administration (FMV)	OG, FTI
	Marianne Robinson, 'Krigsråd' och Head of Patents, Swedish Defence Materiel Administration (FMV)	OG, FTI
Maj 2005	Örjan Grundén, Attorney of Law, President AIPPI	OG
	Orrin Robinson, Professor in Linguistics and German Studies, Stanford University	OG
Juli 2005	Shinjiro Ono, Commissioner, Japan Patent Office	OG
Augusti 2005	Visits to the Gnosjö-Gislaved-Vaggeryd-Värnamo (GGVV) region	Se bilaga 5
September 2005	Kristian Luoto, Head of IPR Operations, Nokia Corporation.	OG
	Felix Addor, Dep. Director General, Swiss Federal Institute of IP	OG
Oktober 2005	Billy Fredriksson, Director, Saab	OG

Patentlagen SOU 1967:837

Utfärdad: 1967-12-01

Ändring införd: t.o.m. SFS 2005:289

1 Kap. Allmänna bestämmelser

1 § Den som har gjort en uppfinning, som kan tillgodogöras industriellt, eller den till vilken uppfinnarens rätt har övergått kan, enligt 1–10 kap. denna lag, efter ansökan beviljas patent på uppfinningen i Sverige och därigenom få ensamrätt att yrkesmässigt utnyttja uppfinningen. Bestämmelser om europeiskt gemenskapspatent finns i 11 kap.

Som en uppfinning anses aldrig vad som enbart är

1. en upptäckt, vetenskaplig teori eller matematisk metod,
2. en konstnärlig skapelse,
3. en plan, regel eller metod för intellektuell verksamhet, för spel eller för affärsverksamhet eller ett datorprogram,
4. en presentation av information.

Som en uppfinning anses inte heller ett sådant förfarande för kirurgisk eller terapeutisk behandling eller för diagnostisering som skall utövas på människor eller djur. Patent kan dock meddelas på alster, bland annat ämnen och blandningar av ämnen, för användning vid ett förfarande av detta slag. Lag (2004:159).

1 a § Patent meddelas inte på växtsorter eller djurraser. Patent kan dock meddelas på en uppfinning som avser växter eller djur, om uppfinningens genomförbarhet inte är tekniskt begränsad till en viss växtsort eller djurras. Vad som avses med växtsort framgår av 1 kap. 3 § växtförädlarrättslagen (1997:306).

Patent meddelas inte på ett väsentligen biologiskt förfarande för framställning av växter eller djur. Med väsentligen biologiskt förfarande för framställning av växter eller djur avses ett förfarande som

i sin helhet består i naturliga företeelser, som korsning eller urval. Patent kan dock meddelas på en uppfinning som avser ett mikrobiologiskt förfarande eller ett annat tekniskt förfarande eller ett genom sådant förfarande framställt alster. Med mikrobiologiskt förfarande avses ett förfarande som utförs på mikrobiologiskt material eller genom vilket sådant material används eller framställs.

En uppfinning kan vara patenterbar även om den avser ett alster som består av eller innehåller biologiskt material eller ett förfarande genom vilket biologiskt material framställs, bearbetas eller används. Ett biologiskt material som isoleras från sin naturliga miljö, eller framställs genom ett tekniskt förfarande, kan vara föremål för en uppfinning även om det redan förekommer i naturen. Biologiskt material omfattar material som innehåller genetisk information och som kan reproducera sig självt eller kan reproduceras i ett biologiskt system. Lag (2004:159).

1 b § Människokroppen i sina olika bildnings- och utvecklingsstadium, liksom enbart upptäckten av en av dess beståndsdelar, inbegripet en genskvens eller en delsekvens av en gen, kan inte utgöra en patenterbar uppfinning.

En isolerad beståndsdel av människokroppen eller en på annat sätt genom ett tekniskt förfarande framställd beståndsdel, inbegripet en genskvens eller en delsekvens av en gen, kan utgöra en patenterbar uppfinning även om denna beståndsdelns struktur är identisk med strukturen hos en naturlig beståndsdel. Lag (2004:159).

1 c § Patent meddelas inte på en uppfinning vars yrkesmässiga utnyttjande skulle strida mot allmän ordning eller goda seder.

Ett utnyttjande skall inte anses strida mot allmän ordning eller goda seder endast på den grunden att det är förbjudet i lag eller annan författning.

Vid tillämpningen av första stycket skall bland annat följande anses strida mot allmän ordning eller goda seder,

1. förfaranden för kloning av mänskliga varelser,
2. förfaranden för ändring i den genetiska identiteten hos mänskliga könsceller,
3. användning av mänskliga embryon för industriella eller kommersiella ändamål, samt
4. sådana förfaranden för ändring i den genetiska identiteten hos djur som kan förorsaka dem lidande, utan att det medför några påtagliga medicinska fördelar för människor eller djur.

Vad som i tredje stycket 4 sägs om ett förfarande för ändring i den genetiska identiteten hos djur har motsvarande tillämpning på djur som framställs genom ett sådant förfarande. Lag (2004:159).

2 § Patent meddelas endast på uppfinning som är ny i förhållande till vad som blivit känt före dagen för patentansökningen och tillika väsentligen skiljer sig därifrån.

Som känt anses allt som blivit allmänt tillgängligt, vare sig detta skett genom skrift, föredrag, utnyttjande eller på annat sätt. Även innehållet i patentansökan som före nämnda dag gjorts här i riket anses som känt, om denna ansökan blir allmänt tillgänglig enligt 22 §. Villkoret i första stycket att uppfinningen väsentligen skall skilja sig från vad som blivit känt före dagen för patentansökningen gäller dock icke i förhållande till innehållet i sådan ansökan.

Bestämmelser om att, vid tillämpning av andra stycket, ansökan som avses i 3 eller 11 kap. i vissa fall äger samma verkan som en här i riket gjord patentansökan finnas i 29, 38 och 87 §§.

Villkoret i första stycket att uppfinningen skall vara ny utgör ej hinder för att patent meddelas på känt ämne eller känd blandning av ämnen för användning vid förfarande som avses i 1 § tredje stycket, om användningen av ämnet eller blandningen icke är känd vid förfarande av detta slag.

Patent må meddelas utan hinder av att uppfinningen inom sex månader innan patentansökningen gjordes blivit allmänt tillgänglig

- 1) till följd av uppenbart missbruk i förhållande till sökanden eller någon från vilken denne härleder sin rätt eller
- 2) genom att sökanden eller någon från vilken denne härleder sin rätt förevisat uppfinningen på sådan officiell eller officiellt erkänd internationell utställning som avses i den i Paris den 22 november 1928 avslutade konventionen om internationella utställningar. Lag (1978:149).

3 § Den ensamrätt som ett patent ger innebär, med de undantag som anges nedan, att ingen utan patenthavarens samtycke får utnyttja uppfinningen genom att

1. tillverka, bjuda ut, föra ut på marknaden eller använda ett patentskyddat alster eller föra in eller inneha ett sådant alster för något av dessa ändamål,
2. använda ett patentskyddat förfarande eller, om han eller hon vet eller det med hänsyn till omständigheterna är uppenbart att förfa-

randet inte får användas utan patenthavarens samtycke, bjuda ut det för användning i Sverige,

3. bjuda ut, föra ut på marknaden eller använda ett alster som har tillverkats enligt ett patentskyddat förfarande eller föra in eller ineha alstret för något av dessa ändamål.

Ensamrätten innebär också att ingen utan patenthavarens samtycke får utnyttja uppfinningen genom att erbjuda eller tillhandahålla någon som inte har rätt att utnyttja uppfinningen sådant medel för att utöva den i Sverige som hänför sig till något väsentligt i uppfinningen, om den som erbjuder eller tillhandahåller medlet vet eller det med hänsyn till omständigheterna är uppenbart att medlet är lämpat och avsett att användas vid utövande av uppfinningen. Är medlet en vara som allmänt förekommer i handeln, gäller detta dock endast om den som erbjuder eller tillhandahåller medlet försöker påverka mottagaren till en sådan handling som avses i första stycket. Vid tillämpningen av bestämmelserna i detta stycke skall den som utnyttjar uppfinningen på det sätt som sägs i tredje stycket 1, 3 eller 4 inte anses ha rätt att utnyttja uppfinningen.

Från ensamrätten undantas

1. utnyttjanden som inte sker yrkesmässigt,
2. utnyttjanden av ett patentskyddat alster som har förts ut på marknaden inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet av patenthavaren eller med dennes samtycke; i fråga om biologiskt material gäller detta även utnyttjanden i form av reproduktion eller mångfaldigande av alster när reproduktionen eller mångfaldigandet är ett nödvändigt led i den användning för vilken det biologiska materialet har förts ut på marknaden, under förutsättning att det erhållna alstret inte senare används för ytterligare reproduktion eller mångfaldigande,
3. utnyttjanden av en uppfinning för experiment som avser själva uppfinningen,
4. beredningar på apotek av läkemedel enligt läkares förskrivning i enskilt fall eller åtgärder med läkemedel som har beretts i sådana fall. Lag (2004:159).

3 a § Den ensamrätt som ett patent ger för ett biologiskt material, som på grund av uppfinningen har bestämda egenskaper, omfattar allt biologiskt material i identisk eller differentierad form med dessa egenskaper som erhålls ur det biologiska materialet genom reproduktion eller mångfaldigande.

Den ensamrätt som ett patent ger för ett förfarande som gör det möjligt att framställa ett biologiskt material, som på grund av uppfinningen har bestämda egenskaper, omfattar, förutom det biologiska materialet med dessa egenskaper som direkt framställs genom detta förfarande, allt annat biologiskt material i identisk eller differentierad form med samma egenskaper som genom reproduktion eller mångfaldigande erhålls från det först framställda biologiska materialet.

Den ensamrätt som ett patent ger för ett alster som innehåller eller består av genetisk information omfattar, med undantag för sådant som enligt 1 b § första stycket inte kan utgöra en patenterbar uppfinning, allt material i vilket alstret införlivas och i vilket den genetiska informationen innefattas och utövar sin funktion. Lag (2004:159).

3 b § Överlåter patenthavaren eller någon med dennes samtycke vegetabiliskt reproduktionsmaterial till en jordbrukare för att utnyttjas i jordbruket, får jordbrukaren, utan hinder av 3 och 3 a §§, använda skörden för reproduktion eller mångfaldigande i det egna jordbruket. Omfattningen av och villkoren för detta undantag från patenthavarens ensamrätt framgår av artikel 14 i rådets förordning (EG) nr 2100/94 av den 27 juli 1994 om gemenskapens växtförädlarrätt⁵ och av de tillämpningsföreskrifter som har meddelats med stöd av artikeln.

Överlåter patenthavaren eller någon med dennes samtycke avelsdjur eller annat animaliskt reproduktionsmaterial till en jordbrukare, får denne, utan hinder av 3 och 3 a §§, använda djuret eller det andra materialet för jordbruksändamål i sin jordbruksverksamhet. Jordbrukaren får dock inte sälja skyddade djur eller annat material inom ramen för eller i syfte att bedriva yrkesmässig reproduktionsverksamhet.

Jordbrukarens rätt enligt andra stycket får inte utövas i vidare omfattning än vad som är skäligt med hänsyn till jordbrukarens behov och patenthavarens intressen. Lag (2004:159).

4 § Den som utnyttjade uppfinning yrkesmässigt här i riket när ansökan om patent därå gjordes må utan hinder av patentet fortsätta utnyttjandet med bibehållande av dess allmänna art, om utnyttjandet icke innefattade uppenbart missbruk i förhållande till patentsökanden eller någon från vilken denne härleder sin rätt. Sådan rätt till utnyttjande tillkommer under motsvarande förutsättningar även

den som vidtagit väsentliga åtgärder för att utnyttja uppfinningen yrkesmässigt här i riket.

Rätt enligt första stycket må övergå till annan endast tillsammans med rörelse, vari den uppkommit eller utnyttjandet avsetts skolaske.

5 § Utan hinder av patent må uppfinningen utnyttjas på utländskt fartyg, luftfartyg eller annat utländskt samfärdsmedel för dess behov, när det tillfälligt inkommer till riket vid regelbunden trafik eller eljest.

Regeringen äger förordna, att reservdelar och tillbehör till luftfartyg utan hinder av patent må införas till riket och användas här för reparation av luftfartyg, hemmahörande i främmande stat i vilken motsvarande förmåner medgivs för svenska luftfartyg. Lag (1977:700).

6 § En ansökan om patent på en uppfinning, som inom tolv månader före ansökningsdagen har angetts i en tidigare ansökan om patent i Sverige, skall vid tillämpningen av 2 § första, andra och fjärde styckena samt 4 § anses gjord samtidigt med den tidigare ansökan, om sökanden yrkar det (prioritet). Detsamma gäller en ansökan om patent på en uppfinning, som inom tolv månader före ansökningsdagen har angetts i en tidigare ansökan om patent, uppfinnarcertifikat eller skydd som nyttighetsmodell antingen i en främmande stat som är ansluten till Pariskonventionen den 20 mars 1883 för skydd av den industriella äganderätten (Pariskonventionen), eller i en stat som är ansluten eller ett område som är anslutet till avtalet om upprättandet av Världshandelsorganisationen (WTO). Sådan prioritet får åtnjutas också från en ansökan om skydd som avser någon annan stat eller något annat område, om motsvarande prioritet från en svensk patentansökan medges där den tidigare ansökan gjorts och om där gällande lagstiftning i huvudsak överensstämmer med Pariskonventionen. Lag (2000:1158).

6 a § Sökanden skall inom tre månader från den dag då ansökan gjordes eller skall anses gjord begära prioritet. Sökanden skall därvid lämna uppgifter om var och när den åberopade ansökan gjordes. Sökanden skall också, så snart det kan ske, uppge numret på den tidigare ansökan.

Om det är fråga om en internationell patentansökan enligt 3 kap., skall prioritet begäras inom fyra månader från den internationella ingivningsdagen. Sökanden skall därvid lämna uppgifter om

var och när den återopade ansökan gjordes samt, om denna är en internationell ansökan, vilken mottagande myndighet den gavs in till. Sökanden skall vidare inom sexton månader från den dag från vilken prioritet begärs lämna uppgifter om den återopade ansökans nummer till den mottagande myndigheten för den internationella patentansökan eller till den internationella byrå som anges i 35 §.

Om en ansökan delas med stöd av 11 § denna lag och 22 § patentkungörelsen (1967:838), skall en begäran om prioritet för den ursprungliga ansökan utan särskilt yrkande gälla också för en ny ansökan som uppkommer genom delningen. Lag (2000:1158).

6 b § En sökande som har yrkat prioritet skall inom sexton månader från den dag från vilken prioritet begärs ge in följande handlingar till patentmyndigheten i fråga om den tidigare ansökan.

1. Ett bevis om sökandens namn och om ingivningsdagen utfärdat av den myndighet som har mottagit ansökan.
2. En av samma myndighet bestyrkt kopia av ansökan. Lag (2000:1158).

6 c § Om det är fråga om en internationell patentansökan enligt 3 kap., gäller andra–fjärde styckena såvitt avser en sökandes skyldigheter enligt 6 b §.

Sökanden skall ge in det bevis som avses i 6 b § 1 endast om patentmyndigheten förelägger sökanden att göra det.

Sökanden får i stället enligt regel 17.1 i tillämpningsföreskrifterna till den i Washington den 19 juni 1970 avslutade konventionen om patentsamarbete ge in kopian av den tidigare ansökan till den i 35 § angivna internationella byrån eller till den mottagande myndigheten, eller begära att den överförs till den internationella byrån enligt samma regel.

Om en kopia av den tidigare ansökan har kommit in till den internationella byrån enligt den regel som anges i tredje stycket, får patentmyndigheten kräva en kopia och en översättning av en sådan kopia endast i enlighet med regel 17.2 i de tillämpningsföreskrifter som anges i tredje stycket. Lag (2000:1158).

6 d § Prioritet kan grundas endast på den första ansökan som uppfinningen har angetts i.

Om den som har gjort den första ansökan eller hans eller hennes rättsinnehavare senare till samma myndighet har gett in en ansökan som avser samma uppfinning, får den senare ansökan återopas som

prioritetsgrundande. Detta gäller dock bara om den tidigare ansökan när den senare ansökan ges in

1. har återkallats, avskrivits eller avslagits utan att ha blivit allmänt tillgänglig och
2. inte kvarlämnar någon rätt som grundas på den eller har utgjort grund för någon rätt till prioritet.

Om någon har fått prioritet på grund av en senare ansökan enligt andra stycket, får den tidigare ansökan inte längre återopas som grund för prioritet.

Andra och tredje styckena gäller på motsvarande sätt för en patentansökan vars löpdag har förskjutits enligt 14 §. Lag (2000:1158).

6 e § En sökande kan få prioritet för en del av en ansökan.

Prioritet kan för en och samma ansökan återopas från flera tidigare ansökningar. Detta gäller även om de tidigare ansökningarna avser olika länder. Lag (2000:1158).

6 f § Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, patentmyndigheten föreskriver

1. i vilken form en begäran om prioritet skall framställas,
2. i vilken form bevis och kopior som avses i 6 b § skall ges in.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, patentmyndigheten får föreskriva om undantag i vissa fall från skyldigheten enligt 6 b–6 c §§ att ge in bevis och kopior. Lag (2000:1158).

6 g § Om föreskrifterna i 6 a–6 e §§ inte iakttas, gäller inte rätten till prioritet. Lag (2000:1158).

2 Kap. Handläggning av svenska patentärenden Lag (1993:1406)

7 § Med patentmyndigheten avses i denna lag patentmyndigheten här i riket, om ej annat sägs. Patentmyndigheten här i riket är patent- och registreringsverket. Lag (1978:149).

8 § /Upphör att gälla den dag regeringen bestämmer/

En ansökan om patent skall göras skriftligen hos patentmyndigheten eller, i fall som avses i 3 kap., hos patentmyndigheten i en främmande stat eller hos en internationell organisation.

Ansökan skall innehålla en beskrivning av uppfinningen, innefattande även ritningar om sådana behövs, samt bestämda uppgifter om vad som söks skyddat genom patentet (patentkrav). Den omständigheten att uppfinningen avser en kemisk förening medför inte att en bestämd användning måste anges i patentkravet. Ansökan skall innehålla uppgift om hur uppfinningen kan tillgodogöras industriellt, om det inte följer av uppfinningens art. Om uppfinningen avser en gensekvens eller delsekvens av en gen skall det dock alltid anges i ansökan hur uppfinningen kan tillgodogöras industriellt. Beskrivningen av uppfinningen skall vara så tydlig att en fackman med ledning av den kan utöva uppfinningen. En uppfinning som avser ett biologiskt material eller innebär användning av ett sådant material skall i de fall som anges i 8 a § anses tillräckligt tydligt angiven endast om dessutom villkoren i den paragrafen är uppfyllda.

Ansökan skall dessutom innehålla ett sammandrag av beskrivningen och patentkraven. Sammandraget är endast avsett att ge teknisk information om innehållet i patentansökan och får inte tillmätas betydelse i något annat avseende.

I ansökan skall uppfinnarens namn anges. Om patent söks av någon annan än uppfinnaren, skall sökanden styrka sin rätt till uppfinningen.

Sökanden skall betala en ansökningsavgift. För ansökan skall sökanden också betala en årsavgift för varje avgiftsår som börjar innan ansökan slutligt har avgjorts.

Ett avgiftsår enligt denna lag omfattar ett år och räknas från den dag då ansökan gjordes eller skall anses gjord och därefter från motsvarande dag efter kalendern. Lag (2004:159).

8 § /Träder i kraft den dag regeringen bestämmer/

En ansökan om patent skall göras hos patentmyndigheten eller, i fall som avses i 3 kap., hos patentmyndigheten i en främmande stat eller hos en internationell organisation.

Ansökan skall innehålla en beskrivning av uppfinningen, innefattande även ritningar om sådana behövs, samt bestämda uppgifter om vad som söks skyddat genom patentet (patentkrav). Den omständigheten att uppfinningen avser en kemisk förening medför inte att en bestämd användning måste anges i patentkravet. Ansökan skall innehålla uppgift om hur uppfinningen kan tillgodogöras industriellt, om det inte följer av uppfinningens art. Om uppfinningen avser en gensekvens eller delsekvens av en gen skall det

dock alltid anges i ansökan hur uppfinningen kan tillgodogöras industriellt. Beskrivningen av uppfinningen skall vara så tydlig att en fackman med ledning av den kan utöva uppfinningen. En uppfinning som avser ett biologiskt material eller innebär användning av ett sådant material skall i de fall som anges i 8 a § anses tillräckligt tydligt angiven endast om dessutom villkoren i den paragrafen är uppfyllda.

Ansökan skall dessutom innehålla ett sammandrag av beskrivningen och patentkraven. Sammandraget är endast avsett att ge teknisk information om innehållet i patentansökan och får inte tillmätas betydelse i något annat avseende.

I ansökan skall uppfinnarens namn anges. Om patent söks av någon annan än uppfinnaren, skall sökanden styrka sin rätt till uppfinningen.

Sökanden skall betala en ansökningsavgift. För ansökan skall sökanden också betala en årsavgift för varje avgiftsår som börjar innan ansökan slutligt har avgjorts.

Ett avgiftsår enligt denna lag omfattar ett år och räknas från den dag då ansökan gjordes eller skall anses gjord och därefter från motsvarande dag efter kalendern. Lag (2004:161).

8 a § Om en uppfinning avser ett biologiskt material som varken är allmänt tillgängligt eller i ansökningshandlingarna kan beskrivas så att en fackman med ledning av dessa kan utöva uppfinningen, eller om uppfinningen innebär användning av ett sådant material, skall det biologiska materialet deponeras senast den dag då ansökan görs. Det biologiska materialet skall därefter fortlöpande finnas deponerat så att den som enligt denna lag är berättigad att få prov från materialet kan få sitt prov levererat i Sverige. Regeringen föreskriver var depositioner får göras.

Upphör ett deponerat biologiskt material att vara livsdugligt eller kan av annan orsak prov inte tillhandahållas från materialet, får det ersättas med en ny deposition av samma biologiska material inom den tid och i den ordning som regeringen föreskriver. Har så skett, skall den nya depositionen anses gjord redan den dag då den tidigare depositionen gjordes. Lag (2004:159).

9 § Om sökanden begär det och erlägger särskild avgift, skall patentmyndigheten på de villkor regeringen bestämmer låta ansökningsmålet bli föremål för sådan nyhetsgranskning vid internationell nyhetsgranskningsmyndighet som avses i artikel 15.5 i den i

Washington den 19 juni 1970 avslutade konventionen om patent-samarbete.

10 § I samma ansökan må icke sökas patent på två eller flera uppfinningar, som äro oberoende av varandra.

11 § Sökes patent på uppfinning som framgår av tidigare av sökanden ingiven patentansökan vilken icke slutligt avgjorts, skall den senare ansökningen på de villkor regeringen bestämmer anses gjord vid den tidpunkt då de handlingar av vilka uppfinningen framgår inkommo till patentmyndigheten, om sökanden yrkar det. Lag (1977:700).

12 § Patentmyndigheten får förelägga en sökande som inte har hemvist i Sverige att för sig ställa ett ombud med behörighet att ta emot delgivning i ärendet och med hemvist här i landet, samt att anmäla ombudet hos myndigheten. Om sökanden inte följer föreläggandet, får delgivning ske genom att handlingen sänds med posten till sökanden under dennes senaste kända adress. Delgivning skall anses ha skett när detta har blivit fullgjort. Lag (2000:1158).

13 § Ansökan om patent må icke ändras så, att patent sökes på något som ej framgick av ansökningen när den gjordes eller enligt 14 § skall anses gjord. Lag (1978:149).

14 § Ändrar sökanden ansökningen inom sex månader från den dag då ansökningen gjordes, skall ansökningen anses gjord vid den tidpunkt då ändringen vidtogs, om han yrkar det.

Yrkande enligt första stycket skall framställas inom två år från den dag då ansökningen gjordes. Sådant yrkande får framställas endast en gång och får inte återtas. Lag (1983:433).

15 § Har sökanden icke iakttagit vad som är föreskrivet om ansökan eller finner patentmyndigheten annat hinder föreligga för bifall till ansökningen, skall sökanden föreläggas att inom viss tid avge yttrande eller vidtaga rättelse. I sammandraget må patentmyndigheten dock, utan att höra sökanden, göra de ändringar som den finner nödvändiga.

Underlåter sökanden att inom förelagd tid inkomma med yttrande eller vidtaga åtgärd för att avhjälpa anmärkt brist, skall an-

sökningen avskrivs. Underrättelse därom skall intagas i föreläggandet.

Avskriven ansökan återupptages, om sökanden inom fyra månader efter utgången av förelagd tid inkommer med yttrande eller vidtager åtgärd för att avhjälpa brist och inom samma tid erlägger fastställd återupptagningsavgift.

Erlägger inte sökanden årsavgift enligt 8, 41 och 42 §§, skall ansökningen avskrivs utan föregående föreläggande. Sålunda avskrivs ansökan får inte återupptas. Lag (1983:433).

16 § Föreligger även efter det yttrande avgivits hinder för bifall till ansökningen och har sökanden haft tillfälle att yttra sig över hindret, skall ansökningen avslås, om anledning ej förekommer att ge sökanden nytt föreläggande.

17 § Påstår någon inför patentmyndigheten bättre rätt till uppfinningen än sökanden och finnes saken tveksam, må patentmyndigheten förelägga honom att väcka talan vid domstol inom viss tid vid äventyr att påståendet lämnas utan avseende vid patentansökningens fortsatta prövning.

Är tvist om bättre rätt till uppfinningen anhängig vid domstol, må patentansökningen förklaras vilande i avbidan på att målet slutligt avgöres.

18 § Visar någon inför patentmyndigheten att han äger bättre rätt till uppfinningen än sökanden, skall patentmyndigheten överföra ansökningen på honom, om han yrkar det. Den som får patentansökan överförd på sig skall erlägga ny ansökningsavgift.

Yrkas överföring, må ansökningen icke avskrivs, avslås eller bifallas förrän yrkandet slutligt prövats.

19 § Om ansökningen är fullständig och det inte finns hinder mot patent, skall patentmyndigheten underrätta sökanden om att patent kan meddelas.

Inom två månader från dagen för underrättelsen skall sökanden betala en fastställd meddelandeavgift. Om detta inte sker, skall ansökningen avskrivs. En avskriven ansökan skall återupptas, om sökanden inom fyra månader efter utgången av de två månaderna betalar meddelandeavgiften och en fastställd återupptagningsavgift.

Söks patent av en uppfinnare som har avsevärda svårigheter att betala meddelandeavgiften, får patentmyndigheten befria honom

från denna, om han skriftligen begär detta inom två månader från dagen för underrättelsen. Om patentmyndigheten avslår uppfinnarens begäran, skall en avgift som betalas inom två månader därefter anses betald i rätt tid. Lag (1993:1406).

20 § Om sökanden har fullgjort vad som krävs enligt 19 § och det fortfarande inte finns hinder mot patent, skall patentmyndigheten bifalla ansökningen. Beslutet skall kungöras.

När beslutet att bifalla patentansökningen har kungjorts, är ett patent meddelat. Ett meddelat patent skall antecknas i patentregistret som förs av patentmyndigheten. Ett patentbrev skall också utfärdas.

Sedan patentet har meddelats får patentkraven inte ändras så att patentskyddets omfattning utvidgas. Lag (1993:1406).

21 § Från och med den dag då patentet meddelas skall en patentskrift finnas att tillgå hos patentmyndigheten. Patentskriften skall innehålla beskrivning, patentkrav och sammandrag samt uppgift om patenthavaren och uppfinnaren. Lag (1993:1406).

22 § Från och med den dag då patentet meddelas skall handlingarna i ärendet hållas tillgängliga för var och en.

Efter arton månader från den dag då patentansökan gjordes, eller, om prioritet yrkas, den dag från vilken prioritet begärs, skall handlingarna, om de inte redan har gjorts tillgängliga enligt första stycket, hållas tillgängliga för var och en. Om ansökan har avskrivits eller avslagits, skall handlingarna dock hållas tillgängliga endast om sökanden begär att ansökan återupptas, överklagar eller gör en framställning enligt 72 eller 73 §.

På begäran av sökanden skall handlingarna hållas tillgängliga tidigare än vad som följer av första och andra styckena.

När handlingarna blir tillgängliga enligt andra eller tredje stycket, skall det kungöras.

Innehåller en handling en företagshemlighet och rör den inte en uppfinning på vilken patent söks eller har meddelats, får patentmyndigheten på yrkande besluta, om det finns särskilda skäl för det, att handlingen inte får lämnas ut. Om ett sådant yrkande har framställts, får handlingen inte lämnas ut förrän yrkandet har ogilats genom ett beslut som har vunnit laga kraft.

Om ett biologiskt material har deponerats enligt 8 a §, har var och en, med de begränsningar som föreskrivs i detta och följande

stycken, rätt att få prov från materialet sedan handlingarna har blivit allmänt tillgängliga enligt första, andra eller tredje stycket. Detta gäller oavsett om patentet har upphört eller förklarats ogiltigt. Prov får inte lämnas ut till någon som till följd av föreskrift i lag eller annan författning inte får ta befattning med det deponerade materialet. Prov får inte heller lämnas ut till någon vars befattning med provet kan antas vara förbunden med en påtaglig risk med hänsyn till materialets skadebringande egenskaper.

Till dess att patent har meddelats eller patentansökan har avgjorts slutligt utan att ha lett till patent gäller att prov från en deposition får lämnas endast till en särskild sakkunnig, om sökanden begär det. Om patentansökan avslås eller återkallas gäller motsvarande under en period av 20 år från den dag ansökan lämnades in. Regeringen föreskriver inom vilken tid en begäran om begränsning får göras och vem som får anlitas som sakkunnig av den som vill få prov.

Den som vill få ett prov skall begära det skriftligen hos patentmyndigheten och lämna en förbindelse med det innehåll som regeringen föreskriver för att förebygga missbruk av provet. Om ett prov får lämnas ut endast till en särskild sakkunnig, skall förbindelsen i stället lämnas av denne. Lag (2004:159).

23 § Om patentmyndigheten avskriver eller avslår en ansökan som har blivit tillgänglig för var och en, skall beslutet kungöras när det har vunnit laga kraft. Lag (1993:1406).

24 § Var och en får göra invändning mot ett meddelat patent. En invändning skall göras skriftligen hos patentmyndigheten inom nio månader från den dag då patentet meddelades.

Patentmyndigheten skall underrätta patenthavaren om invändningen och ge denne tillfälle att yttra sig.

Återkallas invändningen, får invändningsförfarandet ändå fullföljas om det finns särskilda skäl. Lag (2000:1158).

25 § Patentmyndigheten skall efter invändning upphäva patentet, om det

1. har meddelats trots att villkoren i 1–2 §§ inte är uppfyllda,
2. avser en uppfinning som inte är så tydligt beskriven att en fackman med ledning av beskrivningen kan utöva uppfinningen, eller
3. omfattar något som inte framgick av ansökan när den gjordes.

Patentmyndigheten skall avslå invändningen, om det inte finns något hinder enligt första stycket mot att patentet upprätthålls.

Om patenthavaren under invändningsförfarandet har gjort sådana ändringar att hinder inte finns enligt första stycket mot att patentet upprätthålls i sin ändrade lydelse, skall patentmyndigheten förklara att patentet upprätthålls i den ändrade lydelsen.

När patentmyndighetens beslut om en invändning har vunnit laga kraft, skall det kungöras. Om beslutet innebär att patentet ändras, skall en ny patentskrift finnas att tillgå hos patentmyndigheten och ett nytt patentbrev utfärdas. Lag (2004:159).

26 § Ett slutligt beslut av patentmyndigheten om en ansökan om patent får överklagas av sökanden, om det har gått honom emot. Ett slutligt beslut om en invändning mot patent får överklagas av patenthavaren och invändaren, om det har gått den som vill klaga emot. Om invändaren återkallar sin talan, får denna ändå prövas om det finns särskilda skäl.

Ett beslut, genom vilket en begäran om återupptagning enligt 15 § tredje stycket eller 19 § andra stycket har avslagits eller ett yrkande om överföring enligt 18 § har bifallits, får överklagas av sökanden. Ett beslut, genom vilket ett yrkande om överföring enligt 18 § har avslagits, får överklagas av den som har framställt yrkandet.

Ett beslut, genom vilket ett yrkande om förordnande enligt 22 § femte stycket har avslagits, får överklagas av den som har framställt yrkandet.

Bestämmelser om överklagande av beslut enligt 42, 72 eller 73 § finns i 75 §. Lag (1993:1406).

27 § Överklagande enligt 26 § görs hos Patentbesvärsrätten inom två månader från beslutets dag.

Ett slutligt beslut av Patentbesvärsrätten får överklagas till Regeringsrätten inom två månader från beslutets dag. Överklagandet får inte avse andra patentkrav än sådana som har prövats genom det överklagade beslutet. I övrigt tillämpas bestämmelserna i 35–37 §§ förvaltningsprocesslagen (1971:291) om besvär över kammarrättens beslut. Patentbesvärsrättens beslut skall innehålla uppgift om att det krävs särskilt tillstånd för prövning i Regeringsrätten och om de grunder på vilka ett sådant tillstånd meddelas.

Bestämmelserna i 22 § femte stycket tillämpas på handling som kommer in till Patentbesvärsrätten eller Regeringsrätten. Lag (1993:1406).

Förteckning över svenska SOU med anknytning till patentfrågor åren 1930–2005

1932:32	Betänkande med förslag till lag om vissa ändringar i förordningen angående patent m. m.	Handelsdep
1942:58	Patentutredningens betänkande med förslag till lag om ändring i vissa delar av förordningen den 16 maj 1884 angående patent	Justitiedep
1946:21	Betänkande med utredning och förslag angående rätten till arbetstagares uppfinningar	Justitiedep
1952:43	Nordiskt patentsamarbete: kommittén för förberedande utredning av möjligheterna till nordisk patentgemenskap	Handelsdep
1964:49	Rätten till arbetstagares uppfinningar	Handelsdep
1974:63	Internationellt patentsamarbete I: 1970 års konvention om patentsamarbete	Handelsdep
1976:24	Internationellt patentsamarbete II: 1973 års europeiska patentkonvention	Handelsdep
1976:25	Bilagor till SOU 1976:24	Handelsdep
1977:64	STUs stöd till teknisk forskning och innovationer	Industriedep
1980:42	Arbetstagares uppfinningar: betänkande av utredningen rörande rätten till arbetstagares uppfinningar	Justitiedep
1981:21	Internationellt patentsamarbete III: 1977 års Budapestöverenskommelse mm: betänkande av patentpolicykommittén	Handelsdep
1983:35	Patentprocessen och sanktionssystemet inom patenträtten: betänkande av patentprocessutredningen	Justitiedep

1983:52	Företagshemligheter: betänkande av utredningen om skydd för företagshemligheter	Justitiedep
1983:53	Kulturarbetare och uppfinnare: skatter och avgifter: betänkande av Kulturskattekommittén	Finansdep
1985:10	Pantsättning av patent: betänkande av utredningen om pantsättning av patent och patentansökningar	Justitiedep
1985:53	Sverige och den europeiska patentorganisationen: betänkande av EPO-medlemskapsutredningen	Industridep
1987:1	Otillbörlig efterbildning: betänkande av utredningen om skydd för företagshemligheter	Justitiedep
1989:24	Statligt finansiellt stöd?: betänkande av Finansieringsutredningen	Industridep
1992:95	Den svenska marknaden för projektkapital: statens nuvarande och framtida roll: slutbetänkande av Industrifondsutredningen	Näringsdep
1993:70	Strategi för småföretagsutveckling: betänkande av Utvecklingsfondsutredningen	Näringsdep
1993:84	Innovationer för Sverige: betänkande av Innovationsutredningen	Näringsdep
1996:70	Samverkan mellan högskolan och näringslivet: huvudbetänkande av Nyfor-kommittén	Näringsdep
1998:128	Forskningspolitik: slutbetänkande av Kommittén för översyn av den svenska forskningspolitiken, Forskning 2000	Utbildningsdep
2001:33	Patentprocessen m.m.: betänkande av 1999 års patentprocessutredning	Justitiedep
2002:57	Ny organisation för Patent- och registreringsverket: betänkande av utredningen för översyn av Patent- och registreringsverkets organisation	Näringsdep
2003:66	Harmoniserad patenträtt: betänkande av patentfördragsut-	Justitiedep

	redningen	
2003:90	Innovativa processer	Utbildningsdep
2005:95	Nyttiggörande av högskoleupp- finningar : betänkande av utred- ningen om rätten till resultaten av högskoleforskningen	Utbildnings- och kulturdep

Övriga SOU åren 2003–2005 med anknytning till innovationer och ekonomisk tillväxt

2003:45	Sveriges konkurrensfördelar för export och multinationell produktion: bilaga 6 till Långtidsutredningen 2003	Finansdep
2003:71	Internationell redovisning i svenska företag: betänkande av IAS-utredningen	Justitiedep
2003:73	Reformerad konkurrensövervakning – Konsekvenser i Sverige av EG:s nya tillämpningsdirektiv	Näringsdep
2004:10	Rätten till skadestånd enligt konkurrenslagen: delbetänkande av utredningen om en modernisering av konkurrensreglerna	Näringsdep
2004:19	Långtidsutredningen 2003/04	Finansdep
2004:27	En ny doktorsutbildning – kraftsamlning för excellens och tillväxt	Utbildnings- och kulturdep
2004:75	Insyn och sekretess – i statliga företag – i internationellt samarbete	Justitiedep
2004:89	Verksamheten vid IMEGO AB	Utbildnings- och kulturdep
2004:126	Vänd på kuttingen! – Tillväxt och utveckling i ett nytt perspektiv	Näringsdep
2004:130	Svensk kod för bolagsstyrning	Justitiedep
2004:131	Konkurrensbrott – en lagstiftningsmodell	Näringsdep
2005:9	KRUT – Reformerat regelverk för handel med försvarsmateriel	Utrikesdep
2005:53	Beskattning när tillgångar värderas till verkligt värde	Finansdep
2005:92	Styrningen av försvaret	Försvarsdep
2005:93	Stärkt konkurrenskraft och samsättning i en ny geografi – en samlad förvaltning med politisk styrning	Näringsdep

Förteckning över departements-PM med anknytning till patent åren 1960– 2005

NU 1963:6	Nordisk patentlovgivning	Nordiska rådet
Ds Ju 1969:12	Promemoria med förslag till ny lag om försvarsuppfinningar mm	Justitiedep
Ds H 1970:1	PCT-planen och PRV:s service	Handelsdep
Ds H 1973:1	Den europeiska patentkonventionen: konsekvenser för svenskt patentväsen	Handelsdep
Ds Ju 1979:1	Vägar till ökad välfärd: betänkande av särskilda näringspolitiska delegationen	Justitiedep
Ds I 1981:18	Innovationspolitik för tillväxt: en rapport ifrån en arbetsgrupp inom Industridepartementet	Industridep
Ds 1991:60	Granskning av försvarsuppfinningar	
Ds 1992:13	Ändringar i de immaterialrättsliga lagarna med anledning av EES-avtalet mm	
Ds Ju 1993:24	Skärpta åtgärder mot immaterialrättsliga intrång	Justitiedep
Ds Ju 2000:30	Ombudskrav, prioritet och elektronisk ingivning	Justitiedep
Ds Ju 2001:49	Rättsligt skydd för biotekniska uppfinningar – genomförande av direktiv 98/44/EG	Justitiedep
Ds 2003:35	Upphovsrätten i informations-samhället: genomförande av direktiv 2001/29/EG	Justitiedep
Ds 2004:3	Ändringar i mönsterskyddslagen på grund av EG-förordningen om gemenskapsformgivning	Justitiedep
Ds 2004:36	Innovativa Sverige – en strategi för tillväxt genom förnyelse	Näringsdep Utbildningsdep
Ds 2005:54	Upphovsrätt och handlingsofentlighet	Justitiedep

Övriga departements-PM åren 2003–2005 med anknytning till innovationer och ekonomisk tillväxt

Ds 2003:43	Rapport om tillväxtavtalen, Tredje året – från tillväxtavtal till tillväxtprogram	Näringsdep
Ds 2004:21	Finansiering av starka forskningsmiljöer – en internationell utblick	Utbildnings- och kulturdep
Ds 2004:17	Svensk OECD-strategi – övergripande prioriteringar och organisation	Utrikesdep

Väsentliga svenska innovations- politiska dokument sedan år 2000 (Main Swedish innovation policy documents since 2000)

Title of document (in English)	Date (of approval, publication, etc.)	Organisation- responsible (Ministry, etc.)	Legal status (Law, Government Decision, strategy paper, etc.)	Comments (Budget set- aside, new measures, etc.)
1999/2000:71, Certain organisational issues in industrial policy	March 2000	Ministry of Industry, Employment and Communication	Government Bill	A new organisational structure within Swedish industrial policy. Includes the formation of two new governmental agencies.
1999/2000:81, Research for the future – a new organisation for financing research	March 2000	Ministry of Education and Science	Government Bill	A new organisational structure within Swedish research policy. Includes the formation of a new governmental agency and three new research councils.
2000/2001:3, Research and renewal	September 2000	Ministry of Education and Science	Government Bill	Contains the Swedish research policy for 2000– 2003.
2001/2002:2, R&D and co-operation in the innovation system	September 2001	Ministry of Industry, Employment and Communication	Government Bill	Details the role of VINNOVA and the semi- public Industrial Research Institutes.
2001/2002:4 Policy for growth and vitality in all regions	September 2001	Ministry of Industry, Employment and Communication	Government Bill	A new policy area, 'Regional Development Policy', is developed to protect the welfare of Sweden's different parts through regional growth.
2001/02:175, Individual learning and skills development	April 2002	Ministry of Industry, Employment and Communication	Government Bill	A suggestion to create learning accounts for every employee, to provide learning and skills development.
Governmental declaration the 16th of September 2003	September 2003	The Government	Government Declaration	The government declaration shows the Government's coming priorities
Ds 2004:36, Innovative Sweden,	June 2004	Ministry of Industry, Employment and	N/A	The status of the document is still

---

a strategy for economic growth through renewal	Communication and The Ministry of Research and Education	uncertain.

Källa: European Trend Chart on Innovation (2004).

Några betydelsefulla händelser i det svenska patentsystemets historia¹

- 1739 Kungörelse om manufakturer och hantverksprivilegier
- 1789 Bestämmelse om att privilegier inte utdelas för sådant som är känt i riket
- 1819 Ny förordning om ”privilegia exclusiva”
- 1834 Ny patentförordning
- 1856 Ny patentförordning
- 1883 Pariskonventionen undertecknas 20 mars.
- 1885 Ny patentförordning träder i kraft. Anpassning sker av 1856 års förordning till Pariskonventionen.
- 1885 Kongliga Patentbyrån inrättas inom Kommerskollegium.
- 1892 PRV blir självständig myndighet.
- 1919 Omfattande patentutredning läggs fram. Den leder dock inte till ny lagstiftning.
- 1942 Betänkandet SOU 1942:58 (1938 års patentutredning)
- 1949 PRV inleder satsning på spridning av patentinformation.
- 1952 Betänkandet SOU 1952:43 ”Nordiskt patentsamarbete”
- 1963 Betänkandet NU 1963:6 ”Nordisk patentlovgivning”
- 1967 Diplomatisk konferens om Pariskonventionen, WIPO m.m. (Stockholm)
- 1968 Ny patentlag träder i kraft (SFS 1967:837).
- 1970 Diplomatisk konferens om PCT (Washington)
- 1973 Diplomatisk konferens om EPC (München)
- 1974 Patentpolicykommitténs betänkande SOU 1974:63
- 1976 Patentpolicykommitténs betänkande SOU 1976:24
- 1978 Sverige tillträder PCT.
- 1978 Sverige tillträder EPC och ingår samarbetsavtal med EPO.
- 1978 PRV utses till PCT-myndighet.
- 1983 Sverige tillträder Budapestkonventionen om deponering av mikroorganismer.
- 2003 PRV:s patentdokumentation helt digitaliserad

---

¹ Listan har sammanställts av Lars Björklund, PRV.

Förfaranden med kirurgisk, terapeutisk eller diagnostisk effekt

Bengt Domeij för Näringsdepartementets utredning om en översyn av de ekonomiska aspekterna av patentering för företags tillväxt

Nya förfaranden inom det medicinska området är främst av två slag: förfaranden för tillverkning av läkemedel och behandlingar med direkt medicinsk effekt. Ett exempel på de senare, som inte går vägen över ett läkemedel för att uppnå en medicinsk effekt, är kirurgiska tekniker. Två viktiga framsteg under senare år är tekniken för bypassoperationer vid förträngningar i kranskärl samt tithålskirurgi. Förfaranden med direkt medicinsk effekt (terapeutisk, kirurgisk eller diagnostisk) faller utanför det patenterbara området (1 § 3 st. patentlagen och artikel 52(4) EPC). Av lagtexten framgår att förbudet mot patent på medicinska förfaranden omfattar förfaranden som utövas på människor eller djur, dvs. direkt på levande kroppar.

Det finns inte *a priori* någon skillnad i värde beroende på hur en medicinsk effekt uppnås. Om samma behandlingsresultat kan erhållas med ett nytt medicinskt förfarande och med en ny läkemedelsterapi, är värdet av respektive innovation beroende av kostnaden för att uppnå resultatet. En utgångspunkt måste därför vara att det finns ekonomiska risker förenade med att vissa innovationer – medicinska förfaranden – utesluts från det patenterbara området och därmed diskrimineras i så måtto att patenträtten inte står till buds. Det kan leda till att resurser för medicinsk utveckling fokuseras i alltför hög grad på patenterbara läkemedel till nackdel för nya behandlingsförfaranden.

Det finns idag få företag som bedriver utvecklingsarbete inom området medicinska förfaranden. Huvudsakligen utvecklas nya medicinska förfaranden av praktiskt verksamma läkare. Det är möjligt, eftersom arbetet inte kräver särskilt stora resurser. Ingen ny produkt behöver tillverkas. Inga eller bara begränsade kliniska

prövningar behöver utföras och godkännas av myndigheter. Mycket talar emellertid för att nya medicinska förfaranden håller på att bli mer komplicerade och dyra att utveckla och marknadsföra. Bioteknikens utveckling gör t.ex. att behandlingsmetoder i högre grad kan individualiseras. Förändringarna kan innebära att läkarnas individuella innovativa arbete inom området, behöva ersättas av forskning i innovativa företag. I så fall kan finnas skäl att upphäva patenteringsförbudet. Utan patenteringsmöjligheter inom detta område är det mera tveksamt om europeiska innovativa företag växer fram.

Ett annat skäl att ifrågasätta det generella förbudet mot patent på medicinska förfarandet är de administrativa kostnader som förbudet orsakar inom det europeiska patentsystemet. Det finns en betydande rättspraxis kring undantaget och det har visat sig vara svårt att t.ex. upprätthålla gränsen gentemot kosmetiska förfaranden som är patenterbara (jfr. avgörande från den Stora besvärskammaren G 1/04 från 16 december 2005). Det skulle sannolikt vara fördelaktigt att flytta frågan från definitionen av det patenterbara området i 1 § patentlagen till definitionen av intrångshandlingar i 3 § patentlagen. Det skulle kunna antas öka rättssäkerheten och bättre anpassa rättsläget till de etiska värden som lagstiftaren har velat värna. En sådan förändring bör emellertid förmodligen genomföras gemensamt av EPC-länderna. I avgörandet från den Stora besvärskammaren G 1/04, punkten 6.1 (16 december 2005), beskrivs införandet av en särskild nationell reglering till skydd för läkare och veterinärer, som intressant och värdefullt.

Följden av att flytta frågeställningen om medicinska förfaranden till 3 § patentlagen kan exemplifieras med utvecklingen i USA. Den 3 mars 1995 introducerades ett lagförslag i det amerikanska Representanthuset som benämndes: "The Medical Procedures and Affordability Act". Förslaget innebar att ett förbud mot patent på terapeutiska, kirurgiska och diagnostiska förfaranden liknande det europeiska, skulle införas i den amerikanska patentlagen. Förslaget väckte dock kraftigt motstånd. Det framfördes att patentering av medicinska förfaranden inte hade orsakat några påtagliga problem under den långa tid som möjligheten hade funnits, men att ett förbud skulle ge upphov till betydande praktiska svårigheter. Resultatet blev en kompromiss. Inget patenteringsförbud infördes, men den 30 september 1996 tillkom ett stadgande i den amerikanska patentlagen, § 287(c), som i huvudsak innebär att praktiserande läkare på klinik eller den som arbetade under ledning av en prakti-

serande läkare på en klinik, inte kan ställas till ansvar för patentintrång beträffande åtgärder som vidtas i yrkesutövningen.

I ett första stycke stadgas att reglerna om patentintrång inte kan åberopas mot: "medical practitioners" varmed avses en fysisk person som i viss delstat erhållit rätt att praktisera medicin samt dessutom de som jobbar under nämnd persons överinseende. Inte heller arbetsgivaren till medicinsk personal kan göras ansvarig för patentintrång beroende på åtgärder som utförts av de anställda.

I stycke två stadgas att undantaget från reglerna om patentintrång, i det första stycket, inte gäller för:

the activities of any person, or employee or agent of such person ..., who is engaged in the commercial development, manufacture, sale, importation, or distribution of a machine, manufacture, or composition of matter or the provision of pharmacy or clinical laboratory services (other than laboratory services provided in a physician's office) ....

Medicinsk personal som arbetar på läkemedelsföretag, apotek, laboratorier eller myndigheter kan därmed begå patentintrång. Undantaget från patentansvar omfattar bara personer som är verkamma på en läkarpraktik.

I stycke tre har gjorts en ytterligare begränsning, genom att undantaget dels enbart skall kunna åberopas avseende "rena" förfarandepatent (uppfinnaren har inte utvecklat någon ny produkt), dels inte vid patent på biotekniska förfaranden. Det stadgas att patentintrång kan ske om den medicinska personalens åtgärder innebär:

(i) the use of a patented machine, manufacture, or composition of matter in violation of such patent ; (ii) the practice of a patented use of a composition of matter in violation of such patent; or (iii) the practice of a process in violation of a biotechnology patent.

The term 'patented use of a composition of matter' does not include a claim for a method of performing a medical or surgical procedure on a body that recites the use of a composition of matter if the use of that composition of matter does not directly contribute to achievement of the objective of the claimed method.

Genom att den amerikanska reglering av medicinska förfarandet avser de handlingar som kan utgöra patentintrång (motsvarigheten till 3 § patentlagen) behöver inte USPTO i varje enskilt fall pröva om en patentsökan är ett medicinsk förfarande. Patent kan meddelas. Det är upp till patenthavaren att bedöma om patentet kan

göras gällande gentemot de som vid ett visst tillfälle har utnyttjat uppfinningen. Jämfört med en sådan reglering leder det europeiska förbudet till ett omotiverat merarbete vid patenterbarhetsprövningen. Syftet med den svenska och europeiska regleringen uppnås i USA, kanske t.o.m. på ett mer nyanserat sätt. Man får incitament till investeringar i försök att utveckla nya behandlingsmetoder. Samtidigt ges ett uttryckligt, lagfäst skydd för kliniskt verksamma läkare och underställd personal, vilka man inte vill skall kunna hindras i sin verksamhet av patent. Rättsläget förefaller vara tydligare än i Europa och öppnar möjligheter för kommersiella aktörer som försöker utveckla och introducera nya behandlingsmetoder.

Det är en ytterligare och principiellt viktig skillnad gentemot Europa att det amerikanska rättsläget möjliggör verksamma patent avseende veterinärmedicinska förfaranden. Patentering av sådana är sannolikt motiverad, eftersom utveckling av nya veterinärmedicinska möjligheter sannolikt ofta förutsätter kommersiella forskningsinsatser. Man kan knappast på samma sätt som inom humanmedicinen, förutsätta att förfarandena utvecklas av veterinärer i deras dagliga verksamhet, utan kommersiella incitament. Spridningen inom yrkesgruppen av nya veterinärmedicinska förfaranden kan också behöva ekonomiska incitament, vilket patentsystemet ger när det finns någon som har en ensamrätt.

Nämnd för bedömning av svenska patentfrågor

Bengt Domeij för Näringsdepartementets utredning om en översyn av de ekonomiska aspekterna av patentering för företags tillväxt

Bakgrund

Stockholms tingsrätt är enligt 65 § patentlagen exklusivt forum för prövning av patentmål. De viktigaste patentmålen avser ogiltighet, intrång och bättre rätt till patentansökan eller patent. Processen i tingsrätten karakteriseras av att tekniskt och juridiskt komplicerade frågor utreds. Patentprocessen är dyrbar och pågår vanligtvis i flera år. Parterna representeras av advokater och tekniska biträde. Regelmässigt anlitas tekniska experter som vittnen eller deras skriftliga utlåtanden lämnas in. Rättegångskostnaderna överstiger vanligtvis en miljon kronor och är inte sällan flera miljoner kronor, i första instans. Kostnaderna blir höga i proportion till den svenska marknadens storlek. Interimistiska förfaranden i intrångssituationer uppfattas ibland som en ”snabbprocess”, men de används inte i någon större utsträckning eftersom käranden måste ställa säkerhet för de kostnader som svaranden kan åsamkas.

Svårigheterna med att få ett patents giltighet eller en intrångsfråga prövad, leder till osäkerhet och förseningar vid produktlanseeringar i Sverige. Det leder också till att avtal om patent blir svårare att ingå. Nystartade teknikföretag vars huvudsakliga tillgång består av patent får inte sällan problem, eftersom finansiärer avskräcks av en osäkerhet beträffande patentsituationen. Nackdelarna med att inte enkelt och snabbt kunna vinna relativt god säkerhet om patentsituationen slår särskilt mot små företag. De saknar ofta erfarenheterna, uthålligheten och resurserna som krävs för att lyckas bra i patenntvister. Det händer att enskilda uppfinnare helt avstår från att försöka genomdriva sina rättigheter, vilket leder till att patentsystemet kan uppfattas som ineffektivt och orättvist. Patent-

processförsäkringar diskuteras som ett sätt att försöka komma till rätta med problemen. Det finns engelska försäkringsbolag som erbjuder patentprocessförsäkringar, men de är dyra och ger bara ett begränsat skydd. EG-kommissionen utreder möjligheterna att skapa ett mer heltäckande försäkringssystem.

Ett annat sätt att underlätta tvistelösning på det svenska patentområdet skulle vara att inrätta en nämnd som efter ansökan lämnar icke-bindande bedömningar av sådana patentfrågor som idag utslutande kan prövas i domstol. Nämnden skulle komplettera dagens domstolsförfarande genom att vara snabbare och mer kostnadseffektivt. Parter skulle kunna få hållbarheten i sina argument preliminärt prövade. Nämnden skulle komplettera de bedömningar av patentfrågor som idag lämnas av patentbyråer och advokater genom att i högre grad vara oberoende av uppdragsgivaren. En lättillgänglig, objektiv bedömning av intrångs- och ogiltighetsfrågor är målsättningen med nämnden. Det skulle stärka patentsystemet och leda till ett mer innovativt näringsliv. Bindande (exekverbara) avgöranden beträffande ogiltighet och intrång i svenska patent skall fortsatt bara kunna nås i domstol.

En möjlighet för UK Patent Office att lämna icke-bindande utlåtanden i intrångs- och ogiltighetsmål infördes genom UK Patents Act 2004 (Sections 74A och 74B). Det torde vara det första initiativet av detta slag i något land. Den 30 december 2004 meddelade det brittiska patentverket att:

One of the more innovative features of the Act [of 2004], namely the provision of 'non-binding Opinions' on questions of validity or infringement, is ... intended to help parties test the strength of their arguments at the Patent Office before (or instead of) resorting to expensive litigation. It is hoped that such a service will encourage parties to settle their dispute promptly. During the spring [of 2005] the Patent Office will consult with the patent profession and other interested parties on the precise form such Opinions should take, with the hope that this service be available by the end of 2005.

Förfarandet

Den föreslagna möjligheten omfattar i Sverige gällande patent, dvs. patent som har meddelats av PRV och den svenska delen av ett EPO-patent. Dessutom skall förfarandet kunna användas beträffande av PRV meddelade tilläggsskydd för läkemedel och växt-

skyddsmedel. Området skall sammanfalla med Stockholms tingsrätts exklusiva forum i patentmål.

Vem som helst får rätt att ansöka om en bedömning. Det sker genom inlämnande av en av nämnden utformad blankett. Ansökan kan inlämnas av en part som är eller riskerar att bli, indragen i en patenntvist. Tvistande parter kan också gemensamt inlämna en ansökan om prövning. Det bör inte krävas att uppdragsgivaren motiverar varför bedömningen önskas.

Uppdragsgivaren skall i tydlig skriftlig form ange den fråga som nämnden skall besvara och bifoga de dokument som bedömningen skall baseras på. Det kan vara skrifter i teknikens ståndpunkt, en av sökanden formulerad definition av en produkt eller ett förfarande, tekniska ritningar, kemiska processbeskrivningar eller formler, etc. Vidare kan sökanden insända skriftliga vittnesmål, t.ex. avseende ett offentligt utövande av uppfinningen som skedde före ansökningsdagen. En ansökan om en bedömning skall inte innehålla rättslig argumentation. Det skall inte krävas särskild patenträttslig kompetens för inlämnande av en ansökan, men det kan antas att de flesta uppdragsgivare kommer att använda ombud vid utformningen av underlaget för ansökan.

Nämnden formulerar sin bedömning utifrån det material som har presenterats av sökanden. Om nämnden ser att materialet är så ofullständigt att det överhuvudtaget inte går att ta ställning till frågan bör detta meddelas sökanden, men i annat fall bör en bedömning göras, så gott det går, utifrån det material som har anförts. Nämnden gör ingen egen sökning efter relevant material. För att nämndens bedömningar skall fungera som ett effektivt medel för att bilägga tvister bör bedömningen kunna erhållas inom tre månader efter att ansökningshandlingen och det åberopade materialet har tillställts nämnden, samt avgiften blivit betalad.

Handläggningen bör normalt vara skriftlig. Efter ansökan från uppdragsgivaren och om det är särskilt motiverat, kan muntlighet förekomma.

Nämnden formulerar en motiverad bedömning, som besvarar den ställda frågan utifrån det svenska rättsläget. Ett tydligt ställningstagande skall göras, snarare än ett uttalande om sannolikhet för ett visst utfall. Det skall i bedömningen framgå vilket material som har utgjort grunden för ställningstagandet. För nämndens trovärdighet och därmed dess förmåga att fylla sitt syfte, är det viktigt att nämnden lämnar utförliga motiveringar där det framgår hur olika omständigheter har tolkats och vilka rättsliga överväganden

som har gjorts. Argumentation behöver vara övertygande, eftersom bedömningen i sig saknar bindande verkan. Det bör särskilt framhållas i bedömningen om relevant material har saknats i viss del, vilket medfört att frågan i viss del inte har kunnat besvaras. Bedömningen kan innehålla förbehåll. Om t.ex. nämnden har fått i uppdrag att bedöma ett patents giltighet mot bakgrund av ett offentligt utövande av uppfinningen före ansökningsdagen, kan finnas skäl att uttala att bedömningen inte tar ställning till om utövning av det slags som påstås, faktiskt har förekommit. Detaljerna i förfarandet bör utformas av nämnden.

Bedömningen kan inte överklagas. Det uppstår ingen *res judicata* effekt. En ny ansökan kan alltid inlämnas, eventuellt med annat material.

Nämnden bör ha möjlighet att med ett motiverat beslut, avvisa en ansökan om en bedömning. Kan det antas att ansökan inlämnats utan skälig anledning, i syfte att förarga eller annars är olämplig, bör den avvisas. Om en process redan är anhängiggjord i allmän domstol avseende samma eller en snarlik fråga bör normalt inget utlåtande lämnas. Detsamma gäller om samma eller en snarlik fråga redan har avgjorts i allmän domstol. I ansökningshandlingen bör sökanden behöva uppge, så vitt sökanden känner till, om domstolsprocess har inletts eller avslutats angående en fråga som har anknytning till den som ställs i ansökan. Vidare bör ingen bedömning lämnas om en uppdragsgivare endast upprepar argument och omständigheter som prövades i samband med granskningen av ansökan. Huruvida en bedömning skall utföras eller avvisas är ytterst en lämplighetsfråga som nämnden måste ta ställning till i varje enskilt fall, utifrån hänsynstaganden till nämndens funktion på patentområdet i förhållande till PRV:s och domstolarnas verksamhet. I vissa fall kan det vara lämpligt att parter som är involverade i en domstolsprocess ges möjlighet att få någon del av sin tvist bedömd av nämnden.

Offentlighet

Om den föreslagna nämnden inrättas kommer frågor om offentlighet bli särskilt viktiga. Om inte patenthavaren är sökanden bör en kopia av ansökan översändas till patenthavaren. Eventuella licenstagare och patenthavare som är införda i patentregistret bör också erhålla en kopia. Patenthavare, licenstagare och patenthavare kan där-

efter under tre veckor inkomma med argument för varför en bedömning inte skall lämnas (ansökan skall avvisas). För att bevara enkelheten och snabbheten i förfarandet bör emellertid tredje man inte kunna påverka det material som beaktas vid en prövning eller framföra synpunkter i sak (inte heller uppdragsgivaren skall argumentera för sin sak). Uppdragsgivaren bestämmer således ensam vilken fråga nämnden skall bedöma och på vilket underlag. Tredje man som önskar en annorlunda prövning får inlämna en egen ansökan.

En ansökan om bedömning bör kunna återkallas av sökanden fram till dess att bedömningen är klar. I ett sådant fall blir endast ansökan offentlig. När nämndens bedömning är klar, noteras i patentregistret att det finns en bedömning och bedömningen skickas till uppdragsgivaren, patenthavaren samt eventuell registrerad licenstagare eller panthavare. Bedömningen läggs ut på en Internet-sida. Den offentlighet som följer av förfarandet kan medföra att vissa parter väljer att inte utnyttja möjligheten. Av principiella och rättsliga skäl är det emellertid knappast möjligt eller lämpligt att ärenden hos nämnden generellt sekretessbeläggs. Däremot finns förmodligen ett behov av att kunna sekretessbelägga sådana delar av en ansökan som utgör företagshemligheter.

Enligt 22 § 5 st. patentlagen får patentmyndigheten på yrkande besluta, om det finns särskilda skäl för det, att en handling som innehåller en företagshemlighet inte får lämnas ut. Inrättas en nämnd enligt detta förslag skulle finnas ett motsvarande eller större behov, av att inte behöva lämna ut handlingar innehållande företagshemligheter när intrångsfrågor bedöms av nämnden. För att någon som planerar en ny produkt skall vara beredd att ansöka om en bedömning av om produkten gör intrång, krävs förmodligen att beskrivningen av produkten inte blir tillgänglig för patenthavaren. Det är konkurrenskänslig information. Om produkten redan har sålts finns inte någon anledning att beskrivningen skall hemlighållas för patenthavaren. Ett behov av att nämnden inte lämnar ut information finns också när det gäller ett tillverkningsförfarande som utnyttjas i hemlighet. Den som använder förfarandet kommer förmodligen bara att ansöka om en bedömning om patenthavaren inte får kännedom om hur förfarandet fungerar. Vid nämndens bedömningar av om ett patent är giltigt torde det normalt inte finnas några ”särskilda skäl” som motiverar att information inte vidarebefordras till patenthavaren och tredje man.

Om en ansökan om bedömning innehåller företagshemligheter bör dessa tydligt särskiljas, så att nämnden blir uppmärksam på det och patenthavaren får möjlighet att ta del av övrig information i ansökan, t.ex. vem som har inlämnat ansökan, vilket patent som avses, etc. När nämndens bedömning är klar och skickas till tredje man måste nämnden uteslutas sådan information som skulle kunna avslöja de företagshemligheter som angavs i ansökan.

Organisation

Ett ärende hos nämnden handläggs av en eller flera ledamöter, beroende på frågeställningens svårighetsgrad. Ledamöterna behöver ha patentjuridisk kunskap och vanligtvis utbildning från det aktuella teknikområdet.

Organisatoriskt kan den föreslagna nämnden vara fristående eller samordnas med antingen Patent- och registreringsverket eller Statens nämnd för arbetstagares uppfinningar. Statens nämnd för arbetstagares uppfinningar lämnar icke-bindande utlåtande enligt lagen om arbetstagares uppfinningar.

Stockholm den 18 augusti 2005

Bengt Domeij

Om begreppet 'teknisk karaktär'

Lars Björklund för Näringsdepartementets utredning om en översyn av de ekonomiska aspekterna av patentering för företags tillväxt

Det senaste decenniet har karaktäriserats av intensiva diskussioner om huruvida nya tekniska utvecklingar ska få patenteras eller inte. Önskemålet att kunna patentera genteknik och datorprogram – eller motviljan mot detsamma – har analyserats mot bakgrund av patentlagstiftningens text, praxis och förarbeten. Ett centralt begrepp har därvid varit det i Europa allmänt omfattade *teknisk karaktär*, vilket varje uppfinning måste uppvisa för att kunna vara patenterbar. Begreppet står dock inte i lagtexten; där står ”uppfinning som kan tillgodogöras industriellt” (PL 1 §) eller ”inventions which are susceptible of industrial application” (EPC art. 52(1)).

Det kan vara lämpligt med en analys av hur utvecklingen har fört oss fram till dagens situation.

Frågan om hur man identifierar en patenterbar uppfinning kan spåras tillbaka till ”den första moderna patentlagen” dvs. Englands ”Statute of Monopolies” av år 1623. Där stod ordagrant:

letters patent .... of the sole working or making of any manner of new manufacture

Denna definition har haft ett mycket betydande inflytande på patenträtten i snart 400 år. Teknikens och samhällets utveckling har visserligen gjort det önskvärt att från tid till annan antingen utvidga eller begränsa omfånget av det patenterbara området, men detta har oftast inte implementerats genom lagändring utan det har skett genom att särskilda undantag förts in i eller avlägsnats från lagstiftningen.

Den citerade bestämmelsen har under åren mer fungerat som en indikation om det patenterbara området än som en regelrätt defini-

tion. I ett viktigt domslut år 1960 kommenterar Australiens Chief Justice bestämmelsen om *manner of new manufacture*:

The purpose of this section, it must be remembered, was to allow the use of the prerogative to encourage national development in a field which, even in 1623, was seen to be excitingly unpredictable. The attempt to place upon the idea the fetter of an exact verbal formula could never have been sound. It would be unsound to the point of folly to attempt to do so now, when science has made such advances that the concrete application of the notions which were familiar in 1623 can be seen to provide only the more obvious, not to say the more primitive, illustrations of the sweep of the concept.

I många länder utanför den anglosaxiska sfären, däribland Sverige, uttrycktes motsvarigheten till *manner of new manufacture* så att en uppfinning, för att kunna patenteras, måste avse *industriella alster*.

I den svenska patentförordningen av år 1884 stadgades i 1 § att ”patent må meddelas å nya uppfinningar av industriella alster eller av särskilda sätt för sådana alsters tillverkning”.

Det är viktigt att hålla i minnet att definitionen över det patenterbara området är en sak, och listan med undantag är en annan. Typiska undantag har varit t.ex.:

- Uppfinningar vars utövande strider mot lag
- Uppfinningar vars utövande strider mot allmän ordning
- Uppfinningar vars utövande strider mot goda seder
- Produktpatent på livs- och läkemedel
- Förfarandepatent på näringsmedel
- Produktpatent på kemiska föreningar
- Produktpatent på njutningsmedel
- Upptäckter
- Kalkylmetoder
- Teoretiska idéer
- Vetenskapliga läro- och grundsatser
- Affärsmetoder (t.ex. management eller marknadsföring)
- Kommersiella, ekonomiska eller undervisningsmässiga metoder
- Finansplaner
- Behandling av människor
- Framläggande av information
- Estetiska skapelser
- Uppfinningar som strider mot etablerade vetenskapliga principer (ex. ”perpetuum mobile”)
- Uppfinningar som är ”självklara”

Det är att märka att de olika undantagen ofta har haft skilda bevekelsegrunder; det kan ha gällt etiska principer, det kan ha gällt näringspolitiska prioriteringar och det kan ha gällt i samhället viktiga strömningar under ett visst skede¹.

Så småningom utvecklades de två sistnämnda undantagen till självständiga krav på patenterbara uppfinningar: dessa skulle dels medföra *teknisk effekt* och vara *reproducerbara*, dels *skilja sig väsentligt från vad som är förut känt*². Kraven på *teknisk effekt* och *reproducerbarhet* ligger enligt det omfattande nordiska kommittéarbetet 1955–1963 i själva ordet uppfinning³.

I 1919 års förslag till ny patentförordning hade de allmänna patenterbarhetsfordringarna utformats så att skydd medelst patent skulle kunna förvärfvas för ”nya tekniska uppfinningar”, dvs. man ville ta bort begränsningen till ”industriella alster”. Förslaget genomfördes dock aldrig.

Det kan nämnas att i 1925 års revision av Pariskonventionen anges att industriell äganderätt är att fatta i vidsträcktaste bemärkelse och icke blott avse industri och hantverk i egentlig mening utan även området för lantbruksindustri och extraktiv industri. I 1934 års konventionstext har tillfogats, att den industriella äganderätten avser alla tillverkade alster eller naturprodukter.

1938 års patentutredning genererade en intressant debatt. Utredningen, som överlade även med delegerade från övriga nordiska länder, avgav sitt betänkande fyra år senare⁴.

I detta betänkande föreslogs en ganska vittgående utvidgning av objektet för patentskyddet. Man ville sålunda upphäva föreskriften att en uppfinning för att kunna patenteras måste avse industriella alster, och i stället medge patentskydd så snart *uppfinningen kunde utnyttjas i näringsverksamhet*. Med det i förslaget använda uttrycket ”näringsverksamhet” syntes liksom i lagen den 29 maj 1931 med vissa bestämmelser mot illojal konkurrens böra förstås varje huvudsakligen på ekonomisk vinst för dess utövare riktad yrkesmässig verksamhet. Även de fria yrkena, såsom läkares och tandläkares verksamhet kunde alltså falla härunder.

Om 1942 års förslag hade nordisk enighet uppnåtts, och det infördes i 1943 års finska patentlag. Det noterades att liknande be-

¹ I Sverige återfinns undantagen idag i 1§ PL. I EPC finns de i art. 52(2)-52(4) samt i art. 53.

² I dagligt tal används för detta krav uttrycket ”att uppvisa uppfinningshöjd”. I EPC används de tre uttrycken ”involve an inventive step”, ”auf einer erfinderischen Tätigkeit beruhen”, ”impliquer une activité inventive”

³ NU 1963:6, s. 102

⁴ SOU 1942:58

stämmelser fanns i den schweiziska patentlagen av 1907 och den tyska av 1936.

1938 års patentutredning ansåg inte att man med den föreslagna formuleringen behövde befara en för vid utsträckning av det patenterbara området; dels skulle de allmänna patenterbarhetsvillkoren fortfarande gälla och kunna utvecklas genom praxis, dels fick det i själva uppfinningsbegreppet anses ligga ett krav på att det skulle gälla något av viss *teknisk karaktär*. Härigenom syntes från patenterbarhet uteslutas metoder som endast ginge ut på manuell behandling av den mänskliga kroppen, t.ex. massagemetoder eller undervisningsmetoder utan teknisk karaktär.

En majoritet av remissyttrandena var positiva till den föreslagna utvidgningen av det patenterbara området. PRV anförde att gällande bestämmelse icke var tidsenlig utan alltför snävt avfattad. Bland övriga, positivt inställda instanser kunde märkas Sveriges industriförbund, SUF, SPOF, Svenska teknologföreningen och Göteborgs handelskammare.

Å andra sidan fanns det remissinstanser, t.ex. Kommerskollegium, Stockholms handelskammare, Järnkontoret, SIPF och KF, som var bekymrade över utsikten av en utvidgning av det patenterbara området (1 §) utan en samtidig revision av de i 2 § uppförda undantagen från patenterbarhet. Man tyckte det behövdes en noggrann analys av konsekvenserna av ev. patent på t.ex. bokföringsmetoder liksom av de s.k. substans-patenten. Vidare tyckte några av dessa instanser att vissa förfaranden, som tillhörde läkares eller tandläkares näringsverksamhet, skulle undantas från patenterbarhet.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 176, som ledde till 1944 års patentlagrevision, beslöt departementschefen i ljuset av det av många påpekade nära sambandet mellan 1 och 2 §§ i patentförordningen att inte stödja utredningsförslaget om en utvidgning av det patenterbara området. Eftersom gällande reglering inte påvisats medföra ”några mera anmärkningsvärda olägenheter”, fann han det lämpligt att avvakta en fullständig utredning av undantagen från patenterbarhet. Det var en allmänt omfattad uppfattning att de nordiska patentlagarna var i behov av en genomgripande revision, och det var denna som departementschefen föredrog att invänta.

Många diskussioner har under årens lopp således förts om tolkningen av dessa lagrum, särskilt under 1900-talets första hälft. Det vore synd att säga att begreppen, som diskuterades var klara och tydliga och väl avgränsade. För det första hade vi den anglosaxiska

världens *manner of new manufacture*. För det andra hade vi den europeiska doktrinen kring *industriell tillämpbarhet*. Till bägge dessa kom naturligtvis uppräknningar av undantag. Och för det tredje hade vi *uppfinningsbegreppet* med sin *tekniska effekt* och *reproducerbarhet*.

Det andra världskriget medförde stora omvälvningar även inom patentvärlden. Samtidigt som den tekniska utvecklingen sköt ordentlig fart, hade patentverkens mänskliga resurser kraftigt reducerats. Under 1950-talet tilltog den s.k. ”patentkrisen”. Det var läge för en kraftsamling och ett nytänkande, och ett tidigt viktigt steg härvidlag var det gemensamt nordiska utredningsarbete, som inleddes 1949.

Ett annat steg var ett omfattande arbete som på det patenträttsliga området ägde rum inom Europarådet. År 1951 tillsattes en expertkommitté för patentfrågor. Kommitténs arbete ledde tämligen snabbt till avslutandet av två europeiska konventioner, 1953 års konvention angående patentformaliteter (formalitetskonventionen) och 1954 års konvention angående internationell patentklassificering. Arbetet inom Europarådet ledde vidare år 1963 till en europeisk konvention om förenhetligande av vissa delar av patenträtten, den s.k. lagkonventionen. Konventionen, som innehåller vissa regler om patenterbarhet, nyhetshinder, uppfinningshöjd och patentkrav, bygger på de erfarenheter som hade erhållits dels under det nordiska lagstiftningsarbete som då pågick, dels under arbetet inom EG på att få till stånd ett gemensamt marknadspatent.

När det gäller definitionen av det patenterbara området, säger lagkonventionen följande: ”.....skola patent meddelas på alla uppfinningar som kunna tillgodogöras industriellt, äro nya och förete uppfinningshöjd. .... En uppfinning skall anses kunna tillgodogöras industriellt om den kan tillverkas eller användas i någon form av industriell verksamhet, inklusive jordbruk.”

Vid denna tid hade i Europa utvecklats en uppfattning om att ett rimligt krav på en patenterbar uppfinning är att den skall uppvisa *teknisk karaktär*. De nordiska patentkommittéerna uttalade i 1963 års betänkande⁵ att det knappast var möjligt att exakt ange vad kravet på teknisk karaktär innebär. Kommittéerna ansåg emellertid att i detta krav i vart fall låg att det skulle vara fråga om en lösning av en uppgift med hjälp av naturkrafterna, dvs. med ett lagbundet ut-

---

⁵ NU 1963:6, s. 96

nyttjande av naturens materia och energi.⁶ Utanför detta patenträttsliga uppfinningsbegrepp faller således rena upptäckter.

De nordiska kommittéerna uppnådde tre viktiga målsättningar:

1. Harmonisering av de nordiska patentlagarna
2. Kodifiering av gällande praxis
3. Anpassning till den patenträttsliga utvecklingen på kontinenten

Resultatet blev därför ett välformulerat och mycket modernt lagförslag, som faktiskt i viss mån fick tjäna som referens vid de då påbörjade arbetena på PCT och EPC. Dock måste man nog så här i efterhand konstatera att de vid den tiden rådande goda konjunkturer gjorde att särskild hänsyn till patentsystemets roll för industriell tillväxt inte kändes som något prioriterat. Ingen ifrågasatte patentsystemets nytta för uppfinnare och näringsliv. Teknikoptimismen och framtidstron var påtagliga och tillväxten hög. Därför var man mest upptagen med att garantera att tredje man inte kom i kläm som följd av patentsystemet. Man vinnlade sig om att på ett så logiskt och rättvist sätt som möjligt ”hålla emot” den naturliga driften att patentera.

Härifrån finns dock ett viktigt undantag. Redan på 1870-talet fördes en intensiv debatt om produktpatentens vara eller icke vara i vad gäller kemiska föreningar. Debatten pågick sedan under gott och väl ett sekel. Ett centralt tema i denna diskussion har varit av näringspolitisk natur: är det positivt för näringslivet i stort att tillåta produktpatent på kemiska föreningar? De som svarar nej på denna fråga hävdar att det som skulle hända vid sådan patenteringsmöjlighet är att ett ökande antal kemiska substanser blir patentskyddade, vilket skulle leda till att nya, kommersiellt intressanta uppfinningar, där en skyddad förening ingår, skulle bli beroende av det existerande patentet. Detta skulle i sin tur leda till att den typen av uppfinningsverksamhet skulle tyna bort. Den andra sidan, dvs. de som förespråkar produktskydd för kemiska föreningar, hävdar att en ännu viktigare faktor är det incitament till produktutveckling, som en patenteringsmöjlighet ger.

Utvecklingen beträffande produktpatent på kemiska föreningar i industriländerna gick fram och tillbaka under många år, men med tiden har förbudet blivit allt färre. I Sverige togs förbudet mot produktpatent bort i och med 1967 års patentlag.

---

⁶ Jfr Blum-Pedrazzini, Bd I, sid 77

De nordiska kommittéerna stannade för att behålla det hävdvunna sättet att beskriva det patenterbara området: *som kan tillgodogöras industriellt*, trots den långa historien av tolkningssvårigheter och trots att man inte var helt nöjd med uttrycket. Det nordiska betänkandet av 1963 innehåller även förslag på undantag från patenterbarhet. Ett sådant undantag gäller uppfinningar vars utövande *inverkar på levande organismer*. Ett annat undantag rör det breda begreppet *anvisningar till det mänskliga tänkandet*. Med detta ville man kunna undanta t.ex. undervisningsmetoder, reklammetoder, stadsplaner, redovisningssystem m.m.

De nordiska kommittéerna kan sägas ha bidragit med synpunkter på innebörden av kraven på *teknisk karaktär*. Någon knivskarp klarhet skapades dock inte.

De moderna nordiska patentlagarna trädde ikraft 1968, PCT undertecknades 1970 och EPC undertecknades 1973.

I och med 1978 års lagstiftningsärende anslöt sig Sverige till PCT och EPC samtidigt som patentlagstiftningen moderniserades och harmoniserades med konventionerna. I materiellt hänseende skedde emellertid inget väsentligt i vad gäller definitionen av det patenterbara området⁷.

Definition och omfattning av det patenterbara området har således i allt väsentligt förblivit vid de principer som såg dagens ljus för ca 50 år sedan. Redan då brottades man med de begränsningar som etablerats som följd av 1623 års patenterbara objekt *manner of new manufacture*. Givetvis har det under det senast gångna halvsekleet inte blivit lättare att uppnå patentskydd för den industri, som ingen kunde förutspå för hundra år sedan eller mer.

I USA däremot har utvecklingen varit mer dynamisk. Genom att det amerikanska systemet gör det möjligt att modernisera en till åldern nästan historisk patentlagstiftning⁸ (jämnårig med the Constitution of the United States) på så sätt att domstolen kan tolka denna i ljuset av dagens krav och industriella omständigheter, har man under de senaste 25 åren kunnat ta flera steg i en riktning som dels utsträcker det patenterbara området, dels stärker patenthavarens ställning.

---

⁷ Prop. 1977/78:1 Del A sid. 161–191

⁸ "The Congress shall have power ..... to promote the progress of science and useful arts, by securing for limited times to authors and inventors the exclusive right to their respective writings and discoveries;..."

Särskilt viktiga domslut har varit:

- *Chakrabarty*⁹, där det beslöts godkänna produktpatent på en mikroorganism (i domen står att man i princip bör kunna godkänna ”anything man-made under the sun”)
- *Diehr*¹⁰, där möjligheten för patent på datorrelaterade uppfinningar öppnades
- *State Street*¹¹ med det första viktiga patentet på affärsmetoder

Utvecklingen i Japan är oftast lätt att förutspå, även om man inledningsvis kan bli förd på villospår. Den japanska patentlagstiftningen har mycket närmare band till Europa än till USA, och sättet att tänka är besläktat med hur vi resonerar i Europa. När det så inträffar principiellt djupgående förändringar i patentsystemet i USA, studerar man i Japan frågorna på ett utomordentligt ingående sätt, och inte sällan blir den slutliga utvärderingen uttalat kritisk till de amerikanska linjerna. När ytterligare en tid förflutit inträffar emellertid oftast det att det japanska systemet anpassas till det amerikanska; de principiella invändningarna får vika för den praktiska verkligheten, i vilken de två ekonomierna är tätt sammanlänkade.

Vad är läget i Sverige idag? Som beskrivits ovan, står det fortfarande i lagen – trots många års diskussioner – ”...som kan tillgodogöras industriellt...”. I de nordiska förarbetena framhölls att detta bl.a. skulle tolkas så att utanför det patenterbara området faller ”blotta anvisningar till det mänskliga tänkandet”. Detta kom att lägga grunden för en flerårig praxis, enligt vilken uppfinningar som byggde på datorprogram inte godkändes.

I och med 1978 års lagstiftningsärende infördes i lagen (efter förebild från EPC) ett explicit undantag från patenterbara uppfinningar: *datorprogram*¹² (*programs for computers*¹³).

Emellertid ledde inte detta till att diskussionen avklingade. Tvärtom, det blev alltmer uppenbart att mjukvarans intåg på det ena teknikområdet efter det andra gjorde det svårt att hävda att en patentsökt uppfinning endast var inriktad på ett datorprogram. Den stora frågan kom därför att gälla gränsdragningen mellan å ena sidan sådana datorrelaterade uppfinningar, som utan bekymmer kan bedömas ha ”teknisk karaktär” och å andra sidan sådana som i

---

⁹ 447 U.S. 303 (1980)

¹⁰ 450 U.S. 175 (1981)

¹¹ CAFC, July 1998

¹² PL 1§, andra stycket 3

¹³ EPC Art 52(2), 52(3)

så hög grad avser mjukvaran att uppfinningen faller utanför det patenterbara området.

Det ovan nämnda rättsfallet *Diehr* i US Supreme Court blev under flera år vägledande i större delen av världen i vad gäller denna gränsdragning. Jämfört med praxis före 1981 kan man säga att det generellt skedde en liberalisering av patenteringsmöjligheterna. Men med *State Street*-beslutet tog USA ytterligare ett steg och det uppstod en klyfta, som sedan har bestått, i varje fall till Europa.

Under den allra senaste tiden har ett initiativ från EG-kommissionen lett till en intensiv debatt om patentering av mjukvara. Starka krafter i Europa och i parlamentet i Strasbourg har presenterat flera förslag, som är klart mer restriktiva till patentering av mjukvara än gällande europeisk praxis. Förslagen har därtill varit så insiktslöst formulerade¹⁴ att patenteringsmöjligheterna även på en rad andra områden drastiskt skulle försämrats. Stora delar av europeisk industri har varit starkt kritisk till dessa tendenser. Debatten visade vilka stora risker man tar när man diskuterar dessa komplicerade frågor utifrån en tolkning av en lagtext, som är resultatet av lång utveckling och många kompromisser.

Ett försök till närmare precisering av innebörden av kravet på *teknisk karaktär* leder ofelbart ut på djupt vatten. Bemödanden i den riktningen leder till nya oklarheter och tveksam gränsdragning. Det är i de enskilda ärendena som gränsen måste dras mellan vad som är patenterbart och det som ej låter sig skyddas av en ensamrätt.

I början av juli detta år avvisades i Europaparlamentet det framlagda direktivförslaget, och det som därför nu de facto gäller är praxisutvecklingen i EPO. Det vore befriande om man nu kunde sluta att älta odefinierade uttryck om vad som är teknik och i stället adressera dessa frågor utifrån ett industriellt tillväxtperspektiv.

---

¹⁴ Bizarra sammanblandningar av begrepp som *technical effect*, *technical character*, *technical characteristics*, *physical effect*, *technical contribution*. Därtill var det tydligt att författarna till många av förslagen saknade vetenskaplig och teknisk kompetens inom för dessa frågor centrala områden.

Övriga inkomna rekommendationer och enkät- och intervjusvar

1. Inledning

I anslutning till utredningsarbetets olika delstudier har ett antal svar i form av rekommendationer inkommit, vilka inte alltid kunnat organiseras in på ett naturligt sätt bland utredningens huvudrekommendationer och delrekommendationer. Dessa övriga rekommendationer redovisas nedan indelade efter olika delstudier. Rekommendationerna är därefter sorterade efter utredningsuppgifter (PEX 1–4). I stort sett samtliga svar av rekommendationskaraktär är medtagna och de redovisas här såsom de har formulerats och endast smärre bearbetningar har gjorts.

2. Delstudier bland små och medelstora företag

På följande enkätfråga har ett stort antal svar inkommit i de olika delstudierna bland små och medelstora företag. Svaren har i efterhand grupperats utifrån hur de relaterar till olika PEX-uppgifter. Efter varje svar anges i vilken delstudie som svaret har inkommit.

Enkätfråga: *För att patentera mer, vilken hjälp/service/support skulle ni behöva?*

2.1 Förslag som kan skapa förståelse och insikt om de ekonomiska vinsterna – och kostnaderna – med patentering (PEX 1)

2.1.1 Rådgivning och information

1. Företaget efterfrågar rådgivning; vad gäller? Är det någon mening att patentera? Hur ska vi gå till väga på bästa sätt? (GAZ)
2. Finansiellt stöd till SMF, bättre rådgivning. (HIT)

3. Släpp in externa uppfinnare för rådgivning hos universitetens innovationscentrum. (HIT)
4. Billig och bra rådgivning kommer inte att fungera. Antingen billig eller bra. Statligt finansierad rådgivning kommer bara locka till sig de sämsta rådgivarna. (HIT)
5. Hjälpa med patentundersökningar och formuleringar av patent. Det arbete som patentbyråer idag gör till en kostnad av 2 000 kr/tim. (IT-SMF)
6. Bättre och mer lättförståelig information om hur man aktivt kan nyttja patent och snabbare process för att få ett patent godkänt alternativt avslaget. (IT-SMF)
7. Patentexpertis gratis eller till självkostnad så att man inte behöver avstå att söka patent pga. kostnaderna. (IT-SMF)
8. Tillgång till billiga (gratis) patentombud. (IT-SMF)
9. PRV borde ha en mer konsulterande roll och ha mer paketerade tjänster. (IT-SMF)
10. Bra sökmotor till bra pris så att det är lätt att hitta patent inom olika områden från vissa företag. (IT-SMF)
11. Kostnadseffektiva experter utifrån. (IT-SMF)

2.1.2 Utbildning

1. IP-frågor måste få större utrymme på högskolor och universitet. (HIT)
2. Mer IPR i utbildning. (HIT)
3. Öka status och kunskap om patenteringsteknik etc. De flesta är väldigt okunniga om hur ett patent fungerar. (IT-SMF)
4. Ett marknadsinriktat seminarium/kurs i hur man kan hitta fram i snårskogen innan företaget hinner gå i konkurs. (IT-SMF)
5. Utbildning. [Två företag har angett detta utan vidare kommentar] (IT-SMF)
6. Uppllysning, kunskap. (IT-SMF)

2.2 Förslag om hur kunskapsintensiva företag kan stimuleras till att i ökad utsträckning patentera sina innovationer (PEX 2)

2.2.1 Förenklad process

1. Det är idag för krångligt att aktivt arbeta med patent i ett mindre bolag. (IT-SMF)
2. Det är för krångligt att söka patent i Sverige. Det finns hjälp att få men den måste göras mer synlig. (IT-SMF)

2.2.2 Ekonomisk hjälp

1. Staten skulle skapa en patentförsäkring så att små företag kan hävda sina rättigheter. (HIT)
2. Patentbyrån borde ta lite av risken. (HIT)
3. Hjälp med kostnaderna. I USA finns betydligt mer ”gratis pengar” att få i ett tidigt företagsskede (small business grants). (IT-SMF)
4. Hjälp från patentingenjörer, hjälp med finansiering. (IT-SMF)
5. Pengar samt resurser att göra koncepttester för patentskrivningar. (IT-SMF)
6. Bidrag, skattelättnader. (IT-SMF)

2.2.3 Patentsystem

1. For SMFs, in order to secure protection for small volume products for patients with rare disorders and to attract further interest in Orphan Drug development, it would be a wish to have one European centralized function for patent application with the ability to gain full European coverage. This in comparison to the regulatory process for products, where a centralized procedure facilitates approval in all 25 member states in EU. (GAZ)

2.2.4 PRV

1. PRVs supporttjänst borde vara tillgänglig i viss begränsad omfattning för varje företag. På så sätt skulle tillgängligheten bli bättre. (HIT)
2. PRV ska kunna tillhandahålla supporttjänst för att få hjälp att leta i register. (HIT)

2.3 Övrigt

1. Jag skulle skämmas om vi tog patent på varje liten grej. Vi vill ta ett samhällsansvar. (GGVV)
2. Mässor är viktiga för patentbevakning. Riskkapitalbolag har varit bra på att föra fram patentproblematiken inom företaget. (GGVV)
3. Det är inte kineserna som kopierar, det är europeiska konkurrenter som skickar originalet till Kina med meddelandet "Copy exactly". Detta är omöjligt att spåra, ofta flera mellansteg. (GGVV)

3. Delstudie bland stora företag

3.1 Förslag som kan skapa förståelse och insikt om de ekonomiska vinsterna – och kostnaderna – med patentering (PEX 1)

Enkätfråga: *Vilka förslag vill du föra fram för att skapa ökad förståelse och insikt hos svenska företag, inte minst små företag om de ekonomiska fördelarna med patentering?*

1. Look at your competitors – they can set standard for patenting. Have a patent strategy where you re-evaluate your patent portfolio regularly.
2. Hindra lågpriskonkurrens på produkter där mycket pengar investerats i FOU samt marknadsföring.
3. Enklare och billigare möjligheter att få en uppfinnings patenterbarhet bedömd.
4. Hur man värderar patent och hur man kan använda dessa mer kommersiellt. Visa på "success stories" med en del svenska pa-

tent. Visa affärsnyttan, licensieringsmetoder/-möjligheter. Överhuvudtaget så är synlighet bra för att öka förståelsen.

5. De små företagen har inte råd att söka patent, framför allt inte utanför Sverige. Översättningskravet på EP-patent är oerhört högt. Räcker med att översätta kraven till respektive språk. Patentombuden jobbar för att ha kvar inkomsterna.
6. Mera utbildning om immaterialrätten på högskolor och universitet.
7. Fördelarna varierar med bransch och marknad. Anpassad information behövs därför så att den upplevs som relevant för företaget som får den.
8. Educational campaigns.

3.2 Förslag om hur kunskapsintensiva företag kan stimuleras till att i ökad utsträckning patentera sina innovationer (PEX 2)

Enkätfråga: *Vilka förslag vill du föra fram för att stimulera svenska företag att i ökad utsträckning patentera sina innovationer?*

1. Visa på rättsfall i världen, där patentskydd varit avgörande.
2. Consider markets outside Sweden. Consider developing markets and costs. High quality of search and examination done by PRV is crucial.
3. Skattetekniskt fördelaktigt att investera i patentskydd. Det är ett nationalekonomiskt intresse.
4. Ge området högre status. Ökad utbildning vid högskolor och universitet.
5. Synlighet och tydligare koppling mot affärsnyttan med patenten. Vore även bra om man kunde göra tydligare avdrag kopplat till de investeringar man har gjort i patent då detta handlar om att skapa arbetstillfällen i Sverige.
6. Förklara för dem att det är livsfarligt att försöka hålla processer hemliga. Konkurrenterna kan stoppa produktionen eller åtminstone hindra en export.
7. Globalt patentsystem. Ett billigt EU-patent.
8. TV-program baserade på verkliga fall – både success stories och misstag – som visar betydelsen av patentering.
9. Tax benefits.

3.3 Sambandet mellan patentering och ekonomisk tillväxt (PEX 3)

Enkätfråga: *Förbättrar patent ert företags/er företagsgrupps konkurrenskraft? Hur?*

1. Skyddar våra marknader, hindrar konkurrenter. Viktigt.
2. Nödvändighet med patent för nya läkemedel.
3. Vi har något att kontra med om vi blir attackerade.
4. Hindrar konkurrenter från att använda samma/liknande teknik.
5. Ensamrätten, egna unika lösningar som inte kopieras tack vare patentskyddet.
6. Patent hindrar konkurrenter att kopiera produkter med säljande särdrag.
7. Mature market – major competitors patents protect distinguishing features.
8. Hindra billiga kopior.
9. Garanterar oss rätt att använda vissa processer. Eventuellt försteg framför konkurrenter.
10. Vi skapar möjligheter att korslicensiera mot andra företag som kan vara verksamma i vår nisch. Det gör oss mindre beroende av deras licensavgifter.
11. Konkurrenterna kan inte använda våra processer och sälja våra produkter. Då kan vi få högre priser.
12. Produkter kan säljas till högre pris. Introduktion av konkurrentprodukter försenas.
13. Gör att det lönar sig att satsa på FoU. Gör att företagets produkter kan få en särprägel relativt konkurrenters produkter.
14. Det visar att vi är kreativa och nyskapande. Det är av värde vid samarbeten och i t.ex. utbytesaffärer. Det ger öppenhet i dialogen. Det finns möjlighet till licensiering.

Enkätfråga: *Vilka justeringar av patentsystemet skulle förbättra ert företags/er företagsgrupps konkurrenskraft (v g specificera)?*

1. Skapandet av ett riktigt Europapatent som inte i sin helhet behöver översättas till alla språk.
2. Högre kvalitet vid granskning för att undvika ”double patenting”. Harmonisering mellan länder.
3. Högre kvalitet på patenten (dvs. grundligare granskning). Se till att mjukvarupatent av amerikansk modell inte blir praxis i

Europa. Eller rättare sagt, se till att stoppa mjukvarupatent helt!

4. Sänkta kostnader. Effektivisering av tvistlösningsprocessen.
5. Förenklat förfarande / billigare validering av godkända europa-patent. Endast översättning av patentkraven.
6. Increase in patent term. As we are in medical business with regulatory approvals required. Opposition proceedings in more countries.
7. Snabbare handläggning.
8. Ett språk (engelska) för EPO-patent.
9. Sätt till mera resurser ute på domstolarna så att patenttvister kan avgöras snabbare än hittills.
10. Globalt patentsystem. Snabbare granskning i t.ex. Tyskland. Patent på ren mjukvara.
11. Om myndigheter och beställare skulle ändra på upphandlings-systemet. Nu köper man i princip aldrig patenterade produkter.
12. Ett EU-patent med rimliga kostnader.
13. Slopade krav på översättningar av beviljade Europeiska patent till nationellt språk. Harmoniserad prövning av patenterbarhet. Harmonisering av patentprocesser avseende intrång och giltighet.
14. Patentsystemet skulle må bra av högre krav på uppfinningshöjd. Detta måste dock genomföras i internationellt samarbete, åtminstone i europeiskt samarbete.

3.4 Anledningar till nedgången av patenteringsfrekvensen i Sverige (PEX 4)

3.4.1 Patentansökningsvägar

Enkätfråga: *Vilka ansökningstyper och ansökningsvägar för 'first filings' blir förmodligen dominanta på längre sikt?
Ev. kommentarer:*

1. EPO, inbegriper Sverige också.
2. Kan bli vanligare med att gå till EPO eller US direkt.
3. EPO/US.
4. SE, US.
5. Nationellt SE till PRV kombinerat med nationell US till USPTO för att få global täckning samtidigt som man kan skjuta på en del kostnader till senare.

6. Sverige, nationellt. Snabb granskning.
7. Fr.o.m. sommaren 2003 söker vi via EPO. Undantaget är de patentansökningar som kan bedömas innefatta försvarshemlig information.
8. Patent är normalt ett handelshinder eftersom myndigheter enbart använder "öppna produkter".
9. Första ansökan Sverige.
10. EPO-ansökningar ökar signifikant.
11. Nationella SE-ansökningar till PRV. Därigenom får vi samtidigt beslut om behovet av försvarssekretess.

Enkätfråga *Vilka ansökningstyper och ansökningsvägar för 'subsequent filings' blir förmodligen dominant på längre sikt? Ev. kommentarer:*

1. PCT-ansökningar till PRV förutsätter rimlig kostnadsnivå.
2. PCT [till svenska PRV] och US.
3. The most cost effective. Depends on where the inventors are (IT, FR, SE, US).
4. US + EPO.
5. PCT, i viss mån EPO.
6. Efter SE söker vi PCT till PRV med alla länder designerade. När det är dags söker vi sen EPO och slutligen valda länder inom EPO. Det handlar om att skjuta kostnader utan att förlora eventuella marknader.
7. För vår del, svensk prioritetsrättsgrundande plus PCT inlämnat till PRV.
8. Fr.o.m. sommaren 2003 använder vi inte primärt PCT för våra subsequent filings utan begränsar oss till US nationellt.
9. PCT.
10. PCT och EPO.
11. Normalt endast US.
12. Undantaget är försvarshemliga patentansökningar som efter regeringens tillstånd inlämnas nationellt.

3.4.2 PRV

Enkätfråga *Vilka fördelar finns med att lämna in first filings till PRV?*

1. Skrivs på svenska.

2. Bra sökrapporter. Lätt att diskutera med granskare. Bra cost-benefit-ratio.
3. Närheten. Prioritet i det egna landet. Bättre kompetens hos patentbyrå.
4. Normalt relativt bra nyhets-/patenterbarhetsgranskning under prioritetsåret.
5. Tidigt granskningsbesked. Relativt låg granskningskostnad. Ansökan på engelska granskas.
6. Early search report.
7. Ger tid till att strategiskt planera patent på andra marknader.
8. Språket. Ur kvalitetssynpunkt tillfredsställande granskning. Tidsfrister hålls.
9. Språk. Kostnad. Enkelhet. Service.
10. Man får en bra granskning samtidigt som man inte tappar viktiga marknader om man väljer att komplettera ansökan med en till USPTO.
11. Snabb behandling till första föreläggande.
12. Viktigt för klassificering som försvarshemligt.
13. Erhållande av första granskningsbesked inom 6–7 månader är bra beslutsunderlag inför den internationella patentfasen.
14. Bra och snabb granskning.
15. Relativt billigt att få en första granskning. Svenskt material hittas lättare av PRV än andra myndigheter. Närheten till PRV t.ex. vid muntliga förhandlingar.
16. Billigt att få snabb bra granskning.
17. Jag vet hur man gör.
18. Alla Ericssonanställda patentombud kan underteckna handlingar.
19. Språket och närheten till t.ex. granskaren.
20. Låg initialkostnad, granskning inom prioritetsår, möjlighet att söka på svenska.
21. Eftersom vi är verksamma inom försvarssektorn, får vi automatiskt en bedömning av försvarssekretessbehovet.

Enkätfråga: *Vilka nackdelar finns med att lämna in first filings till PRV?*

1. Både djup och bredd i granskningen är bättre på EPO. Vissa kompetensbrister.

2. PRV- prioriterar PCT- och EPO-ansökningar i vissa lägen. Det har hänt att vår svenska prioritetsgrundande ansökan har behandlats parallellt med PCT:n.
3. Publicering av ansökningsdata kort efter inlämningen.
4. Kvalitet, nyhetsgranskningsrapporter.
5. Not interested in patenting in Swedish market. Cases are generally dropped.
6. Längre process att få patent på andra marknader.
7. Genomloppstiden för patentskydd utanför Sverige fördröjs med 1 år.
8. Sökningen efter mothåll håller inte samma kvalitet som på EPO. Patent i Sverige är inte högsta prioritet bland världens länder, vilket gör att ansökan kan vara en onödig utgift.
9. Titeln blir offentlig.
10. Dåligt system för elektronisk filing. Extra administrativt arbete om vi inte vill ha patent i Sverige.
11. Totalt sett längre tid innan internationella patent godkännes.
12. Onödigt när man går vidare i EPO. Samma granskare när man går vidare i EPO/PCT -> stor risk för sämre granskningskvalitet. Patentskydd i Sverige kanske inte nödvändigt.
13. Inga för oss. Men vissa industriföretag anger problem med offentlighörandet.

3.4.3 EPO

Enkätfråga: *Vilka fördelar finns med att lämna in first filings till EPO?*

1. Hållbar granskning. Vi behandlas på samma sätt som våra konkurrenter när det gäller exempelvis datorrelaterade uppfinningar. Elektronisk ansökan gör det enkelt.
2. Inom vissa teknikområden bättre sökrapporter.
3. Fler länder täcks in direkt.
4. Kvalitet, nyhetsgranskningsrapporter.
5. Granskningen känns ibland säkrare.
6. Billigare och snabbare.
7. För vår del kostnadseffektivare.
8. Kortare genomloppstid fram till patentbeviljande.
9. Engelska från början. God kvalitet på granskning.
10. Bra sökning och ofta bra granskning. Vill man ha patent i många EP-länder är det billigare än att börja med PRV om

uppfinningen ger patent. Bra rykte i branschen. Ledande inom praxisutveckling.

11. Bra system för elektronisk filing.
12. Kortare tid till beviljat patent.
13. Granskning inom prioritetsår.
14. Inga för oss. Men vissa industriföretag anger sekretessen.

Enkätfråga: *Vilka nackdelar finns med att lämna in first filings till EPO?*

1. Dyrt.
2. Än så länge inte full kompetens på patenbyrå för detta.
3. Hög granskningskostnad.
4. Cost; late search report. Generally (Italy, US, France) need foreign filing permission.
5. Måste snabbare fatta beslut om andra marknader.
6. Missar möjlighet att förbättra ansökan under prioritetsåret.
7. Stora kostnader måste tas utan visshet om huruvida dröjande nyhetshinder kan finnas när granskning utförs.
8. Lång tid och långsam granskning.
9. Kostar mycket pengar initialt, vilket är onödigt om EPO hittar bra mothåll.
10. Dyrt.
11. Europa är för dyrt om man arbetar inom fält där ett US-patent är tillräcklig spärr.
12. En stor del av Ericssons egna patentombud är inte auktoriserade EPO-ombud och kan inte underteckna handlingar.
13. Högre kostnad initialt.
14. Hög initialkostnad.
15. Risk med att gå utanför Sverige med försvarssekretessbelagd uppfinning.

3.4.4 Patentbyråer

Enkätfråga: *Vad saknar eventuellt svenska/nordiska patentbyråer vad gäller kompetens:*

1. Djupa regionala kunskaper.
2. Organisk kemi.
3. Erfarenhet.
4. Juristkompetens för utlandet.

5. Kommersiell kompetens.
6. Teknisk kompetens/förståelse för global enforcement av patentsystemet.
7. Teknisk.
8. Software, telecommunications, chemistry.
9. Grundutbildning – patent.
10. Patentvärdering, försäljning.
11. Alltför låg andel med EPO-behörighet inom många svenska byråer.
12. Avseende internationell processföring.
13. Lagstiftning utanför Sverige.
14. Kunskap gällande enforcement.
15. Koppling mellan patent och affär.

Enkätfråga: *Vad saknar eventuellt svenska/nordiska patentbyråer vad gäller tjänsteutbud:*

1. Erfarenhet.
2. Mer kommersiellt relaterade tjänster, som t.ex. licensrådgivning.
3. Teknisk kompetens.
4. IPR-strategi.
5. Patentvärdering, försäljning.
6. Endast de stora byråerna som kan erbjuda ett brett tjänsteutbud.
7. Enforcement.

3.5 Övrigt

Enkätfråga: *Anser ni i allmänhet i ert företag/er företagsgrupp att det s k lärarundantaget i Sverige (d v s anställdas rätt vid svenska universitet och högskolor till patent på sina forskningsresultat) bör behållas/avskaffas/begränsas? Ev. kommentarer:*

1. Precis som i näringslivet bör de uppfinningar som tagits fram i tjänsten tillhöra arbetsgivaren. Men då bör det finnas krav på universiteten att kommersialisera också.
2. Viktigt att universitet/högskola inser den ekonomiska potentialen och bygger sitt eget patent- och exploateringskunnande.
3. De som finansierar forskningen bör få del i det hela.

4. Utgör återkommande problem vid samarbeten med universitet och högskolor.
5. Vid förhandling om högskoleanställds patent tenderar denne att övervärdera sitt patent, vilket skapar svårigheter att nå rimlig uppgörelse.
6. Det spelar ingen roll. Vi har aldrig haft problem med detta. Vi behöver expertis om något skall implementeras.
7. Lärarundantaget försvårar/komplicerar kommersialisering. Samhället finansierar universitetet och högskolor bör därför ha rätten på liknande villkor som privata företag har rätt till anställdas uppfinningar.
8. Varför skall forskare vid universitet och högskolor behandlas annorlunda än andra forskare?

Enkätfråga: *Anser ni i allmänhet i ert företag/er företagsgrupp att svenska universitet och högskolor i ökad grad själva bör kommersialisera sina forskningsresultat och öka sin kommersialiseringskompetens? Ev. kommentarer:*

1. Försäljning till entreprenör.
2. För Sverige är det viktigt att vi kontinuerligt kommersialiserar forskningsresultat. Det är en läroprocess som behövs och även om inte alla lyckas så kommer en del säkert att lyckas.
3. Viktigt att möjligheter för kommersialisering skapas, men inte av universiteten/högskolorna själva. Kommersialiseringen bör ske i avknoppade bolag som relativt omgående blir fristående från universitet/högskola.
4. Det blir bara fel i de flesta fallen inom byggområdet.
5. Något märkligt att doktorander äger patent vars kostnader helt betalas av staten men att uppfinnare i mycket liten utsträckning kan få mjuka lån.
6. Forskningsresultaten kommersialiseras i allmänhet bäst i företag som är fristående från universitet och högskolor.

Enkätfråga: *Till vilken organisationsenhet hör er patentavdelning?*

1. FoU	15 st
2. Särskild koncernstab	12 st
3. Finans och administration	1 st
4. Juridik	1 st

Enkätfråga: *Till vem rapporterar patentchefen?*

1. VD	3 st
2. Tekn. Direktör	8 st
3. FoU-chef	8 st
4. Chefsjurist	4 st
5. Vicepresident Global IP	1 st
6. CFO	1 st
7. Chef koncernstab, strategi och affärsutveckling	1 st
8. Styrgrupp (chefsjurist, FoU-chef, strategichef)	1 st
9. Marknadsdirektör	1 st

Enkätfråga: *Vilken utbildningsbakgrund har patentchefen (t.ex. ingenjör, ekonomi, jurist, annan)?*

1. Ingenjör (t.ex. civil-, högskole-)	25 st
2. Jurist	2 st

4. Delstudie bland patentbyråer

4.1 Förslag som kan skapa förståelse och insikt om de ekonomiska vinsterna – och kostnaderna – med patentering (PEX 1)

Enkätfråga: *Vilka förslag vill du föra fram för att skapa ökad förståelse och insikt hos svenska företag, inte minst små företag, om de ekonomiska fördelarna med patentering?*

1. Easily understandable presentation of success stories and unsuccessful stories (which often relate to “minor” mistakes, e.g. incorrect assignee-statement).
2. Inclusion of education topics at technical and economic universities. Seminars arranged through Almi, Svenskt Näringsliv etc.
3. Regular university degrees in IP.
4. Designing of career paths of IP people in industry.
5. There should be seminars about the patent system in all high schools so that people in general know about it.
6. Education of the personnel in the companies in this field.
7. PRV has credibility and should receive government funds (possibly within the total funding of PRV) for spreading informa-

tion on the patent system to all companies (not only small ones).

8. Promotion from PRV and other bodies engaged in innovation.
9. More patent education at the technical universities.
10. Having a compulsory topic at least at the institutes of technology (KTH, Chalmers, etc.).
11. Make the connection invention/product – patent – market more concrete and visible.
12. Evaluate patenting cost in relation to R&D cost. Patenting cost is part of R&D cost, since patent protects the R&D investment.
13. Compulsory courses at universities for all engineers and economists.
14. Arrange meetings with small Swedish companies and inform them about the advantages. Such meetings could be arranged by PRV, SPOF, SIPF together.

4.2 Förslag om hur kunskapsintensiva företag kan stimuleras till att i ökad utsträckning patentera sina innovationer (PEX 2)

Enkätfråga: *Vilka förslag vill du föra fram för att stimulera svenska företag att i ökad utsträckning patentera sina innovationer?*

1. Using IP and legal advisers as bouncing boards for competitive strategies, i.e. doing it the American way.
2. Point out, teach the advantages of licensing.
3. Favorable tax treatment of patenting costs.
4. Favorable tax treatment of royalty income (compare Ireland).
5. Education. Make them understand that patenting is a way of earning money and not a pure cost. It is useless to spend a lot of money on R&D and not protect the result thereof. People from PRV travelling around and telling companies this and what may be done with a patent would be advantageous.
6. Inform companies about the importance of the patent system, both for patent holders and for companies having to avoid patent infringement (on a global scale).
7. An inexpensive insurance for process costs against an infringer.
8. Better financial support from ALMI.
9. University education.

10. It is important to make management aware that patents are not only about protecting an invention / a product. Patents can be used in more strategic and economic contexts than what is often realized.
11. Government funds for early patenting.
12. Use the patent portfolio as an asset for licensing.

4.3 Sambandet mellan patentering och ekonomisk tillväxt (PEX 3)

Enkätfråga: *Vilka justeringar av patentsystemet skulle förbättra ert företags/er företagsgrupps konkurrenskraft (v g specificera)?*

1. A more speedy legal system.
2. A more harmonized legal system in EU.
3. Less translation requirements.
4. Patent protection for software and business methods, similar to US.
5. Client attorney privilege, legally protected for patent attorneys. Same as for advocates.
6. Reverse burden of proof for process patents in according to TRIPs.
7. Less duplication of search and examination across different authorities.
8. Harmonization of substantive and formal provisions.
9. An inexpensive insurance for process costs against an infringer.
10. Possibility to patent computer related inventions where the invention falls back on software.
11. Decreased costs (e.g. translation) for validation of EP patents in all EPC contracting states at the same time. (To lower costs in Sweden for my client's competitors while keeping high costs for my client in other countries is detrimental to my client's competitiveness.)
12. Global harmonization.
13. Do not publish information about the Swedish patent application before 18 months from filing. (Compare with EP-application.)

Förteckning över särskilda bakgrundsrapporter och PM

Ett antal särskilda bakgrundsrapporter har utarbetats i olika delstudier under utredningens gång, vilka listas nedan. Därutöver har ett antal promemorior, sammanställningar och artiklar utarbetats, insamlats och distribuerats inom expertkommittén.

A. Rapporter från olika delstudier i anslutning till utredningen, utförda av utredningens projektarbetsgrupp vid Chalmers tekniska högskola

Nr	Titel	Författare
A.1	Collection of current IP policy recommendations from Europe, the USA and Japan	Ove Granstrand Frank Tietze
A.2	Survey of IP education in Swedish higher education, research institutes, consultancy services, PRV and the TTOs	Olof Winberg
A.3	The role of patents in high-growth SMF's in Sweden – The GAZ study	Marcus Holgersson
A.4	Selected company cases	Frank Tietze
A.5	Technology cases from businesses in converging technologies – Biomaterials	Frank Tietze
A.6	Patent exploitation strategies for high value patents – The PEST study	Ove Granstrand Rolando Jimenez Jonas Larsson Frank Tietze
A.7	Sweden's largest innovations – The SSI biotech study	Frank Tietze Ove Granstrand
A.8	The role of patents in SMF's in Sweden – The HIT study	Marcus Holgersson
A.9	The role of patenting in a Swedish entrepreneurship area – The case of the Gnosjö region	Oskar Granstrand Marcus Holgersson

A.10	The role of patents in IT SMF's in Sweden – The IT-SMF study	Marcus Holgersson
A.11	Patent professional certification requirements in the EPO and the USPTO – Public protection by applying reasonably high barriers to entry	Thomas Ewing

B. Artiklar och promemorior utarbetade av och distribuerade till utredningens experter

Nr	Titel	Författare
B.1	“Streitwertherabsetzung” – Reduction of the value of the matter in dispute in connection with IP infringement and invalidity lawsuits in Germany	Werner Fröhling
B.2	Damages, compensation and unjustified enrichment as remedies in connection with IP infringement in Germany	Werner Fröhling
B.3	Are we on our way in the new economy with optimal inventive steps?	Ove Granstrand
B.4	The Evolution of Corporate Entrepreneurship in Swedish Industry – was Schumpeter wrong?	Ove Granstrand Sverker Alänge
B.5	The Economics and Management of Technology Trade – Towards a pro-licensing era?	Ove Granstrand
B.6	Corporate Management of Intellectual Property in Japan	Ove Granstrand
B.7	R&D Tax Credits – Why they mostly do not work and how they perhaps could be designed to work	Ove Granstrand
B.8	Strategisk patentteknik – Förslag till nationellt kompetenscentrum	Ove Granstrand
B.9	Jämförelser av de svenska, norska, danska och finska patentlagarna	Bengt Domeij
B.10	Licensberedskap, patenträttsliga utlåtanden från PRV och avgiftsreducering för små företag och organisationer	Bengt Domeij
B.11	Åtgärder för att förbättra svenska teknikmarknader – diskussionsunderlag	Bengt Domeij
B.12	Utlåtanden från PRV avseende svenska patentfrågor	Bengt Domeij

---

B.13	Angående patentering av behandlingsmetoder	Anna Weiner Jiffer
B.14	Riskkapitalfinansiering av innovationer och IP – några observationer och reflektioner	Sven-Christer Nilsson

---

Statistikuppgifter

Bilaga 16 ger diverse bakgrundsstatistik rörande FoU, patent och tillväxt på nationell nivå för Sverige samt några internationella jämförelser. Följande urval har gjorts:

Tabell B.16.1	Patent and technology indicators for Sweden years 1991–2001
Tabell B.16.2	Annual number of first filings at the Swedish PTO by Swedish research institutes years 1998–2004
Tabell B.16.3	Annual number of first filings at the Swedish PTO by Swedish governmentally owned companies years 1998–2004
Tabell B.16.4	Gross domestic expenditure on R&D (GERD) year 2003 and average annual real growth (%) years 2000–2003
Tabell B.16.5	Totala antalet nationella patentansökningar per (tusen) capita åren 1985–2004
Figur B.16.1	R&D expenditure in different industries in Sweden year 2001
Figur B.16.2	R&D in Sweden by financing and performing sector year 2001 (SEK bn)
Figur B.16.3	Distribution of public R&D resources among selected Swedish ministries and agencies year 2005
Figur B.16.4	Licensing royalty trade balance for Sweden years 1996–2002 (1000 M €)
Figur B.16.5	R&D expenditure in relation to GDP year 2001
Figur B.16.6	R&D intensity (GERD as % of GDP) year 2003
Figur B.16.7	R&D expenditure by main sources of funds (%) year 2002
Figur B.16.8	Investment vs performance in the knowledge-based economy – relative country positions in year 2002
Figur B.16.9	Triadic patent families and publications per million population year 2000
Figur B.16.10	Triadic patent families in relation to BERD as % of GDP year 2000
Figur B.16.11	Antalet nationella ansökningar i ett urval av länder samt EPO- och PCT-ansökningar åren 1985–2004
Figur B.16.12	Totala antalet nationella patentansökningar per FoU-\$ åren 1985–2004

Tabell B.16.1 Patent and technology indicators for Sweden 1991-2001

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Gross Domestic Expenditure on R&D -- GERD (million current PPP \$)	4 471.3	..	5 273.2	..	6 317.6	..	7 141.9	..	8 115.2	..	10 232.6
GERD per capita population (current PPP \$)	518.9	..	604.8	..	715.7	..	807.4	..	916.1	..	1 150.2
Business Enterprise Expenditure on R&D -- BERD (million current PPP \$)	3 061.9	..	3 667.8	..	4 690.9	..	5 352.2	..	6 096.4	..	7 942.9
Higher Education Expenditure on R&D -- HERD (million current PPP \$)	1 224.0	..	1 354.5	..	1 385.5	..	1 531.1	..	1 736.8	..	1 989.4
Government Intramural Expenditure on R&D -- GOVERD (million current PPP \$)	181.6	..	215.3	..	231.3	..	253.2	..	272.6	..	290.8
GOVERD as a percentage of GDP	0.110	..	0.130	..	0.120	..	0.130	..	0.120	..	0.120
No. of "triadic" patent families (priority year)	391.0	517.0	500.0	629.0	700.0	793.0	840.	888.	860.	841.	821.
No. of patent applications to the EPO (priority year)	923.0	1 075.0	1 124.0	1 337.0	1 521.0	1 804.	2 039.	2 034.	2 154.	2 244.	2 033.
No. of patents granted by the USPTO (priority year)	840.0	974.0	1 038.0	1 217.0	1 304.0	1 575.	1 776.	1 767.	1 697.	1 667.	1 627.
Technology balance of payments: Receipts (million current dollars)	217.4	..	397.3	..	..	..	..	..	..	..	..

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Technology balance of payments: Payments (million current dollars)	115.9	..	44.7	..	..	..	..	..	..	..	..
Gross Domestic Product (Million national currency – for the euro area pre-EMU euro or EUR)	1 532 495	1 529 379	1 544 040	1 645 790	1 770 248	1 815 144	1 888 231	1 971 871	2 076 525	2 194 967	2 266 387
Total Population (Thousands)	8 617	8 668	8 719	8 781	8 827	8 841	8 846	8 851	8 858	8 872	8 896
Total Employment (Thousands)	4 503.0	4 302.6	4 077.6	4 040.8	4 102.9	4 068.2	4 015.3	4 077.4	4 163.3	4 264.3	4 345.0
Exchange Rates (national currency per dollar)	6,048	5,824	7,783	7,716	7,133	6,706	7,635	7,950	8,262	9,162	10,329

Källa: OECD Database for Science and Technology Indicators (2005)

Tabell B.16.2 Annual number of first filings at the Swedish PTO by Swedish research institutes years 1998–2004

Name of research institute ¹⁾	Number of first filings at the Swedish PTO ²⁾							Total 1998–2004
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	
1 Totalförsvarets Forskningsinstitut, FOI	0	2	5	15	10	2	10	44
2 Imego	0	2	3	7	8	2	1	23
3 Acreo	0	2	3	7	3	2	2	19
4 Träteknik – Institutet för träteknisk forskning	1	0	4	1	1	3	0	10
5 MEFOS – Metallurgical Research Institute	1	2	2	1	0	1	1	8
6 IVF – Industrieforskning och Utveckling	0	0	1	2	0	0	0	3
7 STFI – Packforsk	0	0	0	0	0	0	3	3
8 YKI – Ytkemiska Institutet	0	0	0	0	0	0	2	2
9 SP – Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut	0	0	0	0	1	1	0	2
10 SICS – Swedish Institute of Computer Science	0	0	0	0	0	0	1	1
Total number	2	8	18	33	23	11	20	115

Notes:

1) Källa: Links at <http://www.ireco.se>

2) Källa: Swedish Patent Office (PRV) data

Tabell B.16.3 Annual number of first filings at the Swedish PTO by Swedish governmentally owned companies years 1998–2004

Name of company ¹⁾	Number of first filings at the Swedish PTO ²⁾							Total 1998– 2004
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	
1 TeliaSonera	68	48	47	27	21	10	5	226
2 Vattenfall	1	4	10	3	0	2	0	20
3 Teracom	2	5	8	0	1	1	1	18
4 Samhall	0	0	2	0	3	0	0	5
5 Svenska Rymdaktiebolaget	1	0	3	0	0	0	0	4
6 Luossavaara Kiirunavaara	1	0	0	0	2	0	0	3
7 Posten	0	1	0	0	1	0	0	2
8 Affärsverket Svenska Kraftnät	0	0	0	0	1	0	0	1
9 OMX Technology	0	0	0	0	1	0	0	1
10 Specialfastigheter Sverige	0	0	0	0	0	1	0	1
11 Vin & Sprit	0	0	0	1	0	0	0	1
Total number	73	60	73	38	39	17	7	307

Notes

1) Källa: Rapport för företag med statligt ägande, januari–mars 2005, Näringsdepartementet (2005), p.11

2) Källa: Swedish Patent Office (PRV) data

Tabell B.16.4 Gross domestic expenditure on R&D (GERD) year 2003 and average annual real growth (%), years 2000–2003

	GERD	
	Total mio euro	Average annual real growth %
Belgium	6713 ⁽¹⁾	5.3
Czech Republic	1013	3.5
Denmark	4907	5.8
Germany	54310	1.2
Estonia	62	16.7
Greece	943	1.5
Spain	8213	6.7
France	34122	1.4
Ireland	1436	5.2
Italy	14600	5.2
Cyprus	38	12.4
Latvia	38	1.8
Lithuania	110	12.4
Luxembourg	364	:
Hungary	693	9.7
Malta	:	:
Netherlands	8018	-1.6
Austria	5774	5.7
Poland	1036	-3.5
Portugal	<i>1033</i>	-0.1
Slovenia	<i>311</i>	5.0
Slovakia	169	0.6
Finland	5005	2.8
Sweden	10459	11.0
UK	30085	2.6
EU-25⁽²⁾	189584	2.4
US⁽⁴⁾	251577	0.4
Japan	119748	2.2
China	16435	18.6

Source: DG Research

Key Figures 2005

Data: Eurostat, OECD

Notes: (1) LU : 2000; SE : 2001; IE, IT, NL : 2002; BE : 2004; AT : 2005.

(2) SE : 1999-2001; EE, IE, IT, NL : 2000-2002; BE : 2000-2004; AT : 2000-2005; EL : 2001-2003.

(3) EU-25 was estimated by DG Research and does not include LU and MT.

(4) US does not include most or all capital expenditure.

(5) Values in *italics* are provisional.

Källa: Key Figures 2005. Towards a European Research Area. Science, Technology and Innovation, European Commission, (2005).

Tabell B.16.5 Totala antalet nationella patentansökningar per (tusen) capita åren 1985–2004¹⁾

Year	EU15 ²⁾	Germany	Sweden	Finland	Japan	US
1985	<u>0.10</u>	0.72	0.74	1.06	<u>2.51</u>	0.67
1986	0.11	0.70	0.67	1.09	2.63	0.57
1987	0.12	0.67	0.62	1.18	2.79	0.51
1988	0.13	0.67	0.56	1.23	2.77	0.44
1989	0.14	0.65	0.52	1.28	2.85	0.40
1990	0.15	0.62	0.49	1.30	2.98	0.40
1991	0.12	<u>0.50</u>	0.45	1.24	2.98	<u>0.38</u>
1992	0.12	<u>0.51</u>	0.46	1.19	2.99	0.39
1993	0.12	0.51	0.50	1.18	2.94	0.41
1994	0.11	0.54	0.52	1.22	2.83	0.42
1995	0.11	0.56	0.53	1.25	2.94	0.52
1996	0.11	0.62	0.55	1.04	2.99	0.60
1997	0.12	0.65	0.56	0.91	3.10	1.01
1998	0.13	0.67	0.52	0.55	3.18	0.95
1999	0.13	0.71	0.55	0.55	3.20	0.98
2000	0.14	0.74	0.56	0.56	3.44	1.09
2001	0.15	0.72	0.51	0.51	3.45	1.11
2002	0.14	0.69	0.44	0.46	3.30	1.04
2003	0.14	0.69	0.40	<u>0.42</u>	3.24	0.96
2004*	0.15	0.70	<u>0.36</u>	0.43	3.31	0.84

* 2004 calculated using the Population Reference Bureau 2004 World Population Data Sheet. Underlying population data is average year value. For EU15 population data: EUROSTAT

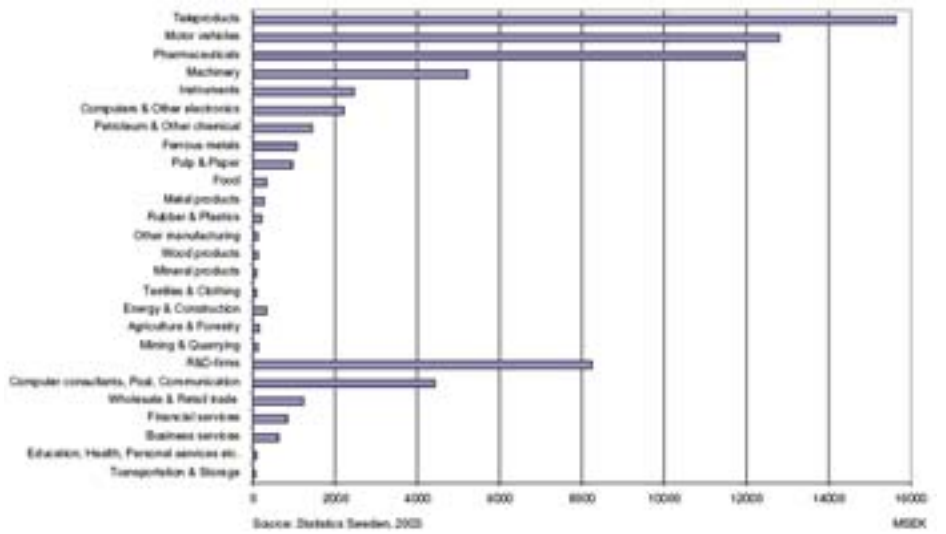
Källor: Berörda nationella patentkontor samt EPO. Populationsdata hämtade från databasen OECD STAN.

Noter:

1) Lägsta värdet i var kolumn är understruket och högsta värdet skrivet med fetstil.

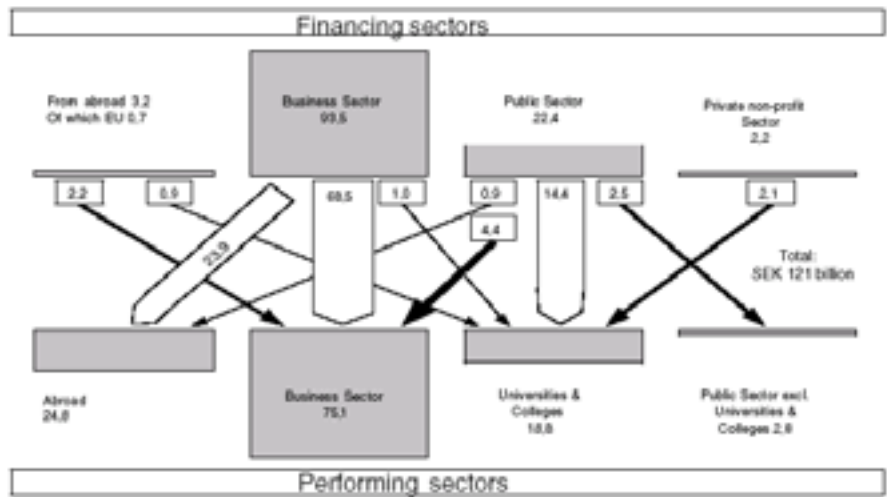
2) EU15 avser de 15 medlemsländerna i EU innan utvidgningen i maj 2004.

Figur B.16.1 R&D expenditure in different industries in Sweden year 2001

Källa: Marklund m.fl. (2004)

Figur B.16.2 R&D in Sweden by financing and performing sector year 2001 (BSEK)

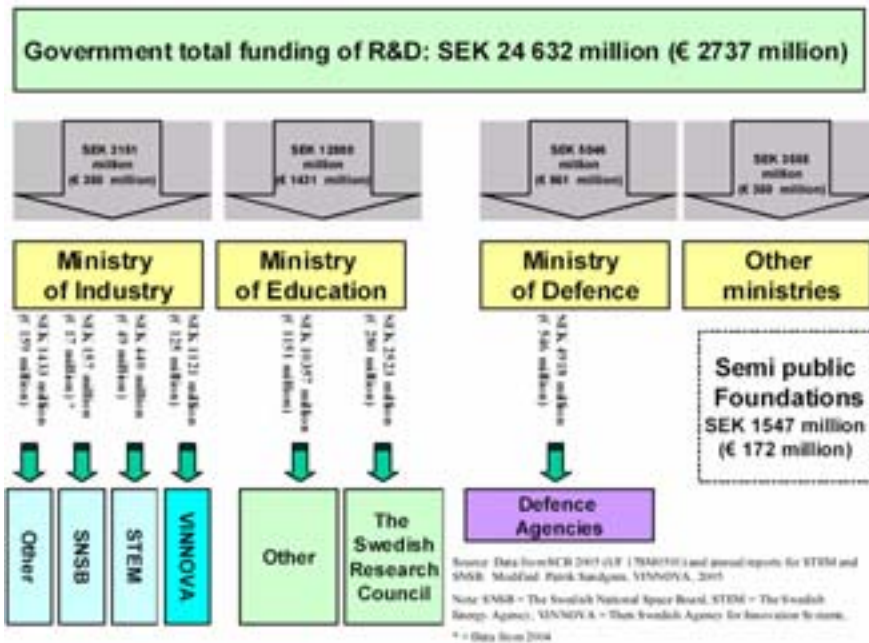

Source: Statistiska Sweden, 2003

Källa: Marklund m.fl. (2004)

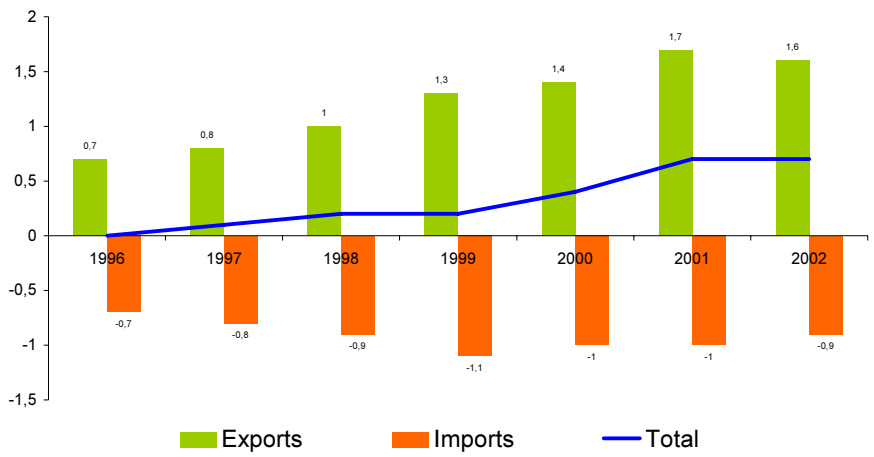

Figur B.16.3 Distribution of public R&D resources among selected Swedish ministries and agencies year 2005

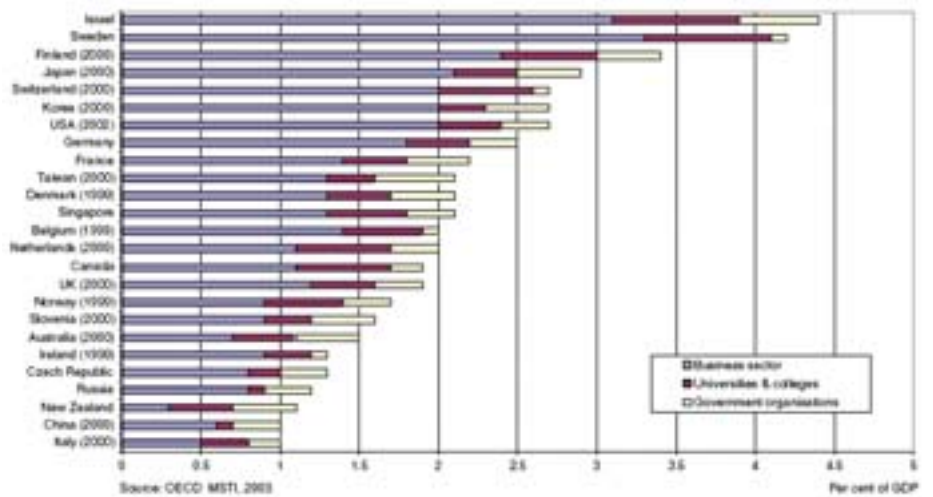
Källa: Annual Innovation Policy Trends and Appraisal Report, Sweden 2004–2005. European Commission.

Figur B.16.4 Licensing royalty trade balance for Sweden years 1996–2002 (1000 M €)

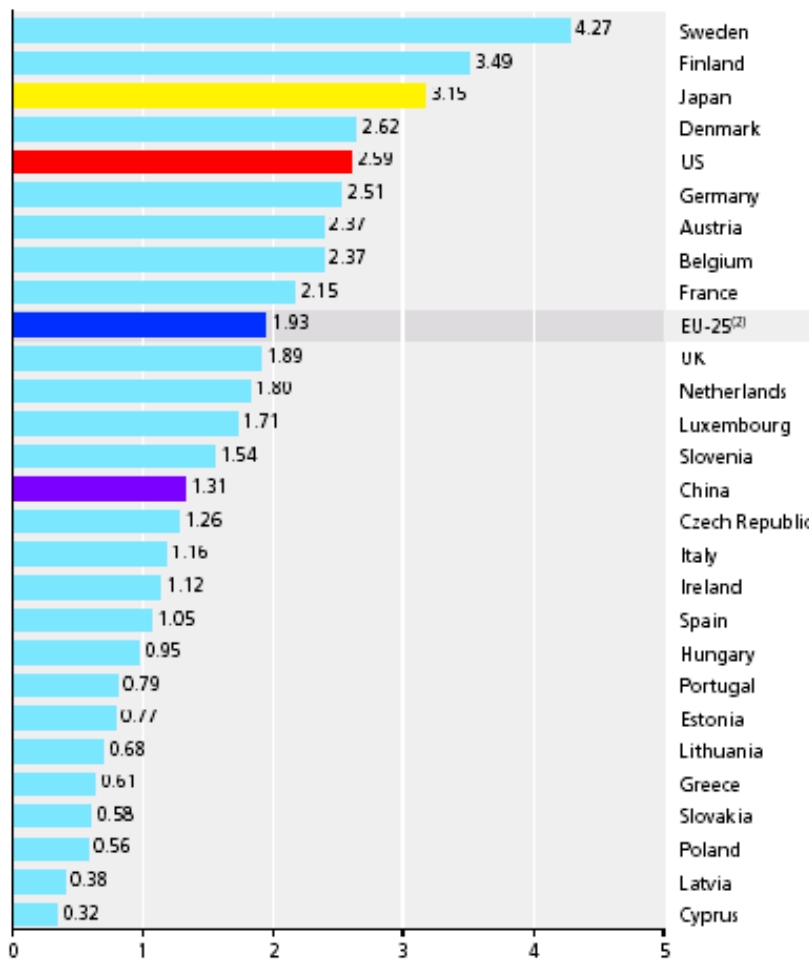
Källa: Eurostat

Figur B.16.5 R&D expenditure in relation to GDP year 2001

Källa: Marklund m.fl. (2004)

Figur B.16.6 R&D intensity (GERD as % of GDP) year 2003

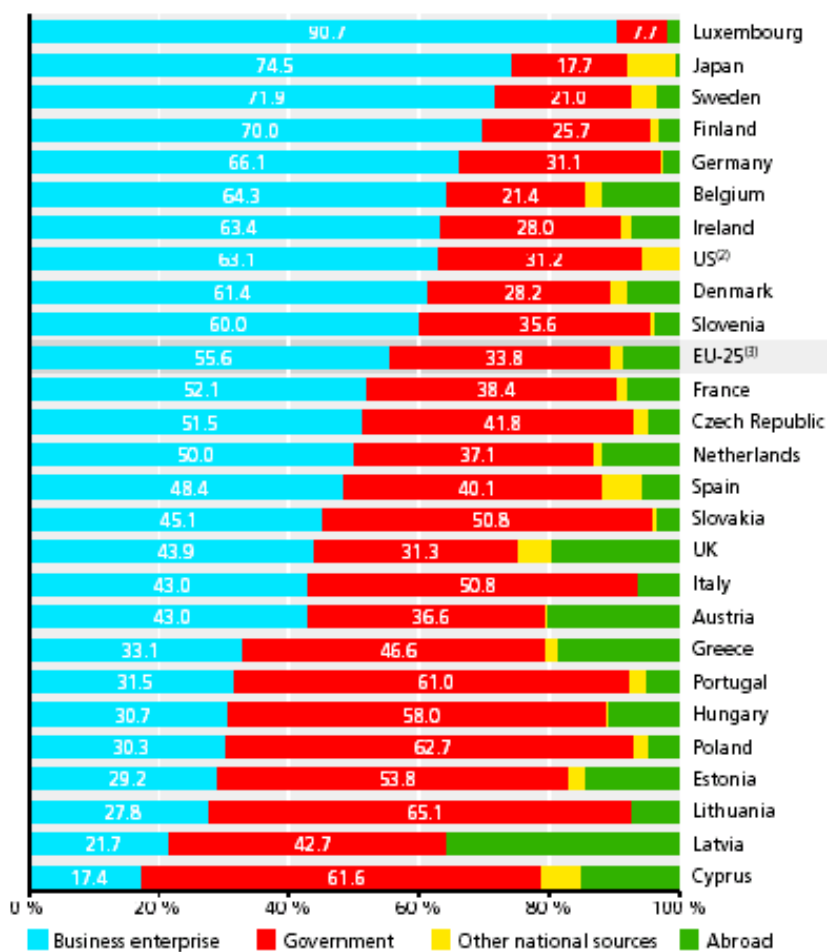
Source: DG Research
Data: Eurostat, OECD

Key Figures 2005

Notes: (1) LU: 2000; SE: 2001; IE, IT, NL: 2002; BE: 2004; AT: 2005.
(2) EU-25 was estimated by DG Research and does not include LU and MT.

Källa: Key Figures 2005. Towards a European Research Area. Science, Technology and Innovation, European Commission (2005).

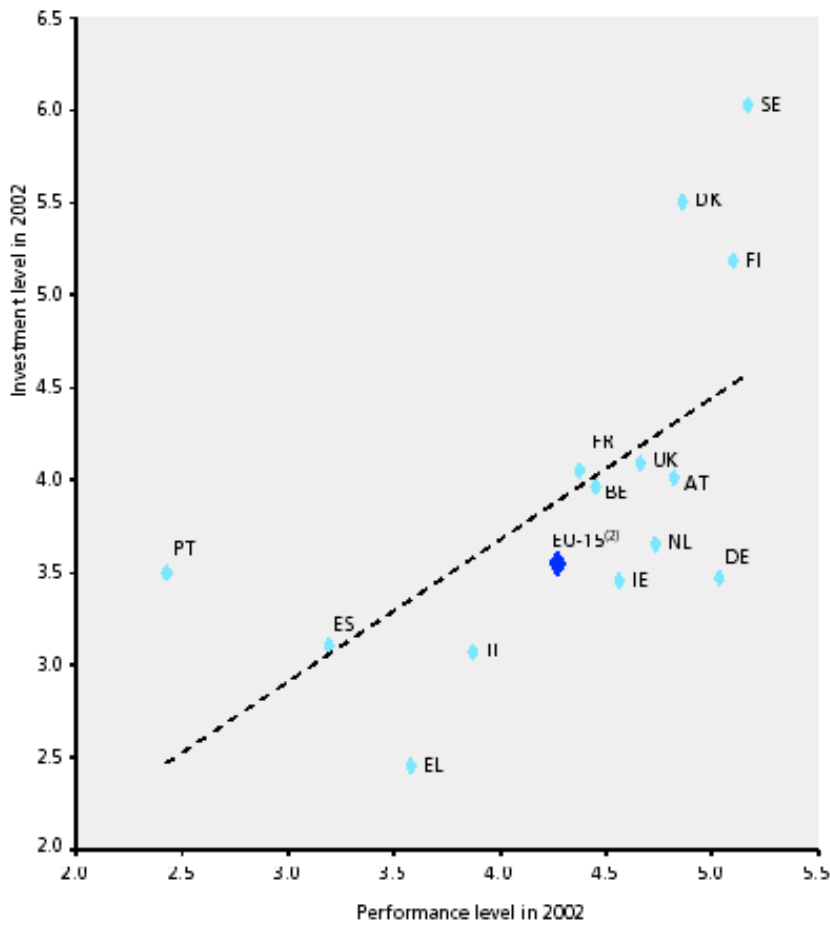
Figur B.16.7 R&D expenditure by main sources of funds (%) year 2002

Source: DG Research
 Data: Eurostat, OECD
 Notes: (1) IT : 1996; LU : 2000; BE, DK, EL, PT, SE : 2001; CZ, DE, ES, HU, PL, SK, FI, UK, US, JP : 2003; AT : 2005.
 (2) US does not include most or all capital expenditure.
 (3) EU-25 was estimated by DG Research and does not include LU and MT.

Källa: Key Figures 2005. Towards a European Research Area. Science, Technology and Innovation, European Commission (2005).

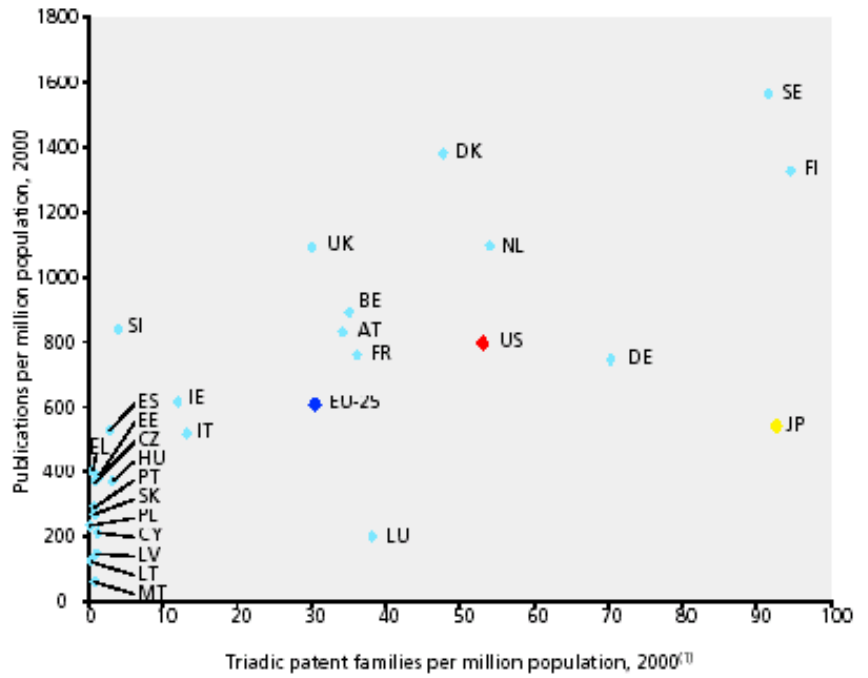
Figur B.16.8 Investment vs performance in the knowledge-based economy – relative country positions in year 2002

Source: DG Research
 Data: Eurostat, OECD, DG Information Society
 Notes: (1) For the composition of the composite indicators, see Box 2.
 (2) EU-15 does not include LU.

Källa: Key Figures 2005. Towards a European Research Area. Science, Technology and Innovation, European Commission (2005).

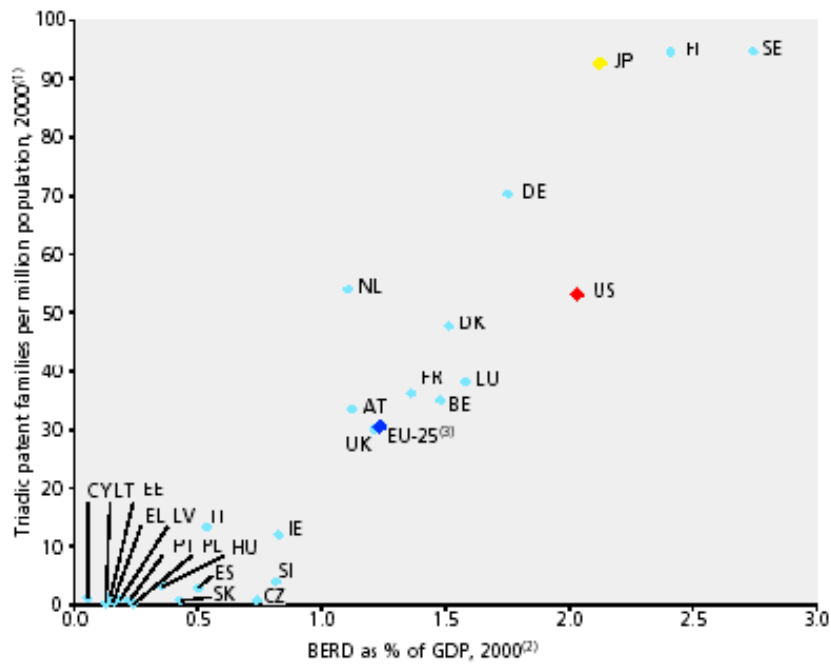
Figur B.16.9 Triadic patent families and publications per million population year 2000

Source: DG Research
 Data: Eurostat, OECD, Thomson Scientific/CWTS, Leiden University
 Key Figures 2005
 Notes: (1) Data by earliest priority date and country of residence of the inventors.

Källa: Key Figures 2005. Towards a European Research Area. Science, Technology and Innovation, European Commission (2005).

Figur B.16.10 Triadic patent families in relation to BERD as % of GDP year 2000

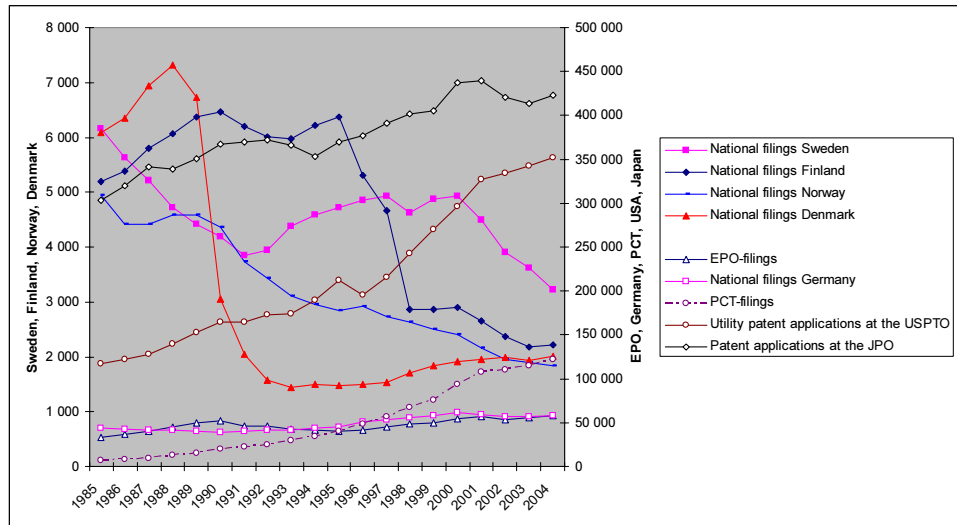

Source: DG Research
 Data: Eurostat, OECD
 Notes: (1) Data by earliest priority date and country of residence of the inventors.
 (2) AT : 1998; SE : 1999.
 (3) EU-25 does not include MT.

Key Figures 2005

Källa: Key Figures 2005. Towards a European Research Area. Science, Technology and Innovation, European Commission (2005).

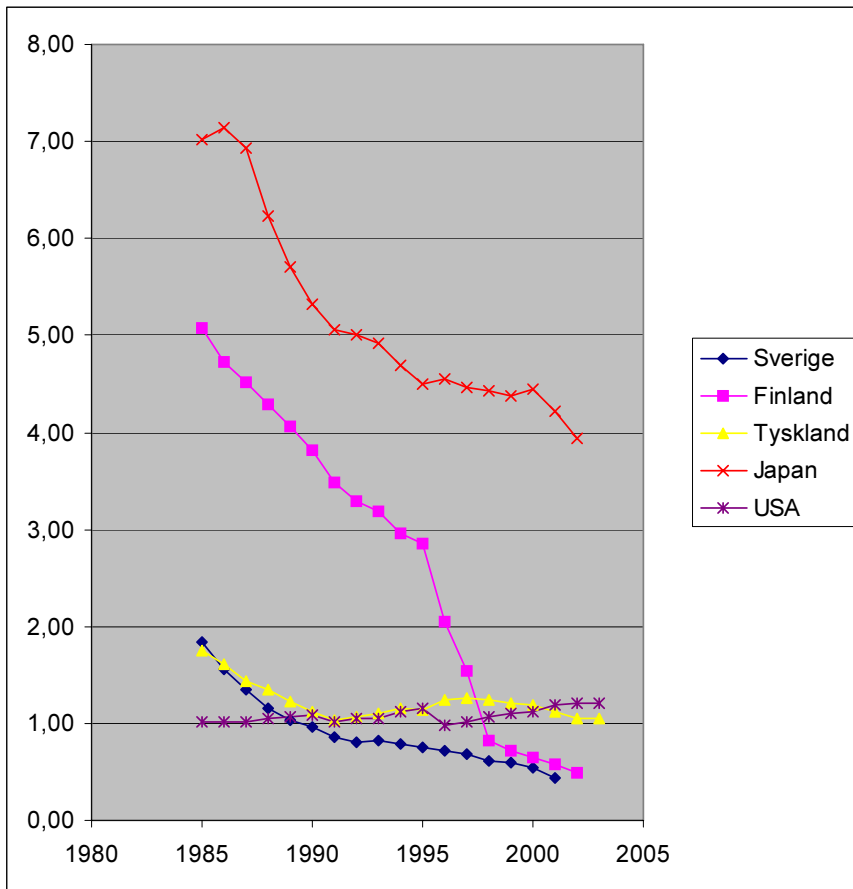
Figur B.16.11 Antalet nationella ansökningar i ett urval av länder samt EPO- och PCT-ansökningar åren 1985–2004

Källa: Statistik från respektive patentverk samt WIPO

Figur B.16.12 Totala antalet nationella patentansökningar per miljon inhemsk FoU-\$ åren 1985–2004

Källa: Statistik från respektive patentverk samt OECD Database for Science and Technology Indicators (2005).

Ekonomisk konsekvensberäkning

Följande tabeller ger en uppfattning av storleksordningen på en genomsnittlig avsättning på 4 % av FoU-investeringar till patent- och IPR-arbete enligt utredningens rekommendationer. Den efterföljande figuren ger sedan en mer överskådlig bild av FoU-utgiftsflödena.

Tabell B.17.1 FoU-utgifter år 2003 i det svenska FoU-systemet (Mdr SEK = miljarder SEK)

	Mdr SEK	Andel av FoU	Andel av BNP	4% av FoU ¹⁾ (Mdr SEK)
Sveriges BNP 2003	2 459	-	100%	-
Sveriges totala FoU-utgifter 2003	96	100%	3,9%	3,84
FoU-finansiering:				
Industri	63	65,6%	2,56%	2,52
Offentlig	24	25,0%	0,98%	0,96
Privata ej vinstdrivande företag	2	2,1%	0,08%	0,08
Utländsk	7	7,3%	0,28%	0,28
Totalt:	96	100,0%	3,9%	3,84
FoU-användning:				
Industri	72	75,0%	2,93%	2,88
Universitet	21	21,9%	0,85%	0,84
Offentliga myndigheter	3	3,1%	0,12%	0,12
Totalt:	96	100,0%	3,9%	3,84
Varav:				
Offentlig FoU-finansiering:				
Till industri	4	16,7%	0,16%	0,16
Till universitet	17	70,8%	0,69%	0,68
Till offentliga myndigheter	3	12,5%	0,12%	0,12
Totalt:	24	100,0%	0,98%	0,96

Noter:

1) Denna kolumn anger således vad en 4 %-nivå av FoU-utgifter motsvarade år 2003.

Källa: Bearbetning av Statistics Sweden 2005 (SCB).

Tabell B.17.2 Konsekvenser av 3 %-målet för FoU-utgifter/BNP, 1 %-målet för offentlig FoU/BNP och 4 %-målet för IPR-utgifter/FoU-utgifter (MSEK)

År	2003	2005	2007
BNP ¹⁾	2459413	2673064	2974817
FoU-utgifter = 3 % av BNP ²⁾	73782	80192	89245
Offentligt finansierad FoU = 1 % av BNP ²⁾	24594	26731	29748
Privat finansierad FoU = 2 % av BNP	49188	53461	59496
Offentligt finansierad IPR = 4% av off. FoU ³⁾	984	1069	1190
Privat finansierad IPR = 4% av priv. FoU ³⁾	1968	2138	2380
Totala IPR-utgifter	2951	3208	3570

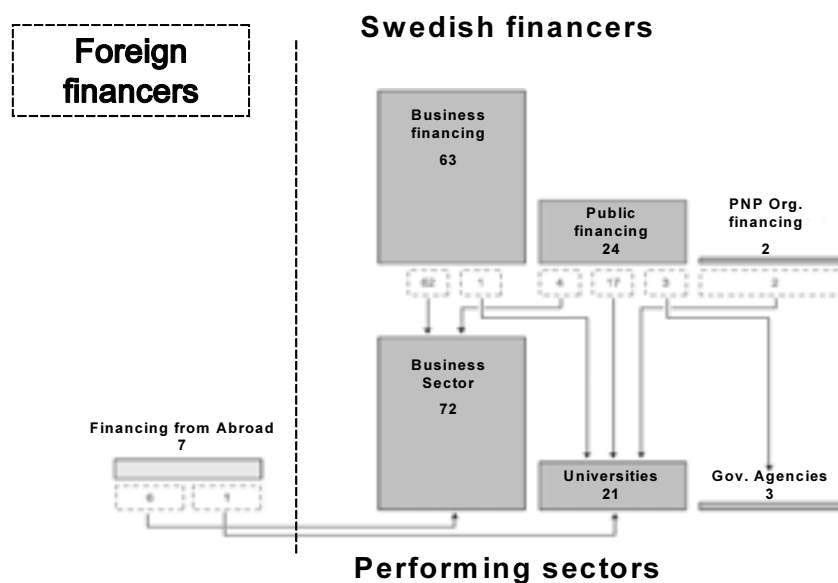
Noter:

1) Enligt Konjunkturinstitutet. Siffran för år 2005 är preliminär och för år 2007 beräknad, baserad på en BNP-tillväxt för år 2006 på 5,4 % och för år 2007 på 5,6 % (löpande priser).

2) Enligt EUs målsättning enligt Lissabonstrategin. Se vidare http://ec.europa.eu/invest-in-research/action/history_en.htm.

3) Enligt utredningens rekommendation.

Figur B.17.1 FoU-utgiftsflöden i det svenska systemet år 2003 (MSEK)

Förkortningar: PNP = Private non-profit

Källa: Statistics Sweden, 2005. Modifierad av P. Sandgren VINNOVA, 2006.

Litteraturreferenser

- Abramovitz, M. (1956), 'Resource and output trends in the United States since 1870', *American Economic Review*, Papers and Proceedings, 46, May, pp. 5–23.
- Abramovitz, M. (1986), 'Catching up, forging ahead and falling behind', *Journal of Economic History*, 46 (2), 385–406.
- Abramovitz, M. (1991), *Thinking about Growth and Other Essays on Economic Growth and Welfare*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Aghion, P., and Durlauf, S. (2005), *Handbook of Economic Growth*, Amsterdam: North Holland Press.
- Aitchison, J. (1996), *The seeds of speech: language origin and evolution*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Andersen, B. (ed.) (2006), *Intellectual Property Rights: Innovation, Governance and the Institutional Environment*, Cheltenham: Edward Elgar Publishers.
- Archibugi, D., and Pianta, P. (1992), *The Technological Specialization of Advanced Countries*, Dordrecht: Kluwer Academic Publishers.
- Arora, A., Ceccagnoli, M., and Cohen, W. M. (2003), 'R&D and the Patent Premium', NBER Working Paper 9431, Cambridge, MA: National Bureau of Economic Research.
- Arrow, K. J. (1962), 'Economic Welfare and the Allocation of Resources for Invention', in NBER (1962), pp. 609–25.
- Bager-Sjögren, L., och Rosenberg, M. (2004), 'Kartläggning av aktörer i det svenska innovationssystemet', Östersund: Institutet för tillväxtpolitiska studier, ITPS, A2004:20.
- Baumol, W. J. (2002), *The Free-Market Innovation Machine. Analyzing the Growth Miracle of Capitalism*, Princeton: Princeton University Press.

- Bresnahan, T., and Trajtenberg, M. (1995), 'General purpose technology: engines of growth?', *Journal of Econometrics*, Special Issue, January 1995, 65 (1), pp. 83–108.
- Cantwell, J., Gambardella, A., and Granstrand, O. (eds.) (2004), *The Economics and Management of Technological Diversification*, London: Routledge.
- Cohen, W.M. and Merrill, S.A. (eds.) (2003), *Patents in the Knowledge-based Economy*, The National Academics Press, Washington D.C.
- Economic Report of the President (2006), 'The Role of Intellectual Property in the Economy', Council of Economic Advisers, CEA, Washington D.C., USA; Ch. 10, pp. 211–230.
- Coriat, B., and Orsi, F. (2002), 'Establishing a new intellectual property rights regime in the United States – Origins, content and problems', *Research Policy*, 31, pp. 1491–1507.
- Crystal, D. (1997), *English as a global language*, Cambridge: Cambridge Univ. Press
- Danish Patent and Trademark Office, (1999), 'Industry Policy in Denmark. New trends in industrial property rights', Taastrup: Danish Patent and Trademark Office.
- de Neergaard, C. (2004), *Bättre finansiering för kommersialisering av innovationer. Rapport om det svenska innovationsstödjande systemet och förslag till ett tillväxtbefrämjande åtgärdsprogram riktat mot kunskapsbaserat företagande*, Stockholm: Näringsdepartementet. (Mimeo).
- DeLong, J. B. (2002), 'Do We Have a 'New' Macroeconomy?', Ch. 5 in Jaffe, A. B. et al, *Innovation Policy and the Economy*, Vol. 2, The MIT Press.
- Departementsserien (2004), 'Innovativa Sverige. En strategi för tillväxt genom förnyelse', Näringsdepartementet, Ds 2004:36, Stockholm: Fritzes offentliga publikationer.
- Departementsserien (1979), 'Vägar till ökad välfärd. Betänkande av Särskilda näringspolitiska delegationen', Justitiedepartementet, Ds Ju 1979:1, Stockholm: Liber Förlag/Allmänna förlaget.
- Domeij, B. (2003), *Patentavtalsrätt*, Stockholm: Norstedts Juridik.
- Domeij, B. (2000), *Pharmaceutical Patents in Europe*, Stockholm: Norstedts Juridik.
- Edquist, C. (1997), *Systems of Innovation, Technologies, Institutions and Organizations*, London: Pinter.
- EC (2003), *Strategic Use and Adaptation of Intellectual Property Rights Systems in Information and Communications Technolo-*

- gies-based Research*, European Commission, Expert Group Report, EUR 20734 EN.
- EC (2004a), *Open method of coordination*, Report of the Expert Group on IPR and Research. European Commission.
- EC (2004b), *Management of intellectual property in publicly-funded research organisations: Towards European Guidelines*. European Commission EUR 20915 EN.
- EC (2005a), *Key Figures 2005. Towards a European Research Area. Science, Technology and Innovation*. European Commission.
- EC (2005b), *European Trend Chart on Innovation, Annual Innovation Policy Trends and Appraisal Report, Sweden 2004–2005*. European Commission.
- Fagerberg, J., Mowery, D., and Nelson, R. (eds.) (2005), *Oxford Handbook of Innovation*, Oxford: Oxford University Press.
- FAR (Föreningen Auktoriserade Revisorer) (2005), *Internationell redovisningsstandard i Sverige IFRS/IAS 2005*, Stockholm: FAR Förlag.
- Forskningspropositionen (2005), *Forskning för ett bättre liv*, Regeringens forskningspolitiska proposition 2004/05:80, Stockholm: Riksdagen.
- Freeman, C., Clark, J., and Soete, L. (1982), *Unemployment and Technical Innovation, A Study of Long Waves and Economic Development*, London: Frances Pinter.
- FTC (Federal Trade Commission) (2003), *To Promote Innovation: The Proper Balance of Competition and Patent Law and Policy*. A Report by the Federal Trade Commission, Washington D.C.
- Gompers, P. A., and Lerner, J. (1999), *The Venture Capital Cycle*, London: The MIT Press.
- Gowers Review of Intellectual Property, <<http://www.hm-treasury.gov.uk/gowers>>.
- Granstrand, O. (2007), *Innovations and Patents for Growth and Welfare*. (Forthcoming).
- Granstrand, O. (2006) *Economics of Innovation and Intellectual Property*, Göteborg: Chalmers University of Technology.
- Granstrand, O. (2006b) 'Intellectual Property Rights for Governance in and of Innovation Systems', published in Andersen, B. (ed.) (2006), *Intellectual Property Rights: Innovation, Governance and the Institutional Environment*, Cheltenham: Edward Elgar Publishers.

- Granstrand, O. (2005), 'Innovation and Intellectual Property Rights', Ch. 10 in Fagerberg, J., Mowery, D., and Nelson, R. (eds.) *Oxford Handbook of Innovation*, Oxford: Oxford University Press.
- Granstrand, O. (2004), 'The Economics and Management of Technology Trade – Towards a pro-licensing era?' *International Journal of Technology Management*, Vol. 27, Nos 2/3, pp. 209–240.
- Granstrand, O. (ed.) (2003), *Economics, Law and Intellectual Property*, Dordrecht: Kluwer Academic Publishers.
- Granstrand, O. (2000), *The Economics and Management of Intellectual Property – Towards Intellectual Capitalism*, Cheltenham, UK: Edward Elgar Publishing Ltd.
- Granstrand, O. (2000b), 'The Shift Towards Intellectual Capitalism – The Role of Infocom Technologies', *Research Policy*, Vol. 29, No. 9, pp. 1061–1080.
- Granstrand, O. (2000c), 'Corporate Innovation Systems. A Comparative Study of Multi-Technology Corporations in Japan, Sweden and the USA'. Report submitted to the EU Dynacom project, CIM Report 2000:01, Dept. of Industrial Management and Economics, Chalmers University of Technology.
- Granstrand, O. (1998), 'Towards a Theory of the Technology Based Firm', *Research Policy*, Vol. 27, pp. 465–489.
- Granstrand, O. (ed.) (1994), *Economics of Technology*, Elsevier Science Publ., Amsterdam.
- Granstrand, O. (1994b), *Strategisk Patentteknik (SPT)*. Förslag till kompetenscentrum, Institutionen för Industriell organisation och ekonomi, Chalmers Tekniska Högskola. (Mimeo).
- Granstrand, O. (1991), 'Hi-Tech Entrepreneurship in Silicon Valley. A critical appraisal', CIM-Working Paper 1992:02, Dept. of Industrial Management and Economics, Chalmers University of Technology.
- Granstrand, O. (1988), 'Patents and Innovation. A Study of Patenting Practices and Trends in Sweden with a Brief Outlook on the US'. CIM Working Paper 1988:04, Dept. of Industrial Management, Chalmers University of Technology.
- Granstrand, O., Patel, P. and Pavitt, K. (1997), 'Multi-Technology Corporations: Why They Have 'Distributed' Rather than 'Distinctive' Core Competencies', *California Management Review*, Vol. 39, No. 4, pp. 8–25.

- Granstrand, O., and Alänge, S. (1995), 'The Evolution of Corporate Entrepreneurship in Swedish Industry – was Schumpeter wrong?', *Journal of Evolutionary Economics*, 5, pp. 133–156.
- Granstrand, O., Håkanson, L., and Sjölander, S. (eds.) (1992), *Technology Management and International Business. Internationalization of R&D and Technology*, London: John Wiley & Sons.
- Granstrand, O. and Sjölander, S. (1990), The Acquisition of Technology and Small Firms by Large Firms. *Journal of Economic Behaviour and Organisation*, Vol. 13, pp. 367–386.
- Griliches, Z. (1996), 'The discovery of the residual: a historical note', *Journal of Economic Literature*, 34, pp. 1324–30.
- Griliches, Z. (1994), 'Productivity, R&D and the Data Constraint', *American Economic Review*, 84 (1), pp. 1–23.
- Griliches, Z. (1990), 'Patent statistics as economic indicators: a survey', *Journal of Economic Literature*, 28 (4), 1661-707.
- Griliches, Z. (1984), *R&D, Patents, and Productivity*, Chicago, IL: University of Chicago Press.
- Harhoff, D, Scherer, F and Vopel, K (2003), 'Exploring the tail of patented invention value distributions,' Chapter 12, pp. 279–309, in Granstrand O. (ed.) (2003), *Economics, Law and Intellectual Property*, Kluwer Academic Publishers, Dordrecht.
- Hesser, T. och Essén, E. W. (1968), *Patentlagen jämte patentkungörelsen och övriga följdförfattningar*, Stockholm: P A Norstedt & Söners förlag.
- Hipp, C. (2005), 'Value Protection in the Service-Intensive Economy. Strategies for the Management of Intellectual Property Rights in Service-Intensive Companies', Technische Universität Hamburg-Harburg.
- IBM (2003), 'Role of national patent offices, the European Patent Office, as well as the Japanese and US patent offices in promoting the patent system'. Final report to the European Commission. IBM Business Consulting Services B.V.
- Idris, K. (2003), 'Intellectual Property – A Power Tool for Economic Growth', *WIPO Publication* No. 888.1, June, Geneva: World Intellectual Property Organization.
- IVA (1993), 'Profit from Innovation', Stockholm: The Royal Swedish Academy of Engineering Sciences (IVA).
- Jaffe, A. B., and Lerner, J. (2004), *Innovation and Its Discontents. How Our Broken Patent System is Endangering Innovation and*

- Progress and What to Do About It*, Princeton, N.J.: Princeton University Press.
- Jaffe, A. B., Lerner, J., and Stern, S. (eds.) (2002), *Innovation Policy and the Economy*, Vol. 2, The MIT Press.
- Jaffe, A. B., and Trajtenberg, M. (2002), *Patents, Citations, and Innovations. A Window on the Knowledge Economy*, The MIT Press.
- Jaffe, A. B. (2000), 'The U.S. patent system in transition: policy innovation and the innovation process', *Research Policy*, vol. 29. pp. 531–557.
- Jarnvall, E. och Kreuer, T. (2005), 'Innovationskydd för mindre företag – fungerar det?', Stockholm: Svenskt Näringsliv.
- Jones, C. I. (2002), *Introduction to Economic Growth*, 2nd ed., New York: W. W. Norton & Co.
- Kleinknecht, A. and Mohnen, P. (2002), *Innovation and Firm Performance. Econometric Explorations of Survey Data*, Basingstoke: Palgrave.
- Kline, S. J., and Rosenberg, N. (1986), 'An Overview of Innovation' in Landau and Rosenberg (1986), pp. 275–305.
- Klenow, P. J., and Rodriguez-Clare, A. (2005), 'Externalities and Growth', NBER Working Paper 11009, Cambridge, MA: National Bureau of Economic Research.
- Krech, D., Crutchfield, R.S., and Ballachey, E.L. (1962), *Individual in Society, A Textbook of Social Psychology*, New York, NY: McGraw-Hill.
- Kwan, Y. K., and Lai, E. L.-C. (2003), 'Intellectual property rights protection and endogenous economic growth', *Journal of Economic Dynamics & Control*, Vol. 27, pp. 853–873.
- Lamberton, D. M. (2002), *The Economics of Language*, Cheltenham: Edward Elgar.
- Landau, R. and Rosenberg, N. (eds.) (1986), *The Positive Sum Strategy: Harnessing Technology for Economic Growth*, Washington, DC: National Academy Press.
- Lemley, M. A. (2005), 'Patenting Nanotechnology', *Stanford Law Review*, Vol. XX, Oct. 2005, pp. 101–130.
- Lundvall, B.-Å. (ed.) (1992), *National Systems of Innovation. Towards a Theory of Innovation and Interactive Learning*, London: Pinter Publishers.
- Lööf, H. (2002), 'Essays in the Economics of Innovation, The Knowledge Production Function, Evidence from New Micro

- Data', Dept. of Industrial Economics and Management, Royal Institute of Technology, Stockholm.
- Machlup, F. (1958), 'An Economic Review of the Patent System', Study No 15 of the Subcommittee on Patents, Trademarks, and Copyrights of the Committee on the Judiciary, US Senate, Washington, DC: US Government Printing Office.
- Malerba, F. (ed.) (2004), *Sectoral Systems of Innovation – Concepts, issues and analyses of six major sectors in Europe*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Mansfield, E. (1995), 'Intellectual Property Protection, Direct Investment, and Technology Transfer: Germany, Japan, and the United States'. Discussion Paper 27, Washington DC: International Finance Corporation (IFC).
- Mansfield, E. (1986), 'Patents and innovation: an empirical study', *Management Science*, 32 (2), pp. 173–81.
- Mansfield, E., Rapoport, J., Romeo, A., Wagner, S., and Beardsley, G. (1977), 'Social and private rate of return from industrial innovations', *Quarterly Journal of Economics*, 71, May, pp. 221–40.
- Marklund, G., Nilsson, R., Sandgren, P., Granat Thorslund, J. and Ullstrom, J. (2004), 'The Swedish National Innovation System 1970–2003, a quantitative international benchmarking analysis', Stockholm: Vinnova Analysis VA 2004:1.
- Merrill, S.A., Levin, R.C. and Myers, M.B. (eds.) (2004), 'A Patent System for the 21st Century'. Washington, D.C: The National Academies Press.
- Moravcsik, J. (1992), *Plato and Platonism. Plato's Conception of Appearance and Reality in Ontology, Epistemology, and Ethics, and its Modern Echoes*, Oxford: Blackwell.
- Moulin, A. and Thue Lie, H. (2005), 'Intellectual Property Rights and Nordic SMEs. A study of IPR practice in the IT and Biotech sectors', Oslo: Leogriff AS and Nordisk Innovations-Center.
- NBER (1962), *The Rate and Direction of Inventive Activity, National Bureau of Economic Research*, Princeton, N.J.: Princeton University Press.
- Nelson, R. R. (ed.) (1993), *National Innovation Systems: A Comparative Analysis*, New York: Oxford University Press.
- North, D. C. (1981), *Structure and Change in Economic History*, New York, NY: W.W. Norton & Company.

- Näringsdepartementet (2005), "Rapport för företag med statligt ägande, januari–mars 2005", Näringsdep., Stockholm.
- OECD Database for Science and Technology Indicators (2005). <http://www.oecd.org/topicstatsportal/0,2647,en_2825_4971_05_1_1_1_1_1,00.html#500770>.
- OECD (2003), 'Patents, Innovation and Economic Performance'. Proceedings of the OECD Conference on IPR, Innovation and Economic Performance, August 28–29 2003. OECD, Paris.
- Oskarsson, C. (1993), *Technology Diversification – the Phenomenon, Its Causes and Effects*, Department of Industrial Management and Economics, Chalmers University of Technology, Göteborg, Sweden.
- Papahristodoulou, C. (1987), *Inventions, Innovations and Economic Growth in Sweden: An Appraisal of the Schumpeterian Theory*, Uppsala University, Stockholm: Almqvist & Wiksell International.
- Park, W. G. and Ginarte J. C. (1997), 'Intellectual property rights and economic growth', *Contemporary Economic Policy*, Vol. XV, July 1997, pp. 51–61.
- Penrose, E. T. (1951), *The Economics of the International Patent System*, Baltimore, MD: Johns Hopkins University Press.
- Peters, F. E. (1967), *Greek Philosophical Terms: A Historical Lexicon*, New York: New York University Press.
- Petrusson, U. (1999), *Patent och industriell omvandling – En studie av dynamiken mellan rättsliga och ekonomiska idésystem*, Stockholm: Norstedts Juridik.
- Porter, M. E. (1980), *Competitive Strategy: Techniques for Analyzing Industries and Competitors*, New York, NY: Free Press.
- PRV et al. (2004), 'Feasibility study of the establishment of a Joint Nordic PCT Authority', Taastrup: Danish Patent and Trademark Office. PRV i samarbete med övriga nordiska patentverk.
- Romer, D. (1996), *Advanced Macroeconomics*, New York: McGraw-Hill.
- Rosenberg, N. (2000), 'American universities as endogenous institutions', published as Ch. 3, pp. 36–57, in Rosenberg, N. (2000), *Schumpeter and the Endogeneity of Technology*, Routledge, London.

- Rosenberg, N. and Nelson, R.R. (1994), 'American universities and technical advance in industry', *Research Policy*, Vol. 23, pp. 323–348.
- Scherer, F. M. (1999), *New Perspectives on Economic Growth and Technological Innovation*, Washington D.C.: British-North American Committee, Brookings Institution Press.
- Scherer, F.M. (1983), 'The propensity to patent', *International Journal of Industrial Organization*, 1 (1), 107–28.
- Scherer, F. M. (1984), *Innovation and Growth. Schumpeterian Perspectives*, Cambridge, Massachusetts: The MIT Press.
- Schmookler, J. (1966), *Invention and Economic Growth*, Cambridge MA: Harvard University Press.
- Schmookler, J. (1962), 'Economic Sources of Inventive Activity', *The Journal of Economic History*, Vol. 22, No. 1, pp. 1–20.
- Scotchmer, S. (2004), *Innovation and Incentives*, Cambridge, MA: The MIT Press.
- Solow, R.M. (1957), 'Technical change and the aggregate production function', *Review of Economics and Statistics*, 39, August, pp. 312–20.
- SOU 2005:95, 'Nyttiggörande av högskoleuppfindingar, Betänkande av Utredningen om rätten till resultaten av högskoleforskningen', Stockholm: Fritzes offentliga publikationer.
- SOU 2003:90, 'Innovativa processer, Betänkande av Utredningen om innovativa processer', Stockholm: Fritzes offentliga publikationer.
- SOU 2003:66, 'Harmoniserad patenträtt, Betänkande av Patentfördragsutredningen'. Stockholm: Fritzes offentliga publikationer.
- SOU 2002:57, 'Ny organisation för Patent- och registreringsverket, Betänkande av utredningen för översyn av Patent- och registreringsverkets organisation'. Stockholm: Fritzes offentliga publikationer.
- SOU 2001:33, 'Patentprocessen m.m., Betänkande av 1999 års patentprocessutredning'. Stockholm: Fritzes offentliga publikationer.
- SOU 1993:84, 'Innovationer för Sverige, Betänkande av innovationsutredningen'. Stockholm: Allmänna förlaget.
- SOU 1985:53, 'Sverige och den europeiska patentorganisationen, Betänkande av EPO-medlemskapsutredningen'. Stockholm: Liber.

- SOU 1985:10, 'Pantsättning av patent, Betänkande av utredningen om pantsättning av patent och patentansökningar'. Stockholm: Liber.
- SOU 1983:52, 'Företagshemligheter, Betänkande av utredningen om skydd för företagshemligheter'. Stockholm: Liber.
- SOU 1977:64, 'STUs stöd till teknisk forskning och innovation, Betänkande av STU-kommittén'. Stockholm: Liber.
- Stoneman, P. (1987), *The Economic Analysis of Technology Policy*, Oxford: Clarendon Press.
- Stoneman, P. (1983), *The Economic Analysis of Technological Change*, Oxford: Oxford University Press.
- Sölvell, Ö. (2004), 'Kluster och den nya näringspolitiken', Östersund: Institutet för tillväxtpolitiska studier, ITPS, A2004:10.
- Takenaka, T., and Nakayama, I. (2004), 'Will Intellectual Property Policy Save Japan from Recession? Japan's Basic Intellectual Property Law and Its Implementation Through the Strategic Program', *International Review of Intellectual Property and Competition Law*, Vol. 35, No. 8, pp. 877–1006.
- Teknologi-Rådet (2005), 'Recommendations for the patent system of the future'. Report and recommendations by a working group under the Danish Board of Technology, Copenhagen.
- Utterback, J. M., and Reitberger, G. (1982), *Technology and Industrial Innovation in Sweden. A study of new technology-based firms*, Center for Policy Alternatives, MIT, Cambridge, MA and STU, Stockholm.
- Wallmark, T., and McQueen, D. (1988), *100 Important Swedish Technical Innovations from 1945 to 1980*, Lund: Studentlitteratur and Bromley: Chartwell-Bratt.

Index

[Nummer = kapitel och/eller avsnitt där termen förekommer på ett väsentligt sätt.]

ABB 2.4, 9
affärsutveckling 3.1, 10.3, 10.4.3, 10.4.4, 10.6, 11.2
AkzoNobel 2.4
appropriering 10.5, 10.10
AstraZeneca 2.4, 9
avknoppningar 5.4, 8.2, 10.4.4

BIO-M 3.2, 8.2.3
bioteknik 5.6, 8.2.3, 10.4.2, 11.3.2
BNP 6.1, Bil. 16

CAFC 4.3.1, 10.7, 10.8.6, 11.3.2
CAPM 7.2
certifieringssystem 11.2.5.5
CIP 11.2.5.4
client attorney privilege 11.2.5.5
copyright-industrier 4.3.2
creative cumulation 6.3
creative destruction 6.3

delstudier 1.2, 3.2
diffusionsprocess 5.2, 5.6
domstolsfrågor 10.8.6

EC (Europakommissionen) 3.2, 7.4.2
energisektorn 10.4.1.3
enforcement 7.4.2

- engelska som koncernspråk m.m. 1.2, 10.7, 10.11
- entreprenör(skap): 10.3–4
  - autonomt 3.1.5
  - definition:* 3.1.5, 5.2
  - korporativt 3.1.5
  - regionalt 10.4.5
  - statligt 3.1.5, 10.4.1
  - universitets- 3.1.5
- entreprenörssystem 3.4, 10.4
  - definition:* 3.1.5
- EPC 5.5, 7.4.2
- EPLA 7.4.2, 10.8.6
- EPO 3.1.5, 3.2, 5.5, 9.4.2, 10.7, 10.8.5, 10.9
- European Patent Convention (EPC) 5.5.1, 7.4.2
- exploatering 2.4, 3.1.3, 3.2, 5.4.1

- finansiering 5.4.2, 10.1, 10.4.4, 11.3
- finanssektorn 10.4.1.4, 11.3.2
- first to file 7.4.5
- FMV 3.2, 10.4.1.5
- FoI 3.2, 10.4.1.5
- forskning och utveckling (FoU) 3.1.1, 3.1.3, 3.2, 3.4, 5.4, 5.6, 6.2, 6.3, 7.2, 8, 9.4.2, 11.3, Bil. 16
- företag:
  - kunskapsintensiva 1.1
  - multinationella 1.2, 2.4, 9.3.1, 9.6, 10.4.3, 10.7
  - små och medelstora (SMF) 3.2, 8.5, 10.4, 11.3.4.1
  - stor-/stora 2.2, 3.1.5, 9.5
  - svenska företag: *definition* 2.4
- förkortningar 3.2
- förstagångsansökning (FA, SFA) 2.4, 9.1, 9.3, 9.4.2, 10.9
  - definition:* 9.3.1
- försvars- och säkerhetssektorn 10.4.1.5, 11.3.2
- försäljningstillväxt 3.1.4

- GAZ 3.2, 8.5
- gemenskapspatent 7.4.2, 10.8.5, 10.9
- general purpose technologies 6.3
- globalisering 4.1
- Gnosjö-regionen 1.2, 3.2, 8.7
- GGVV-regionen 3.2, 8.7

Google 8.8
grundbegrepp 3.1.2, 5.2

HIT 8.6
HL Display 8.3

IAS 11.2.4
imitation(er) 3.1.5, 6.3
imitationskonkurrens 5.3.1, 5.6
immaterialrätt 2.3, 4.2, 4.3, 4.4, 10.3
immateriella rättigheter (=IPR) 2.1, 2.2, 2.3, 3.1.2, 4.3.1, 10.3
immateriella tillgångar (=IP) 10.3, 11.2.4
incitamentsteori 5.6
Indien 4.1
industri: *definition* 2.4
industriell ekonomi 10.8.7.3
industriell tillämpbarhet 10.8.7.3
informationsteknik 4.2, 5.6, 8.8, 11.3.2
innovationer: 1.1, 2.2, 3.1.1, 3.1.3, 3.2, 3.4, 5.6, 6.3, 8, 10.10
    begrepp och modeller 5.3
    definition: 3.1.2, 5.2
    produkt 5.2, 6.3, 8.4
    process 5.2, 6.3, 8.4
    tjänste 5.2, 10.4.1
    Sveriges största 8.2
    tekniska 5.2
    typer 3.1.4
innovationsekonomi 5, 11.2.5.4
innovationskonkurrens 5.6
innovationsprocessen 5.3.2
innovationssystem 3.1.5, 10.4.3
    definition 3.1.5
innovatör: *definition* 3.1.5
INT 3.2
intellectual property (IP) 3.1.2, 4.3.1, 10.10, 11.2
intellectual property rights (IPR) 2.1, 4.3.1
intellektuell egendom 3.1.2
intellektuellt kapital 1.1, 2.4, 3.1.2
    definition: 4.2
internationalisering 4.1
investering 3.1.5, 5.4.1, 5.4.2, 5.6, 6.3, 10.8.7.3

- investeringskaraktär 10.8.7.3, 11.3.2.4
- IP assembly problem 5.6
- IPC-systemet 9.3.3
- IP-kultur 10.3–4
- IPO 5.4.2
- IP-regim 4
  - definition:* 4.3.1
- IPE 3.2, 8.10
- IP-ekonomi 10.4.6, 11.2.5.4
- IPM 3.2
- IP-specialister 11.3.2
- IP-strategier 4.4, 8.3, 10.3, 10.10, 11.2.2, 11.3.2
- IP-utbildning 8.11, 11.2, 11.3.2
- IT-bubblan 4.2, 5.4.2, 9.3.3, 9.4.2.1, 9.6, 10.4.4
- IT-företag 8.8
- IT-SMF 3.2, 8.8
- IVA/PRV 8.9

- Japan 2.2, 3.2, 4.1, 4.3.1, 4.5, 7.3, 7.4.3, 10.3, 10.10, 11.2.3
- JPTO 3.2, 10.9

- KidCards 3.2, 8.8
- Kina 4.1, 4.5
- Korea 4.1, 4.5, 7.4.4, 9.5, 10.10
- kommersialisering 8.9
- kompetens 10.4.6
- komplementariteter 5.6, 6.3, 10.4.2, 10.4.4
- Kondratieff-vågor 9.2.2
- konjunkturedgång 2.1
- konjunktursvängningar 9.2.2, 11.3.2
- konkurrensmedel 1.1, 2.4
- kunskapsbaserad ekonomi 4
- kvalitetsfrågor 4.4, 10.3
- köparspridning 5.2

- licensiering 2.2, 2.4, 5.4.1, 5.4.3, 10.4.2
- London-protokollet 7.4.2
- Losec 3.2, 8.2.3

- marknadsbehov 5.3.2
- marknadsdiversifiering 6.3

- marknadsdomstol 10.8.6
- marknadsledtid 5.3.1
- marknadsmisslyckande 10.2
- medicin- och hälsosektorn 10.4.1.6, 11.3.2
- mjukvaruföretag 8.8
- mjukvarupatent 8.8, 10.8.7.3
- multitekniska företag 6.3, 10.4.2

- nanoteknik 10.4.2
- nedgången av patentering 3.3, 9
  - definition:* 2.4
- Nokia 3.2, 9.3
- nordiskt samarbete 10.6
- näringsliv 2.4

- open innovation 5.4.1
- open source 4.3.1, 4.3.2, 5.6
- osseointegration 8.2.3

- patent:
  - definition:* 2.4
  - förståelse och insikt 1.1, 3.3, 11
  - gemenskaps- 7.4.2, 10.8.5, 10.9
  - intelligence 5.4.1
  - produkt- och process- 3.2, 8.4
  - riktlinjer för hantering 11.3
  - specialister 11.3.2.2
  - tillväxteffekter 8.3
  - tvistemål 11.3
- patentansökan 2.4, 5.5, 9
- patentbyråer 8.10, 11.2.2
- Patent Cooperation Treaty (PCT) 5.5.1, 9.3, 9.4.2, 10.8.3–4, 10.9
- patentdomstol 10.8.6, 11.3.2
- patentekonomi 5, 11.2, 11.3.2
- patenterbarhet 10.8.7, 11.3.2
- patentering: *passim*
- patenteringsbenägenhet 3.3, 9.4.2, 11.3
- patenteringsfrekvens (PF) 1.1, 2.4, 3.3, 7.2, 9.2–4, 11
- patenteringskompetens 11.2.2
- patenteringsnivå 3.1.5
- patentinformation 11.3.2.4

patentlagen 10.8.7.3, Bil. 8
patentlicenser 2.4
patentmarknad 1.1
    definition: 2.4
patentmedvetande 3.3
patentpolitik 4.5, 10.10, 11.3.2
patenträttighet 4.3.1, 5.5.1, 5.6, 9.3.1, 10.8.6, 10.8.7.3, 10.9
patentskydd 1.1, 2.2, 2.3, 3.1.4
patentstrategi 2.3
patentsystemet:
    effektivisering 10.8
    ekonomiska motiv 5.6, 10.8.7.3, 11.3.2
    harmonisering 10.8
    historia Bil. 11
    struktur och processer 5.5
patent/tillväxt-spiral 3.1.2, 3.1.3, 3.1.5, 3.4, 8.9
patentutbildning 8.11
patentverksorganisation 10.8.3, 10.9
PCT-ansökning 5.5, 9.2.1, 9.3, 9.6, 10.9
PEST 8.3
PEX 3.2, 4
piratkopiering 10.8.6
PPP 3.2, 8.4
produktdiversifiering 3.1.5, 6.3
produktförnyelse 3.1.5
produktlivscykel 5.3.1
professurer, nyinrättning av 11.2.6
pro-licensing era 5.4.3
pro-patent-eran 2.1, 4.3.1
prospekt-teorin 5.6
PRV: 2.3, 2.4, 3.2, 7.3, 8.11, 9.4.2, 10.9, 11.3.2
    ansökningar 9.3, 9.4.2
PTOs 3.2

redovisning 11.2.4
regional tillväxt 6.3
rekommendationer 2.4, 3.3, 10, 11
riskkapital 5.4.2, 9.2.2, 10.6
royalty 5.4.3, 11.3.2
rådgivning om patent 11.2

samband patentering och tillväxt 1.1, 1.2, 2.1, 2.4, 3.1.1, 3.1.3, 3.2
Silicon Valley 10.4.2, 10.4.5
skatter 11.3.2
SMF: *passim*
skyddsteknologier 4.3.2
spill-overs 6.2
SSF 3.2
SSI 3.2, 8.2
statens roll 10.1, 10.2
statligt entreprenörskap 3.1.5, 10.4.1
statligt patentstöd 10, 11
StoraEnso 2.4
strategiberedning 10.10
studier och utredningar: *passim*
    BIO-M 3.2, 8.2.3
    GGVV 3.2, 8.7
    GAZ 3.2, 8.5
    HIT 8.6
    INT 3.2
    IPE 3.2, 8.10
    IPM
    IT-SMF 3.2, 8.8
    IVA/PRF 8.9
    PEST 8.3
    PEX 3.2, 4
    PPP 3.2, 8.4
    SSI 3.2, 8.2
    SWE 3.2
    TBI 3.2
    TBS 3.2
SWE 3.2
Swedish first filing (SFA) 9.3.1
säljarspridning 5.2

TBI 3.2
TBS 3.2
teknikdiversifiering 6.3
teknikhandel 5.4.3
teknikkonvergens 6.3
teknikstrategier 5.4
teknikupphandling 10.4.2, 10.4.3, 10.4.4, 10.6, 11.3.2

- teknisk karaktär 10.8.7.3, 11.3.2.4, Bil. 13
- telekom 3.2, 10.4.1.3
- temporärt monopol 5.3.1
- terapeutisk metod 10.8.7.4, Bil. 12.1
- tillväxt: *passim*
  - definition*: 6.1
  - makronivå 6.2
  - mikronivå 6.3
  - områden 10.4.5.1
  - patent och innovationer 8.1
  - regional 6.3
- tillväxtappropriering 10.5
- tillväxtaxel 10.4.5
- tillväxtregion 10.4.5
- tillväxtspiral 3.1.1, 8.9
- tillväxtstrategier 6.3
- tillväxtteori 6.2
- tjänstesektorn 2.3, 10.4.1, 10.8.7.3, 11.3.2
- transaktionskostnader 5.6
- TRIPs 4.3.1, 5.5, 7.4.1

- underleverantörssystem 10.4.4
- universitet 3.2, 6.3, 10.4.1.2, 10.4.2.3, 11.2.5.4, 11.3.2
- university entrepreneurship 3.1.5
- uppdraget: 1, 2
  - referensram 3.1
  - uppläggning och metod 3.2
- uppfindingar:
  - belöningar 11.3.2
  - datorrelaterade 7.4.2, 8.8, 10.8.7.3
  - definition*: 3.1.2, 5.2, 5.6
- uppfinningshöjd 3.1.2, 10.8.7.2–3, 11.2.2
- USA 4.3, 7.4.5, 9.5, 10.8.6, 10.10, 11.2.3
- USPTO 3.2, 9.5, 10.9
- utredningens direktiv 1.1

- Vinnova 3.2

- WIPO 4.3.1, 5.5, 5.6
- WTO 5.5, 5.6, 10.8.3